

STRUCTUM



Labai toli, mūsų sielos gelmėse,
šuočiuoja žirgas... žirgas, žirgas!
Jėgos, judėjimo galios,
veiksmo simbolis.

David Herbert Lawrence



METALO KONSTRUKCIJOS



PROJEKTAVIMAS



GAMYBA



MONTAVIMAS



Panasonic

AQUAREA

*Tegul Jūsu namai visada būna
pilni šviesos, dziaugsmo ir šilumos!*



heating & cooling solutions



DELTA

NOVA

23
METAI

Dėkojame visiems, su k
kad ateinantys 2026-ie



kuriais bendriems darbams mus suvedė 2025-ieji. Linkime,
ji būtų sėkmingi, kupini naujų idėjų, įdomių ir prasmingų darbų!



ALPI – dizaino medžiaga, kuri įkvepia kurti

Natūralumas, inovacijos ir tvarumas – trys svarbiausios vertybės, kuriomis pasaulyje garsėja ALPI produktai, Lietuvos rinkai pristatyti UAB „Vegtomas“.

Estetikos, funkcionalumo ir tvarumo derme pavergiančius italų gamintojo ALPI inovatyvius medžio lukšto paviršius ir aukštos kokybės medienos faneruotes mielai renka architektūros, interjero dizaino ir baldų kūrėjai. Bendradarbiaujant su tokiais dizaino autoritetais kaip Piero Lissoni, Kengo Kuma, Ettore Sottsass ar Martino Gamper sukurtos ALPI kolekcijos tampa ne tik medžiaga, bet ir kūrybos įkvėpimu bei įrankiu drąsiausioms kuriamų erdvių idėjomis įgyvendinti. ALPI – tai atsakinga žaliavų atranka, aukščiausius aplinkosaugos standartus atitinkantys gamybos procesai ir didelės dizaino galimybės, kurias suteikia išskirtiniai paviršiai – nuo natūralių medienos raštų iki modernių, unikalių tekstūrų.





Atraskite ir drožtinį medienos lukštą

UAB „Vegtomas“ suteikia Lietuvos architektams, dizaineriams bei baldų gamintojams galimybę realizuoti savo idėjas naudojant ne tik su pasaulinio lygio dizaineriais kuriamus ALPI paviršius, bet ir praturtinti kūrybą unikalios drožtinio egzotinės medienos lukšto sprendiniais. Skirtingų spalvų, tekstūrų bei raštų drožtinis lukštas atspindi to krašto, iš kurio yra atgabentas, savitą kultūrą, tradicijas bei klimatą, ir tai yra neišsemiamas įkvėpimo šaltinis šiuolaikinio interjero ir eksterjero dizaino kūrėjams.

 **VEGTOMAS**
SPRENDIMAI INTERJERUI

vegtomas.lt
info@vegtomas.lt
+370 631 72 863

8

**WAF: PROJEKTAI,
KURIE KEIČIA MŪSŲ
ERDVIŲ SUVOKIMĄ**



26 PENNYROYAL TEA:
TVARI VIETOS AMATŲ
IR KULTŪROS ŠVENTOVĖ

**38 KĄ APIE MUS SAKO
INTERJERO DIZAINAS**

**43 KONKURSAI
VIEŠBUČIO ERDVĖ**

**50 AMP 2025: PAŽANGIOS
ARCHITEKTŪROS ESMĖ -
TOLIAU, BET MAŽIAU**

**86 IŠMANUSIS
MIESTAS 12**

**90 SVEČIUOSE
PAS INTERJERO
KŪRĖJĄ**

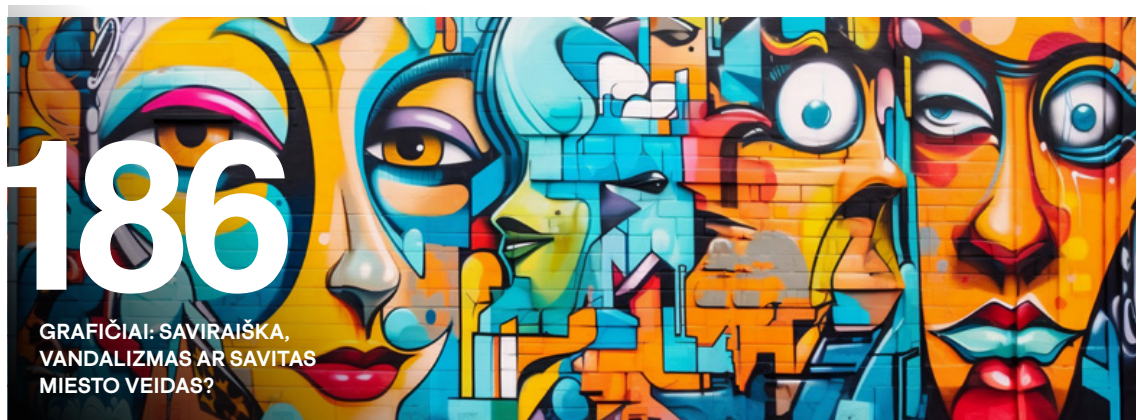
**96 13
2025 METŲ
REIKŠMINGIAUSIŲ
LIETUVOS
OBJEKTŲ**

**134 UPTOWN
PARK 2: TARSI
MIESTO VARTAI**



74

**BUSSINES STADIUM CENTRAL: PIRMASIS
ĮGYVENDINTAS ZHA PROJEKTAS BALTIJOS ŠALYSE**



186

**GRAFIČIAI: SAVIRAIŠKA,
VANDALIZMAS AR SAVITAS
MIESTO VEIDAS?**

**142 ŠVIESOS
VALDOVAI 2025**

**182 VIP SALĖ:
KOMFORTO ZONA
KELEIVIAM
TRAUKINIŲ**

**208
PASAULYJE TOP 8**



Elektroninę žurnalo versiją skaitykite
www.structum.lt

Perspaukdinti straipsniai ir iliustracijos be leidėjo
sutikimo griežtai draudžiama. Redakcija neatsako
už reklaminių skelbimų turinį ir kalbą, taip pat už
užsakovo pateiktų nuotraukų autorių.

Reklaminių tekstų žurnale yra žymimi Structum info.

LEIDĖJAS

UAB „Structum projektai“,
A. Juozapavičiaus g. 9A-68, LT-09311 Vilnius,
+370 5 208 03 35; +370 620 55 199
administracija@structum.lt

DIREKTORĖ

Ignė Dutova
info@structum.lt

VYR. REDAKTORĖ

Rosita Rastauskienė
rosita@structum.lt

VYR. DIZAINERĖ

Anželika Jalmokaitė
dizainere@structum.lt

VYR. REDAKTORĖS PAVADUOTOJA

Neda Žybyienė
neda@structum.lt

TEMŲ AUTORĖS

Violeta Bartaškaitė 
Akvilė Lesauskaitė-Hu 
Eva Kovas 
Rūta Averkienė 

STRUCTUM.LT REDAKTORĖ

Agata Stupakova

NUOTRAUKŲ ŠALTINIAI

Adobe stock, Freepick

VIRŠELYJE PANAUDOTOS

Freepick iliustracijos

PARDAVIMŲ VADOVĖ

Audronė Dausevičienė
+370 610 04 066
audrone@structum.lt

FINANSININKAS

Marius Guoga

„STRUCTUM“ PROJEKTŲ

VADOVĖ

Laura Jakavičienė

© UAB „STRUCTUM projektai“, 2025
© STRUCTUM, 2025

STRUCTUM
SHOWROOM

X



METALLUM
NOVUM
TVORŲ SPECIALISTAI

X

RUSTY
products for life

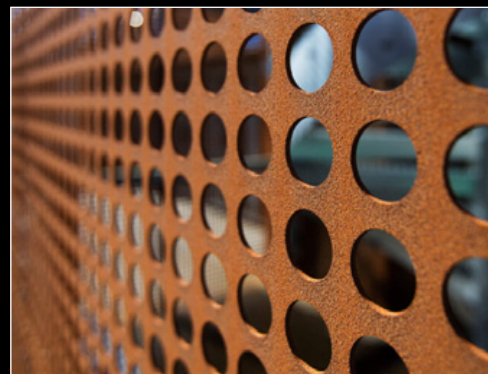
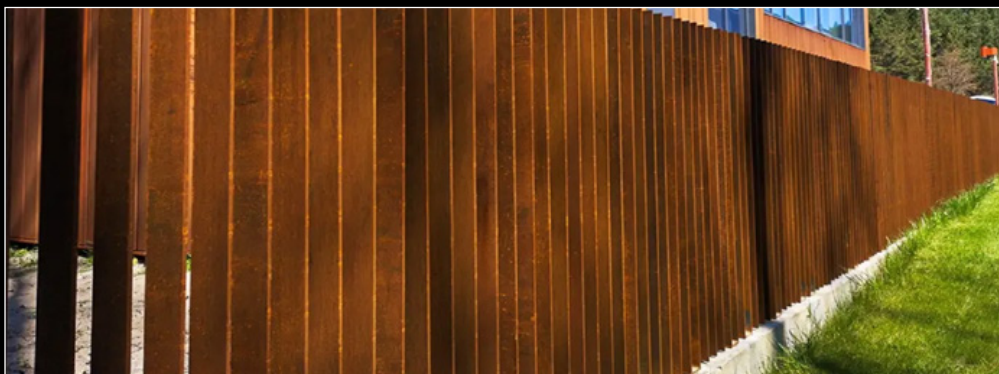
Kviečiame atrasti tvirto ir patikimo kūrybinio tandemo ekspoziciją

RUSTY – mažosios architektūros ir fasadų iš **CORTEN®** plieno gamintojas, kuriantis ilgaamžius, architektūrą pabrėžiančius elementus.

METALLUM NOVUM – tvorų ir aptvėrimų profesionalai, įgyvendinantys **sudėtingus ir nestandartinius sprendimus**.

Architektams ir statybų vystytojams tai – partnerystė, **leidžianti išsaugoti kūrybinę laisvę**, anksti įsitraukiant į projektą ir **viziją paverčiant techniškai pagrįstu, kokybišku rezultatu**.

METALLUM NOVUM ir RUSTY – 19 metų inžinerinė patirtis, kai **techninis tikslumas susitinka su architektūrine vizija**.



Susitikime vasario 5 – kovo 4 dienomis STRUCTUM SHOWROOM Raitininkų g. 4 Vilniuje!

Būtina išankstinė registracija el. p. showroom@structum.lt arba tel. +370 626 36 493

WAF:

PROJEKTAI,
KURIE
KEIČIA MŪSŲ
ERDVIŲ
SUVOKIMĄ

Šiomet aštuonioliktą kartą paskelbti didžiausio planetoje Pasaulinio architektūros festivalio (*World Architecture Festival*, WAF) apdovanojimai, kurių kiekvienai iš 45 kategorijų buvo pateikta po kelis šimtus paraiškų. Nugalėtojais arba įsimintinais projektais komisija paskelbė daugiau kaip 460 projektų.

Daugiausia dėmesio festivalyje skirta temai „Širdys ir protai“. Temos esmė – pabrėžti, kaip architektūras, peržengdama techninio ar funkcinio dizaino ribas, formuoja emocinę gerovę ir intelektualinius potyrius. Antrus metus iš eilės festivalyje pastebėta ir įvertinta lietuvių architektų studijos „MAMA architects“ kūryba. Šiomet lietuviai viešųjų pastatų interjerų kategorijoje pristatė Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro interjerą ir pateko tarp finalininkų.

Geriausiuoju metų pastatu pripažinta Šventojo Atpirkėjo bažnyčia Tenerifėje. Metų interjero titulas atiteko Fraktalų koplyčiai Graco valstybinėje ligoninėje, o neįgyvendinto ateities projekto apdovanojimas – Geilegfu (*Gelephu*) tarptautiniam oro uostui Butane. Geriausiojo kraštovaizdžio projekto apdovanojimas iškeliavo į Kiniją – už atsparios potvyniams Sindziango upės rekreacinės zonos sukūrimą.

Specialusis prizas:
Geriausias medienos
panaudojimas, vyninė
QUINTA DE ADORI-
GO, autoriai ATELIER
SERGIO REBELO

www.Pagal v2com ir worldarchitecturefestival.com parengė Neda Žvybienė

* © Fernando Guerra / FG + SG nuotr.



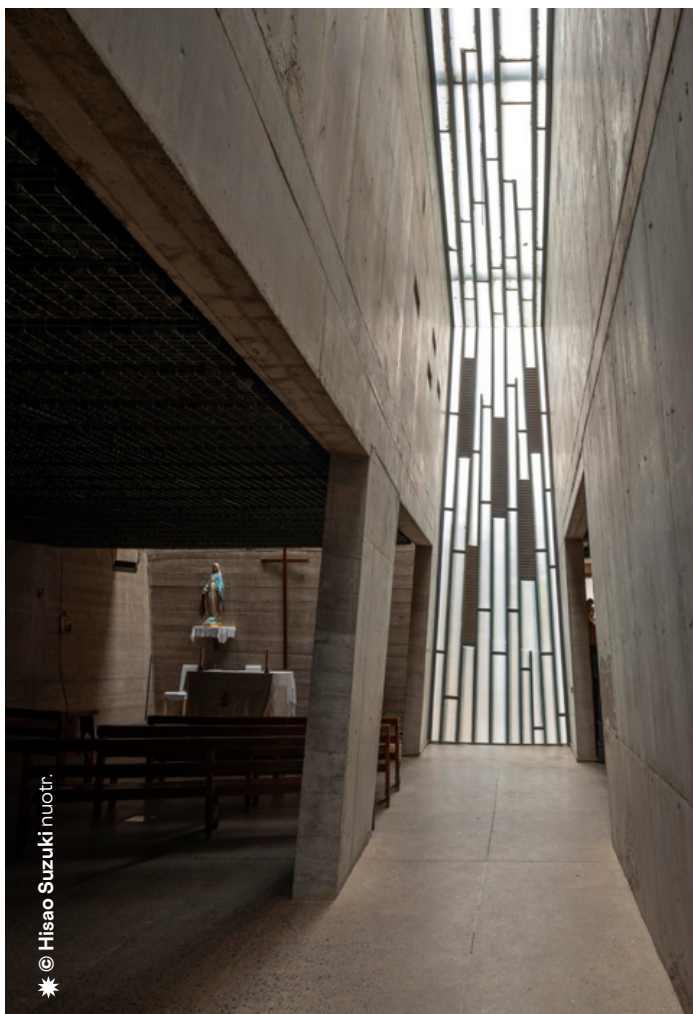




© Simona Rota nuotr.



© Roland Halbe nuotr.



© Hisao Suzuki nuotr.

METŲ VISUOMENINIS PASTATAS

**Las Chumberas
Šventojo Atpirkėjo
bažnyčia (Tenerifė),
autorius architektas
Fernando Menis**

Įkvėpta vulkaninio krašto-
vaizdžio, bažnyčia pribloš-
kia masyviomis, grubiomis
formomis. Siauri plyšiai
tarp konstrukcijų, užpildyti
metalu ir stiklu, filtruoja
dienos šviesą ir sukuria mi-
nimalistinį interjerą. Beto-
nas, pasirinktas dėl univer-
salumo, atlieka konstrukci-
jos, formos, tekstūros ir
akustikos *valdiklio* funkci-
jas. Vietoje gamintos ne-
brangios, patvarios ir nuo
karščio saugančios storos
sienos taupo elektros ener-
giją. Tinkamą akustiką už-
tikrina novatoriškas beto-
nas, į kurį įmaišyta vulkani-
nių akmenų: jis sugeria gar-
są, tačiau tuo pat metu su-
kuria idealią aplinką pamal-
doms ir giesmėms klausytis.



METŲ NEĮGYVENDINTAS PROJEKTAS

Geilegfu tarptautinio oro uosto pastatas (Butanas), autoriai „BIG-Bjarke Ingels Group“

Oro uostas pabrėžia Butano kultūrą, jame pristatomi regioniniai amatai. Vidaus ir lauko poilsio zonose suprojektuotos erdvės jogai, vonioms su gongais ir meditacijai. Įspūdinga terminalo diagrido konstrukcija iš vietinės tvartos medienos papuošta tradiciniais Butano medžio drožiniais. Oro uosto dažytas fasadas primena Kachiną – šventą medinį stulpą, dvasinės simbolikos ir architektūros paveldo jungtį. Medinė konstrukcija palaikys patalpose drėgmės balansą, o vėdinami stogai skatins oro srautų judėjimą. Išsikišę stogeliai teiks pavėsį ir saugos nuo musoninių liūčių.







METŲ INTERJERAS

Fraktalų koplyčia Graco valstybinėje ligoninėje (Austrija), autoriai „INNOCAD architecture“

Bažnyčios interjero dizainas, į kurį integruoti biofiliniai elementai ir fraktaliniai raštai, grįstas naujaisiais neurologijos ir aplinkos psichologijos tyrimais. Fraktaliniai raštai sukurti bendradarbiaujant su Oregono universiteto mokslininkais, kurių teigimu, fraktalų stebėjimas gali iki 60 proc. sumažinti stresą. Geometriniai raštai sukelia teigiamų psichologinių, fiziologinių ir neurologinių reakcijų. Perėjus žemą 35 kv. m ploto koplyčios įėjimo zoną, atsiveria 8 m aukščio raminanti erdvė. Fraktalų dizainui sukurti naudota speciali kompiuterinė programa, derinanti meninę ir mokslinę analizes. Koplyčios medžiagų paletė minimalistinė, siekiama pabrėžti raštų, formų ir šviesos sąveiką. Luboms, grindims, suolams ir altoriui panaudota mediena suteikia erdvei šiltą, žemišką charakterį.









METŲ KRAŠTOVAIZDŽIO PROJEKTAS

„Apkabinant potvynį“: Sindziango upės ekologinis koridorius (Kinija), autoriai „Turenscape“

Šangrao (*Shangrao*) mieste esantis Sindziango upės ekologinis koridorius atgaivina 102 ha ploto užliejamą lygumą, paversdamas ją gyvybinga ekologine ir rekreacine erdve. Pasitelkiant miesto-kempinės principus, atkurtos vietos gamtinės buveinės ir suteikta galimybė visuomenei naudotis teritorija ištisus metus. Užuoat mėginus įveikti sezoninius potvynius, vanduo laikomas dinamiška jėga, kuri, integruota į kraštovaizdį, prisideda prie biologinės įvairovės ir miesto atsparumo klimato kaitai. Siekiant atkurti ekologiją ir padidinti atsparumą potvyniams, projekte taikyti tvenkinių įrengimo ir salų formavimo metodai. Prie potvynių prisitaikančios takų ir platformų konstrukcijos leidžia lankytojams saugiai mėgautis dinamišku vandens peizažu. Moduliniai betoniniai takai su stulpinėmis konstrukcijomis atlaiko potvynius, be to, yra lengvai prižiūrimi.







SPECIALUSIS PRIZAS: WAFX ATEITIES EKSPERIMENTINIS PROJEKTAS

**Atgimimo medis (Tokijas),
 autoriai NIKKEN SEKKEI LTD \
 Katsunari Misugi**

Naujos kartos dangoraižio prototipas, kuriuo siekiama gerokai sumažinti CO₂ išmetimą į aplinką per visą pastato gyvavimo ciklą (statyba, eksploatavimas, renovacija, griovimas). Optimizuotos konstrukcijos pritaikytos įvairioms ateities konversijoms. Dėl tokio visapusio požiūrio 40 proc. sumažintas anglies dioksido išmetimas per visą pastato gyvavimo ciklą. Kolonos ir seisminiam poveikiui atsparios atramos pagamintos iš medienos. Pastato karkasui taip pat naudota mediena ir plokštės. CLT plokščių sistemomis siekiama sumažinti pastato svorį. Norint sumažinti pastato poveikį aplinkai ir gyventojams, įdiegtos biomimetinės technologijos. Pavyzdžiui, garinis vėsinimas, kai vanduo purškiamas į patalpas, modeliuojamas pagal žmogaus kūno termoreguliacijos funkcijas. Pastate derinama pramoninių liftų ir eskalatorių sistema – taip siekiama sumažinti elektros energijos vartojimą.



WAF INTERJERAI

Viešųjų pastatų kategorijoje įvertintas Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro interjeras, autoriai „MAMA architects“

M. Mateikos, I. Ankudavičienės, A. Pakalniškytės, G. Privedienės ir dailininko M. Petravičiaus bei akustiko V. Meko sukurtas interjeras atrinktas iš 37 šalių kandidatų kaip pavyzdinis viešųjų pastatų interjeras. Dėl unikalaus molio deko-ro, kurį architektai pavadi-no archajiškos medžiagos atgimimu, lietuvių darbas išsiskyrė emocinės archi-tekūros vizija, jungiančia rankų darbo meną, tech-nologinį tikslumą ir me-džiaginį jautrumą. Žiuri iš-skyrė projektą už autentiš-kumą, įtaigą ir revoliucinį požiūrį į viešųjų erdvių pa-tirtį.



„VikingDome“ kupolinė klasė: nauja pamokų kokybė modernioje aplinkoje



Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos kieme iškilęs įspūdingos konstrukcijos geodezinis kupolas demonstruoja visiškai naują požiūrį į ugdymo procesą ir atveria puikių galimybių gerinti jo kokybę.

Permatomas stiklo statinys gimnazijos teritorijoje išskirtinis ne tik dėl konstrukcinių ypatybių bei energinio efektyvumo, bet ir dėl kuriamos įkvepiančios atmosferos, skatinančios mokinių smalsumą ir stiprinančios motyvaciją siekti žinių. Šildoma ir vėdinama kupolo formos klasė atlieka ugdomąją funkciją ir po pamokų – tampa gimnazijos skaityklos zona.

Erdvė, kuri vienija ir moko

Vilniaus širdyje įsikūrusiai Vytauto Didžiojo gimnazijai labai trūko patalpų, todėl mokyklos vadovybė ieškojo būdų, kaip turimoms erdvėms suteikti daugiau funkcijų. Architektė

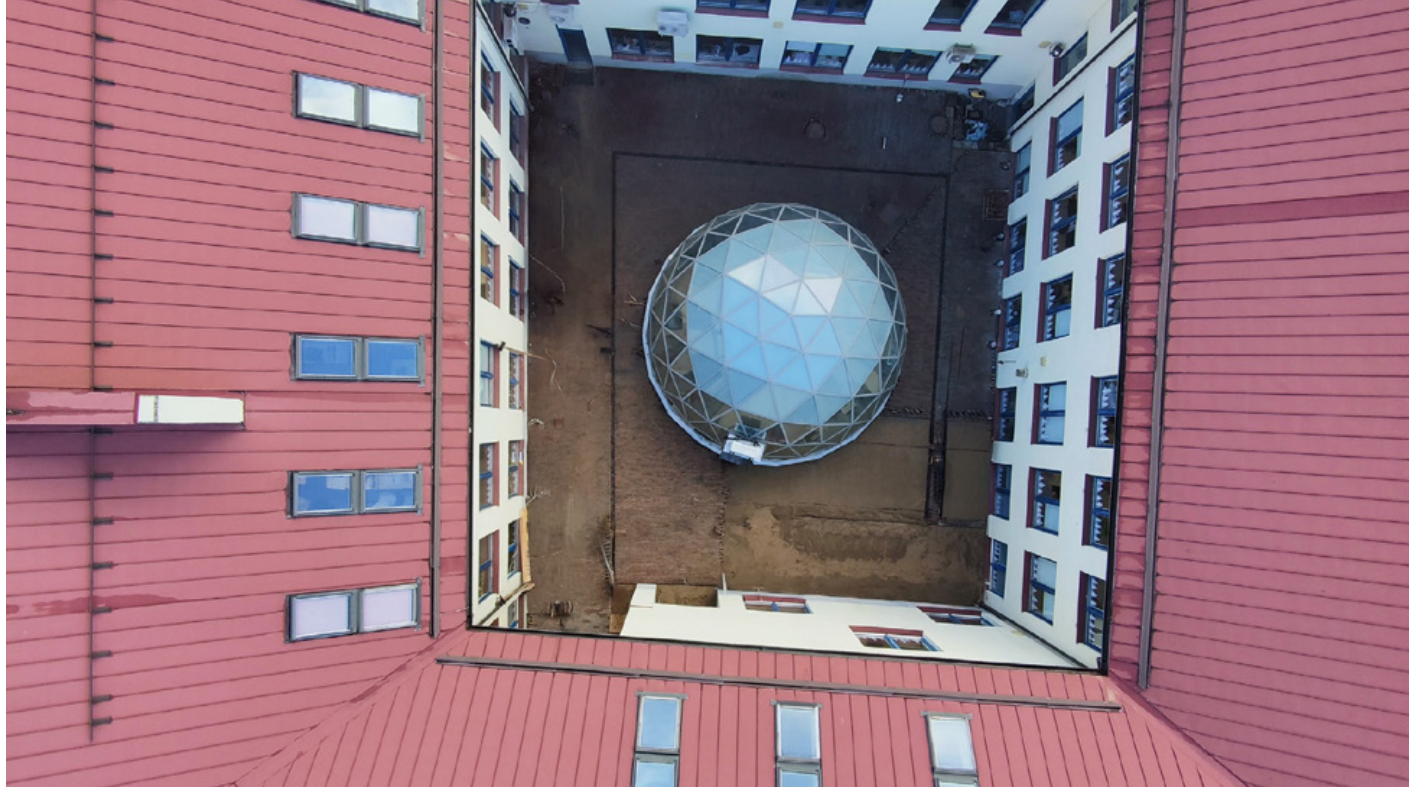
Marija Nemunienė mokyklos vadovybei pasiūlė išeitį – panaudoti vidinį kiemą suprojektavus jame kupolo formos daugiafunkcę klasę. Modulinės statybos principai buvo optimali išeitis jautrioje senamiesčio zonoje įsikūrusiai gimnazijai.

„Mokyklose populiariu statyti kupolines erdves, tačiau mūsų kupolas gerokai didesnis nei standartiniai. Gimnazija yra senamiestyje, todėl statinys turėjo derėti prie architektūros paveldo, be to, norėjome, kad jis atitiktų tvarių statybinių medžiagų reikalavimus. Nemažai nestandartinių kupolų gamybos ir montavimo patirties turinčios įmonės „VikingDome“ siūlo-

mos konstrukcijos labiausiai atitiko mūsų kokybės lūkesčius, – apie pasirinkimą dirbti su viena žinomiausių kupolinių struktūrų gamintojų Lietuvoje pasakoja Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorius Rytis Komičius. – Jau nuo mokslo metų pradžios džiaugiamės pastatyta kupoline klase, praminėme ją mažuoju Luvru. Šiuo metu tvarkome aplinką aplink šią lauko klasę ir tikimės, kad kupolas taps daugiau nei statiniu – telks gimnazijos bendruomenę.“

Dera senamiesčio aplinkoje

„Supaprastintas gimnazijos daugiafunkcės lauko klasės statybos projektas buvo rengiamas atsižvelgiant į jautrią istorinę urbanistinę aplinką bei paveldosaugos reikalavimus“, – sako architektė, atestuota Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistė Marija Nemunienė, projektavusi ir derinusi šį unikalų projektą – 4,5 metro aukščio kupolą, kurio kar-



kasas sukonstruotas iš miltelinio būdu matine antracito spalva dažyto aliuminio. Gerai šilumą izoliuojantys trikampinių langų stiklo paketai užtikrina tinkamą mikroklimatą per visus mokslo metus. Viršutinė kupolo dalis padengta matine fotospauda, kuri neatspindi šviesos, todėl nedaro neigiamos įtakos Vilniaus senamiesčio – kultūros paminklo vertingosioms savybėms, kaip miesto panorama ir siluetai. Dėl to, kad kupolas buvo numatytas Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje, teko ieškoti sprendimų, kaip optimizuoti kupolo inžinerinius sprendinius panaudojant jau įrengtus elektros tinklus. Kupolui šildyti, vėsinti ir apšviesti naudojamas gimnazijos kiemo centre esantis elektros įvadas.

Komfortu nenusileidžia tradicinėms klasėms

Prekių ženklą „VikingDome“ valdančios įmonės „Domesfera“ direktoriaus Olego Knezio žodžiais, šis ne-

standartinio dydžio ir formos gimnazijos lauko klasė-skaitykla yra pirmasis inovatyvus dizaino ir aukštos kokybės projektas ne tik Vilniaus, bet ir visos Lietuvos ugdymo įstaigose.

Kupolo vidaus grindų plotas – 62 kv. m, vidaus tūris – 195 kub. m, kupolo skersmuo – 9 m, o visų kupolo medžiagų bendras svoris – net 5 tonos. Palyginti su tradiciniais statiniais, iš gamtos pasiskolinta kupolo forma suteikia ne tik išskirtinę estetiką, bet ir specifinių konstrukcinių bei funkcinių pranašumų.

Nors kupolas skaidrus ir suteikia 360° panoraminį vaizdą, jis yra nelaidus šviesai. Keraminiais dažais dengtas stogo stiklo paketų paviršius per karščius saugo kupolo vidų nuo tiesioginių saulės spindulių ir perkaitimo, o žvarbiu oru – nuo šalčio. Šviesiai pilkais stogo ir fasado stiklo paketų atspalviais sukuriamas šviesaus ir lengvo kupolo įspūdis. Darbinį komfortą pamokų metu užtikrina akustinės pakabinamos lubos, eliminuojančios aidą kupolo viduje. Moderni vėdinimo sistema ir šilumos siurblys „oras – oras“ užtikrina efektyvų patalpų vėdinimą ir reikiamą mikroklimatą.

„Lyginant su tradicinės architektūros statybos būdais, šis modernaus dizaino modulinis kupolas buvo suprojektuotas ir pastatytas penkiagubai greičiau, – pabrėžia statinio pranašumą O. Knezy. – Stiklinio apšildinto kupolo projektavimo, gamybos ir statybos procesas nuo pradžios iki pabaigos mūsų įmonėje užima 3–4 mėnesius.“

„VikingDome“ stiprybė – spartesnė statyba ir aukšti standartai

Prieš dvidešimt penkerius metus Lietuvoje gimusio ir iki šiol sėkmingai gyvuojančio prekių ženklo „VikingDome“ komandos tikslas – optimaliais terminais kurti modernią ir funkcionalią architektūrą. Modulinės kupolo formos konstrukcijos įmonėje gaminamos flat-pack („pasidaryk pats“) principu, t. y. atskiromis dalimis, kurias statybvietėje galima lengvai surinkti. Taikant šį metodą, gaminiai efektyviau transportuojami ir sandėliuojami, taip pat sumažėja gamybos sąnaudos.

Vilniuje įsikūrusios įmonės darbuotojų technologinis profesionalumas ir patirtis užtikrina, jog visas „VikingDome“ asortimentas – nuo skaidrių kupolų poilsiui ar verslui iki izoliuoto stiklo kupolų, tinkamų nuolat gyventi ištisus metus nepriklausomai nuo klimato sąlygų, – atitiktų aukštus sertifikuotų medžiagų, technologijų ir kokybės standartus. Nenuostabu, kad „VikingDome“ gaminiai jau daugelį metų eksportuojami į Europos Sąjungos šalis, Japoniją, JAV, Kanadą.



**VIKING
DOME**

vikingdome.com

vikingconstructions.com

+370 664 311 01

PENNYROYAL



www.v2com pateiktą MOS informaciją parengė **Rosita Rastauskienė**

☀ **Ishita Sitwala** (MOS archyvo) nuotr.

TEA:

*tvari vietos amatų
ir kultūros šventovė*

Daugiau kaip 200 aukštos kvalifikacijos amatininkų, iš visos Indijos susirinkę į Čenajaus (Chennai) miestą ramioje Tamil Nadu provincijos rytinėje pakrantėje, sukūrė įtraukiojo dizaino ir tvarių amatų šedevrą – nepaprastą rezidenciją, šlovinančią paveldą, stiprinančią bendruomenę ir liudijančią sąmoningos statybos reikšmę.





Projektas „Pennyroyal Tea“, kuriame buvo sujungti tradiciniai vietos amatai ir modernus dizainas, įgyvendintas per pustučių metų. 80 proc. baldų, apšvietimo elementų ir meno kūrinių specialiai sukurti šiai erdvei. Rezultatas – stebuklą kupina įtrauki aplinka, atspindinti Indijos kultūros turtingumą ir tuo pat metu žavinti gaiviu šiuolaikiniu požiūriu.

Dviejų aukštų šeimos rezidencijos „Pennyroyal Tea“ interjerą suprojektavo „Multitude of Sins“ (MOS) – moderni Bengalūro kūrybinė studija, besispecializuojanti kūrybinių gyvenamųjų, komercinių ir viešųjų erdvių projektų srityse. Gyvybinė studijos komandos jėga – nepaprastas kūrybinės laisvės troškimas, smalsumas, noras tyrinėti ir drąsa derinti tai, kas atrodo nesuderinama. Kūrėjai nepai-

so tendencijos išlaikyti nuoseklų stilių visuose savo projektuose: kiekvienas iš jų jiems yra pažintis su nauja asmenybe, naujomis medžiagomis, nauja palete, naujais amatininkais ir ekspertais. Būtent pokyčiai inspiruoja MOS idėjas – nuo naujų namų ir bungalų renovacijų iki dizaino studijų ir barų, nuo meno instaliacijų, scenografijos, žurnalų straipsnių iki produktų dizaino.



„Pennyroyal Tea“ - įstabaus indų meistriškumo erdvė

Nepaprastų potyrių kelionė prasideda vos tik įžengus pro didingas dvivėres medines duris, puoštas gėlių motyvais, kuriuos išskaptavo vietos amatininkai. Erdviame fojė pasitinka 400 kg sveriantis rankų darbo šviestuvas iš medinių karoliukų, atspindinčių poliruoto akmens grindyse. Nuo grindų iki lubų per abu aukštus fojė sienas puošia alyviniai ir rausvai violetiniai tapybiniai printai, primenantys subtilius audinius.

Iš fojė patenkama į erdvę, apibrazdžiamą marmuro akcentais. Privatumą

jai garantuoja marmuru įrėmintos stiklo durys. Blizgioje grindų dangoje atspindi du marmuro stalai, puošti mėnuliais, drugeliais ir lapais. Netikėto žavesio valgomojo erdvei suteikia ant sienų iš audinio suformuoti drugeliai. Čia stovi dviejų atspalvių medžio stolas, aplink jį sustatytos odinės kėdės su šalavijų ir rūdžių spalvų pagalvėlėmis. Vintažiniai mediniai foteliai derinami su gėlių aplikacijomis puošta sofa bei skulptūriškais geometrinė formų toršerais.

Kiekvienas interjero elementas čia yra tikras meno kūrinys. Net batų

raištelius imituojančiomis žaismingomis odinėmis kilpomis dekoruota smėlio spalvos perforuota spinta, kurioje saugoma daugiau kaip 100 porų šeimos batų, ir virtuvės spintos rievėto stiklo durelėmis.

Svarbi „Pennyroyal Tea“ interjero veikėja – natūrali šviesa. Ji plūsta į erdves per daugybę dekoratyvinių langų, kurių ypač gausu panašiais raštais ir formomis puoštose jos zonoje, meno studijoje ir bibliotekoje. MOS teigimu, natūralios šviesos srautu siekta sukurti poilsio sode pojūčius.







Žaliomis nefrito plytelėmis deko-ruoti centriniai namo laiptai veda į privačią namo dalį, ne mažiau stilingą nei bendrosios erdvės. Pavyzdžiui, vieną iš vaikų miegamųjų puošia žaismingi gyvūnų motyvai – nuo siena vinguriuojančios gyvatės iki galvūgalio apmušalų su animacinio filmo sraigės motyvu. Sudėtingai dekoruotuose miegamuosiuose ir vo-

nios kambariuose neįprasti užsakyti baldai derinami su pagamintais iš prieinamesnių medžiagų.

Kad subalansuotų daugybę sudėtingų dizaino elementų, MOS komanda sienoms rinkosi švelnius pastelinius atspalvius ir neutralias spalvas. Sienos tapo fonu namo gyvbingumui per tekstūras ir akcentus atskleisti. MOS kūrė daugiasluoks-

nus taktilinius potyrius derindami įvairias medžiagas – ne tik indų kultūroje įprastus medį ir marmurą, nefritą bei kitų rūšių akmenį, bet ir moderniems elementams priskiriamus varį bei nerūdijantįjį plieną. Tokiu būdu kūrėjai norėjo pademonstruoti, kad tradiciniai amatai gali evoliucionuoti ir išlikti aktualūs globaliame šiandienos pasaulyje.





Dizaino akcentai: įtraukusis dizainas, tvarus meistriškumas, kultūrinis paveldas

Projekto „Pennyroyal Tea“ užsakovai, MOS ir rangovai tvirtai įsipareigojo puoselėti tvarumą. Kad užtikrintų minimalų poveikį aplinkai, geresnę patalpų oro kokybę ir sveikatai palankias gyvenimo sąlygas, pirmenybę jie teikė vietos kilmės natūraliam akmeniui ir medžio masyvui, apdailos medžiagoms be kenksmingų lakiųjų organinių junginių (LOJ) ir siekė, kad kuo daugiau naudojamų statybinių elementų būtų tinkami antriniam perdirbimui. Sutelkusi dėmesį į individualų dizainą, MOS komanda ženkliai sumažino priklausomybę nuo masinės gamybos prekių, kartu sumažėjo ir atliekų kiekis, taip pat anglies dioksido pėdsakas gamybos ir eksploatavimo metu.

Puoselėjant tradicinę amatininkystę ir paveldą, buvo sustiprinta vietos bendruomenė ir suteikta ekonominės naudos didžiuliam būriui amatininkų iš įvairių Indijos regionų – Radžastano (*Rajasthan*), Keralos, Gudžarato (*Gujarat*), Karnatakos, Maharaštros (*Maharashtra*), Vakarų Bengalijos ir kitų.









„Pennyroyal Tea“, pasak jo kūrėjų, yra ne tiesiog namai: tai tarsi gyva drobė – erdvė, kurioje susilieja paveldas ir inovacijos. Nuo sudėtingos grindų mozaikos ir varinių instaliacijų iki rankų darbo baldų – kiekvienas elementas pasakoja istoriją apie meistriskumą, kultūrą ir rūpestį planeta. Šis projektas nuolat primins, kaip dizainas gali sustiprinti bendruomenes, puoselėti tradicijas ir kurti tvaresnę ateitį visiems.

KĄ APIE MUS SAKO INTERJERO DIZAINAS

www.AgataStupakova
* Viltės Domkutės nuotr.

Dizainas – tai ne tik estetika, bet ir mūsų vidinio pasaulio atspindys. Apie tai, kaip interjeras veikia mūsų savijautą, sprendimus ir net pasaulėžiūrą, gruodžio 4 d. diskutuota tarptautinėje STRUCTUM konferencijoje „Dizaino psichologija. Arba ką apie mus pasako interjero dizainas?“



Gausiai į konferenciją susirinkę interjero, architektūros ir dizaino profesionalai dalijosi mintimis, kaip formuojamos erdvės keičia žmonių įpročius ir kokias emocijas jomis galima sukurti. Konferencijos pranešėjų pateikti pavyzdžiai atskleidė, kad šiandien dizainas – tai atsakomybės, tvaraus požiūrio į rytojų ir funkcijos bei estetikos dermė.

Įžanginėje renginio dalyje buvo akcentuota, kad interjeras nėra tik aplinka – jis kuria emocijas ir formuoja patirtį, todėl kiekvienas sprendimas tampa reikšmingas.

Pirmoji į auditoriją kreipėsi GROHE rinkodaros vadovė Šiaurės ir Baltijos šalims **Mette Nielsen**. Skaitydama pranešimą „Design with Purpose: Shaping Tomorrow

Without Compromise“, ji pristatė įmonės tikslus iki 2050 m. ir pabrėžė tvaraus dizaino reikšmę. GROHE požiūris – estetika negali egzistuoti be atsakomybės. Taupyti vandenį, plastiką ir net tualetinį popierių šiandien yra ne pasirinkimas, o būtinybė kuriant rytojų.

Antrasis pranešimo „Spalvos kalba. *Sadolin* 2026 metų spalva“ skaityti į sceną žengė „AkzoNobel Baltics“ generalinis direktorius **Ramūnas Urbonas**. Jis pristatė ilgalai-
kį metų spalvos projektą, tęsiamą jau 20 metų. Jo esmė – užuot sekus madą, klausytis žmonių gyvenimo ritmų. Šių metų kryptis – indigo šeimos atspalviai *mellow flow*, *free groove* ir *slow swing*. Mėlyna spalva apibūdinama kaip emocinė, raminanti, kurianti vidinę pusiausvyrą.



Mette Nielsen

Ramūnas
Urbonas

Nerijus Bakšys



Michele Salvi

„LAUFEN Baltics“ pardavimų direktorius **Nerijus Bakšys** pranešime „Kam kas svarbiausia vonios kambaryje?“ priminė LAUFEN istoriją ir dizaino filosofiją. Kiekviena kolekcija – bendras darbas su žymiais kūrėjais, o naujusias pristatytas sprendimas – privatus SPA namų erdvėse. Tai žingsnis į dar asmenišką komfortą ir prabangią kasdienybę.

Apie globalius projektus ir Baltijos regioną kalbėjo ZAHA HADID ARCHITECTS architektas **Michele Salvi**. Skaitydamas pranešimą „Shaping the Baltics: ZHA's Work in the Region and Vilnius“, jis pristatė įgyvendinamas ir planuojamas įgyvendinti idėjas, tarp jų Vilniaus stoties rajono pertvarką. Tai vizija, kaip galima transformuoti miestą išlaikant jo charakterį ir atvirumą ateičiai.

Interjero architektė **Ieva Folk** konferencijoje kalbėjo tema „Funkcija ir jos svarba erdvėse“. Savo projektuose kūrėja akcentuoja, kad net mažiausias funkcijos sprendimas gali pakeisti patalpų naudojimo potyrius. Komforto esmė – ne prabanga, o ergonomika, intuityvi logika ir žmogaus poreikių supratimas.



Ieva Folk

Artūras
KriukovasEglė
Prunskaitė

Po pertraukos žodį tarė „JUNG Vilnius“ techninio skyriaus vadovas **Artūras Kriukovas**. Pranešimu „Išmanumo estetika: JUNG ir „Samsung SmartThings“ sinergija“ supažindino su JUNG istorija ir išmaniųjų namų sistema. „Kiekvienas sprendimas turi būti personalizuotas ir patogus“, – pabrėžė A. Kriukovas. Žmonių kasdienę patirtį gerinantys sprendimai tampa naujuoju standartu.

Eglė Prunskaitė (PRUSTA) savo pranešimu „Viduržemio prabanga: šiuolaikinių vilų interjerai Marbeljos pakrantėje“ perkėlė auditoriją į šiltus, atvirus ir rafinuotus Marbeljos (Pietų Ispanija, Andalūzija) vilų interjerus. Ten prabanga – ne tik medžiagos, bet ir erdvė. Net garažai įrengiami nepriklausomai, nes vilos nuolat atviros lankytojams. Pranešėjos teigimu, tikrasis komfortas yra laisvė judėti ir kvėpuoti.

Konferenciją pranešimu „Kas lemia interjero kokybę?“ baigė architektas **Marius Mateika**, „MAMA architects“ įkūrėjas. Jis pristatė Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro interjero užkuliusius – iššūkius, sprendimus ir kūrybinius laimėjimus. Architektas pabrėžė, kad kokybę lemia detalės, kurių dažnai nematome, bet jaučiame.

Konferencija „Dizaino psichologija. Arba ką apie mus pasako interjero dizainas?“ dar kartą priminė, kad interjeras – ne tik forma. Tai mūsų emocijų tęsinys, būdas užtikrinti geresnę savijautą ir tvaresnę ateitį. Žmonės formuoja dizainą, o dizainas – žmones.

Marius
Mateika

STRUCTUM
KONFERENCIJA

260212

10:00 val. **MULTIKINO (PC OZAS),**
Ozo g. 18, Vilnius



PACAI
a member of **DESIGN HOTELS™**

ARCHI+ DESIGN

KOKYBIŠKŲ NAMŲ FORMULĖ

Šiuolaikinių namų projektavimas – tai į ateitį orientuotų idėjų laboratorija. Čia kokybė yra projekto filosofijos pagrindas, o kūryba – erdvės, estetikos ir technologijų dialogas. Šiuolaikiniai namai – įvairių disciplinų sintezė, dėl kurios architektūra, dizainas ir inovacijos tampa modernios gyvenamosios kultūros esme. Per tarptautinę STRUCTUM konferenciją diskutuosime, kaip sujungti erdvės struktūrą ir žmogaus pojūčius į autentiškų emocijų alchemiją ir pasiekti paveikiausią rezultatą.





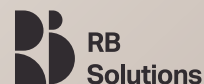
STRUCTUM PORTALAS

WWW.STRUCTUM.LT

Portalas į architektūros, statybų, inžinerijos
ir infrastruktūros naujienų pasaulį

VIEŠBUČIO erovė

KONKURSO TRUKMĖ:
2025 m. rugsėjis - 2026 m. vasaris





KONKURSO DALYVĖ:

Aistė Ališauskaitė

aiste.alisauskaite@stud.viko.lt



VIZIJA

Interjeras įkvėptas „Glass House“ idėjos, todėl čia dominuoja ryšys su gamta ir šviesa. Dideli vitrininiai langai tampa fonu, o visa medžiagų ir spalvų paletė kurta taip, kad išryškintų aplink esančią gamtą.

Partnerių produktai

JUNG. Dėl ikoninio minimalistinio dizaino ir architektų vertinamos spalvų paletės pasirinkti JUNG LS 990 „Les Couleurs“ Le Corbusier® (spalva *Le Rubis*) jungikliai ir kištukiniai lizdai. Ši spalva, subtiliai deranti su žemės tonų interjeru, suteikia erdvei vientisumo ir rafinuotą akcentą. Išmanioji valdymo sistema JUNG LS TOUCH pasirinkta dėl intuityvaus naudojimo – suteikdama galimybę patogiai valdyti iki 32 kambario funkcijų, ji užtikrins maksi-





malų komfortą net pirmą kartą apsistojantiems svečiams. Estetiškai suderinta su LS 990 serija, sistema sukuria elegantišką, vientisą sprendimą, pabrėžiantį aukštą kokybę ir dizaino standartą.

TORK. Siekiant išlaikyti aukštus higienos ir estetikos standartus, pasirinktas šio gamintojo nerūdijančio plieno serbetėlių veidui dozatorius F1, kurio metalinis korpusas pabrėžia vonios kambario prabangą. 5 litrų „Tork“ šiukšliadėžė pasirinkta dėl kompaktiško „Elevation“ dizaino ir sieninio tvirtinimo, taupančio vietą ir lengvinančio higienos palaikymą viešbučio erdvėse. SPA zonai pasirinktas modernaus „Elevation“ dizaino kompaktiškas dozatorius „Tork Xpress® Multifold Mini“ (H2), kuriuo aukščiausias higienos lygis užtikrinamas taupant vietą.

KATWOOD. Pasirinktas šio gamintojo pufas „Aidas“ su ažuoliniu dangčiu – universalus sprendimas: savo tekstūra ir forma suteikdamas kambariui šilumos ir subtilios prabangos, jis gali būti naudojamas kaip stilingas naktinis staliukas-daiktadėžė.

RB SOLUTIONS. Poilsio zonos centras, atspindintis šiuolaikinį dizainą, prabangą ir funkcionalumą, – „La Cividina“ modulinė sofa „Node+“, suteikianti galimybę sukurti unikalią, pritaikytą ir patogią poilsio vietą, lanksčiai formuoti sėdimąją erdvę pagal kambario dydį ir funkcijas. Organiškas sofų linijas puikiai papildė ir subtiliu akcentu svetainės zonoje tampa erdvei dinamikos ir lengvumo suteikiantis skulptūriškos formos ir mo-

dulinės struktūros „La Cividina“ staliukas „Molecule“.

GRINDŲ ARSENALAS. Dėl šiltos natūralios medienos išvaizdos ir praktiško pasirinktos laminuotos grindys „Oak Beige“, puikiai įsiliejančios į žemės tonų interjero paletę. Laminatas ypač atsparus ir lengvai prižiūrimas, todėl ši danga daug metų nepraras puikios išvaizdos.

GEBERIT. Elipsės formos praustuvai „Geberit VariForm“ atitinka aukštos klasės viešbučio vonios kambariams keliamus šiuolaikinės prabangos ir funkcionalumo reikalavimus. Dėl higienos, komforto ir modernios technologijos pasirinktas WC puodas „AquaClean Alba“ su apiplovimo funkcija suteikia daugiau kasdienio naudojimo patogumo, o jo minimalistinis dizainas natūraliai įsilieja į švarų vonios interjerą. Panaudotas ir sujungiantis apskritas vandens nuleidimo mygtukas „Geberit Sigma20“ su dviejų kiekių vandens nuleidimo funkcija – idealus šiuolaikinės estetikos ir vandens taupymo derinys. Svarbus vonios kambario akcentas – veidrodis „Geberit Xeno“.

NOSTRA. Siekiant užtikrinti aukščiausią miego kokybę ir pabrėžti viešbučio dėmesį prabangiam komfortui, patalynė NOSTRA EXCLUSIVE. Jos sudėtis – 100 proc. šukuotinė medvilnė, audinys – mako satinas. Ir SPA zonoje, ir kambariuose prabangos pojūtį svečiams suteiks chalatai BATHROBE MICRO-320 iš minkštos, greitai džiūstančios mikropluošto medžiagos, taip pat balti

rankšluosčiai 500H KNTD. Maksimalų komfortą, saugumą ir aukštą estetiką vonios kambariuose užtikrins frotiniai vonios kilimėliai 750H.

RENVERSE. Ramią interjero paletę natūraliai papildė subtilios tekstūros ir švelnaus smėlio tono užuolaidos ESPRIT / CAMENGO. Lengvai krintantis audinys suteikia jaukumo, o neišsiskirianti spalva harmoningai sujungia visą erdvę.

RUBINETA. Matinės *Brushed graphite* spalvos šiuolaikiško dizaino ir funkcionalumo dušo sistema „OLO+ULTRA-10 Graphite“ užtikrina komfortišką tolygų vandens srautą ir kartu yra modernus akcentas. Prie dušo sistemos puikiai dera modernaus dizaino praustuvo maišytuvai „Ultra-18 (N) (Graphite)“.

SALTO SYSTEMS. Viešbučio įreigos kontrolės sistema SALTO – viena iš saugiausių ir labiausiai tobulinamų sistemų pasaulyje. Šia sistema ir visais jos elementais galima kontroliuoti ne tik pastato ir viešbučio kambarių duris, bet ir SPA zonų persirengimo spinteles, turniketų, įvažiavimo užkardus, taupyti elektros su išmaniaja elektros taupymo infrastruktūra. SALTO yra sukūrę sistemą, kuri suteikia galimybę visas viešbučių erdves sujungti į vieną labai paprastai ir patogiai valdomą visumą. Dar daugiau patogumo suteikia spynų valdymas kortelėmis, apyrankėmis, mobiliaisiais telefonais. Naudojant sistemą SALTO, galima į vieną visumą sujungti net viešbučių tinklą, kurio segmentai yra skirtinguose miestuose ir šalyse.



KONKURSO DALYVĖ:

Anastasija Čaplinskaja-Michejeva

anastasijachaplinskaja@gmail.com



VIZIJA

Pagrindine interjero inspiracija tapo M. K. Čiurlionio paveikslų ciklas „Zodiakas“. Paveikslų spalvos ir būdingos formos, perkeltos į interjerą, sukuria paslaptingas ir intriguojančias erdves. Tamsesni sodrūs tonai ištraukia viešbučio svečių iš kasdienybės, padeda atsipalaiduoti dvasiškai, o patogūs ergonomiški sprendimai užtikrina fizinį poilsį.

Partnerių produktai

JUNG. Aukštam svečių komforto lygiui užtikrinti į viešbučio numerį integruotas modernaus dizaino ir technologijų junginys – JUNG KNX siste-

ma, suteikianti galimybę mygtuko paspaudimu valdyti visus kambarių įrenginius. Prie JUNG KNX sistemos priderinti ir didelio spalvų asortimento JUNG LS „Les Couleurs® Le Corbusier®“ serijos jungikliai bei kištukiniai lizdai, pabrėžiantys interjero spalvų vientisumą.

TORK. Sveikata – svarbi tema viešbučiui, todėl prie pagrindinio įėjimo pastatyti „Tork“ dezinfekcinio skysčio dozatorių stovai su jutikliu *intuition*. Ant recepcijos stalo svečiai gali rasti servetėlių dozatorių „Tork Expressnap“. Vonios kambariuose svečiams dar daugiau patogumo suteikia pastato-

mos šiuolaikinio dizaino „Tork“ šiukšliadėžės ir veido servetėlių dozatoriai.

KATWOOD. Elegantiškas vaizdas kuriamas „Katwood“ natūralaus medžio ir tekstilės gaminiais. SPA zonoje pasirinkti fotelis „Milda“ ir vazonai „Indrius II“, kambariuose – valgomasis stalas „Joris“ ir kėdės „Unė“. Vietoje šoninių staliukų kambariuose naudojami skirtingų matmenų pufai „Aidas“ ir „Domas“ su mediniais padėklams, tinkamais ir atsisėsti, ir daiktams sudėti.

RB SOLUTIONS. Šiam gamintojui patikėta rūpintis baldais iš skirtingų medžiagų – natūralaus medžio, metalo



konstrukcijų, odos. Jam užsakyta pagaminti ir minkštus baldus – sofas „Le Confort“ bei fotelius, – taip pat asimetriškų formų metalinius šoninius staliukus.

GRINDŲ ARSENALAS. Šilumos ir jaukumo pojūčiui sukurti kambariams pasirinktos natūralaus medžio eglutės rašto medinės grindys „Barlinek Pudding oak“. Bendrosiose viešbučio erdvėse garsui sumažinti parinkta ruloninė kiliminė danga „Tarkett Asteranne A411 3911“. Danga atrodo prabangiai ir tuo pat metu yra itin atspari dėvėjimuisi.

GEBERIT. Vonios kambariuose sumontuoti išmanūs WC puodai „Geberit AquaClean Sela“ su apiplovimo funkcija ir vandens nuleidimo mygtukas „Sigma50“. Prausimosi zonos parinktas pakabinamas praustuvo baldas su pastatomu ant stalviršio praustuviu iš serijos „VariForm“, virš praustuvo pritaikytas veidrodis su apšvietimu iš serijos „Option“. Dušo erdvėje – beslenkstė dušo sienelė „Geo“ ir dušo latakas „CleanLine“.

NOSTRA. Neprilygstamo švarumo pojūčiui sukurti pasirinkta šukuotinės medvilnės juostuoto satino patalynė „Nostra Exclusive“, o vakarui jaukiai praleisti – natūralios vilnos pledai ZE-LANDIA LUX-300. Svečiams bus malonu naudotis vienkartinėmis šlepetėmis „Terry“, minkštais medvilniniais chalatais su apykakle, šukuotinės medvilnės rankšluosčiais 550H-LUX ir voniose atsisototi ant minkštų frotinių kilimėlių.

RENVERSE Užuolaidos viešbutyje leidžia atsiriboti nuo miesto šurmilio, riboti šviesos patekimą, bet ir sukurti nuotaiką. Kadangi kambariye daug spalvinių akcentų, parinktos vienspalvės užuolaidos Camengo Amitola. Bendros erdvėms pasirinktos dieninės užuolaidos Camengo Baltique, praleidžiančios šviesą.

RUBINETA. Viešbučio kambariams ir SPA zonai atrinkti Rubineta gamintojo maišytuvai, kurie pasižymi aukšta kokybe ir ilgaamžiškumu. Termostatiniai dušo ir vonios maišytuvai CosyThermo užtikrina komfortišką temperatūrą, su-

balansuoja vandens srautus, bei padeda sutaupyti vandens kiekį. Maišytuvai pagaminti iš aukštos kokybės žalvario ir padengti ilgaamžė chromo danga. RUBINETA maišytuvai vartotojų įvertinti kaip geriausias kainos ir kokybės santykis maišytuvų kategorijoje ir pelnė Best Buy Award.

SALTO SYSTEMS. Viešbutinė įeigos kontrolės sistema – viena saugiausių ir labiausiai tobulėjančių sistemų pasaulyje. Su šia sistema ir visais jos elementais galima kontroliuoti ne tik pastato ir viešbučio kambarių duris, bet ir SPA zonų persirengimo spinteles, turniketų, įvažiavimo šlagbaumus, taupyti elektrą su išmania elektros taupymo infrastruktūra. SALTO yra sukūrusi sistemą kuri apjungia visas viešbučių erdves į vieną ir labai paprastai ir patogiai valdomą visumą. Spynų valdymas kortelėmis, apyrankėmis, mobiliomis telefonais bei išmaniais laikrodžiais, suteikia dar daugiau patogumo. Salto sistema į vieną visumą gali apjungti viešbučių tinklą esantį skirtinguose miestuose ir šalyse.



KONKURSO DALYVĖ:
Irina Moroz
craftandart8@gmail.com



INTERIOR DESIGN

VIZIJA

Šis viešbutis projektuotas kaip namas. Pastato gyvenamosios ir poilsio erdvės išdėstytos per keturis aukštus. Pirmajame aukšte yra didelė virtuvė, svetainė ir valgomasis. Kiekviename aukšte yra keli kambariai. Viešbutyje taip pat yra SPA zona su baseinu ir sauna, kad net kasdienybėje būtų juntama atostogų ir poilsio nuotaika. Interjere naudojama mediena ir kiti natūralūs paviršiai padeda atsipalaiduoti ir sulėtinti tempą. Visos interjero detalės, audiniai ir baldai yra aukštos kokybės.

Partnerių produktai

JUNG. Numatytoji JUNG KNX išmanioji sistema užtikrina patogų ir efektyvų išmanųjų erdvių valdymą. Pasirinkti įleidžiamieji jungikliai LS ZERO – moderni klasikinio dizaino jungiklio LS 990 interpretacija. Jungiklių serija LS ZERO, pritaikyta įleidžiamam montavimui sienose, pertvarose ar spintelėse, suteikia interjerui estetišką minimalistinį vaizdą. Specialus jungiklio tvirtinimo sprendimas sudaro su paviršiumi vientisą, lygią plokštumą.





TORK. Vonios kambaryje pasirinktas juodos spalvos odos priežiūros priemonių dozatorius S4 su jutikliu *Intuition™*.

KATWOOD. Kaip jaukus, estetiškas ir šiuolaikiškas interjero akcentas bendrosiose ir poilsio erdvėse pasirinktos kėdės UNĖ. Švelnus dizainas ir kokybiškos medžiagos suteikia komforto pojūtį, o lengva, vizualiai švari forma harmoningai įsilieja į skirtingus interjero sprendimus. Baldai malonūs liesti ir ilgaamžiai, todėl puikiai tinka kasdieniam intensyviai naudojimui, išlaikant estetiką ir funkcionalumą.

RB SOLUTIONS. Viešbučio holo laukiamojoje zonoje pasirinktas kompaktiškas ir lengvai perkeliamas kelių putplasčio slukšnių fotelis „Bolero“ ir apskritas kavos staliukas „Renee“ (LE COMFORT). Miegamajame – fotelis „Shelley“ su fiksuotu arba sukamu pagrindu, dekoratyvinėmis pagalvėlėmis ant atlošo ir pritaikomomis kojėlėmis. Lova „Sommier“ (LE COMFORT) – minimalistinė, be galvūgalio ar kojūgalio. Svečių kambaryje galima atsipalaiduoti ir pailsėti fotelyje „Rapanui“ (MISSANA), kurio kūrėjas įkvėpė paslaptingosios Velykų salos skulptūros Moai. Sofos „Rapanui“ sistemą sudaro trys moduliai, kurie gali būti naudojami atskirai,

taip sukuriant begales galimybių. Viešbučio SPA dalyje pasirinkti gaminiai iš elegantiškos lauko baldų kolekcijos DNA (GANDIA BLASCO), įkvėptos subtilaus šviesos ir šešėlio žaismo tradicinėse Viduržemio jūros regiono langinėse, taip pat šešėlio šlovinimo japonų estetikoje. Valgomajame pasirinktas stalas ALTERA T0415, vonios kambaryje – pufas „Enora“, abu iš MOBITEC.

GRINDŲ ARSENALAS. Siekiant maksimalaus svečių komforto, pasirinktos natūralios parketo grindys „Oak Trapani Herringbone 130“: trisluoksnės parketlentės, kurių paviršiaus sluoksnis – ąžuolo mediena.

GEBERIT. Dėl funkcionalumo ir svečių komforto vonios kambario interjerui pasirinkti dvigubas praustuvas „Geberit iCon“, dvigubo praustuvo spintelė „Geberit Acanto“ – matiniu ąžuolo spalvos korpusu, dviejų stalčių ir su dviem vidiniais stalčiais, taip pat lavos spalvos rankena. Pritaikytas pakabinamas WC puodas „Geberit AquaClean Sela“ su apiplovimo funkcija, taip pat kampinis vandens nuleidimo mygtukas „Sigma40“ su dviejų vandens kiekių nuleidimo funkcija.

NOSTRA. Siekiant viešbučio kambariuose užtikrinti svečiams aukščiausios

kokybės poilsį ir prabangos pojūtį, parinkta patalynė NOSTRA EXCLUSIVE. Ji pagaminta iš 100 proc. šukuotinės medvilnės, o mako satino audinys pasižymi ypatingu švelnumu, laidumu orui ir atsparumu dažnam skalbimui, todėl puikiai tinka intensyviai naudojimui. Balti rankšluosčiai 430H pasirinkti dėl puikios sugeriamumo, komforto ir reprezentatyvios išvaizdos. 100 proc. medvilnė ir 430 g/m² gramatūra užtikrina ilgą amžiumą, o sniego baltumo spalva suteikia švaros ir elegancijos vonios erdvei.

RENVERSE. Siekiant sukurti privatumo jausmą, visų viešbučio erdvių langams parinktos užuolaidos. Valgomajam išrinktos „Skies anthracite“ („IFI design and colors“). Svečių kambaryje kaba „Conforto“ (CAMENGO). Jų audinys, gražus nėrinių siuvinėjimas buklė siūlais ant lino imitacijos pagrindo, padeda sukurti jaukų, šiltą ir svetingą interjerą. Svečių kambaryje taip pat yra buklė apdailos žakardo užuolaidos DOLCEZZA ir MONTE ROSA (abi CAMENGO). Naudojami buklė siūlai yra tokios pat tekstūros kaip ir apmušalų „Mouton“: išskirtinai stori, jie sukuria unikalų efektą ir XXL komforto pojūtį. DOLCEZZA patraukia švelniu ir kviečiančiu linkiu, o MONTE ROSA – drąsiu ir užtikrintu charakteriu.

RUBINETA. Vonios kambaryje kasdienę higienos rutiną lengvina vandenį taupantis šiuolaikiškas klasikinės formos praustuvo maišytuvas „Cosy-18“ patogiai ergonomiška rankena, elegantiška dušo sistema „Rainfall + Cosythermo-10 (SW)“ su termostatinio maišytuvu, palaikančiu pastovią vandens temperatūrą ir taip užtikrinančiu patogų ir saugų naudojimąsi. Tai premium dizaino ir kokybės dušo sistema vartotojui draugiška kaina.

SALTO SYSTEMS. Projekte panaudota durų rankena „XS4 One S“ – inovatyvus, patvarus išmanusis durų užraktas, pasižymintis universalia estetika. „XS4 One“ integruojama su pažangia Salto prieigos kontrolės platforma ir gali sujungti viešbučių tinklą, esantį skirtinguose miestuose bei šalyse. Belaidis ir plačiai suderinamas dizainas užtikrina saugumo lygį, kartu išlaikant estetinį vientisumą. Su viešbutine įėjimo kontrolės sistema ir visais jos elementais galima kontroliuoti ne tik patalą ir viešbučio kambarių duris, bet ir SPA zonų persirengimo spinteles, turniketų, įvažiavimo užkardus. SALTO sistema sujungia visas viešbučių erdves į vieną valdomą visumą, spynos valdomos kortelėmis, apyrankėmis, mobiliaisiais telefonais.



ARCHITECTURE
MASTERPRIZE™

AMP 2025:

PAŽANGIOS
ARCHITEKTŪROS
ESMĖ – TOLIAU,
BET MAŽIAU



The background of the page is an abstract, high-contrast black and white image. It features a curved, funnel-like structure that tapers towards the center. The surface of this structure is covered in a pattern of small, dark, oval-shaped perforations or holes. The lighting creates strong shadows and highlights, emphasizing the three-dimensional quality and the texture of the perforated surface. The overall effect is one of depth and architectural complexity.

Gruodžio viduryje jau dešimtą kartą paskelbti tarptautiniai architektūros, interjero dizaino ir kraštovaizdžio projektų apdovanojimai **Architecture MasterPrize™ (AMP)**, kuriais siekiama skatinti architektūros pažangą visame pasaulyje. Šios gražios sukakties proga daugiausia dėmesio skirta aplinkosaugos, tvarumo, socialinės atsakomybės puoselėjimo, pažangių technologijų integravimo aspektams. Išskirtinio komisijos dėmesio sulaukė projektai, kurie technologijų srityje žengia toliau, bet daro mažiau žalos aplinkai ir pereina prie regeneracinio (atkuriamojo) projektavimo, puoselėjančio pastatus, miestus, bendruomenes ir stiprinančio gamtos bei socialines ekosistemas. Susipažinkime su 2025-ųjų nugalėtojais ir geriausiais iš geriausiųjų.



**Marie Jose Percé ir Josephine Baker
sporto ir kultūros centras** (Prancūzija),
autoriai – architektūros studija „Onze04 Architectes“

Gerokai nuo tradicinių salių ir formų įvaizdžio nutolęs kompleksas padalytas į du tūrius (sporto ir šokių sales), sujungtus vieša prome-
nada, susiejančia naująjį kompleksą su aplinkiniais rajonais. Dau-
giafunkcė stačiakampio formos sporto salę dengta šviesai laidus
tekstilinis stogas su keturiomis 13–28 metrų viršūnėmis. Naktį iš vi-
daus peršviečiamas baltas audinio apvalkalas paverčia sporto salę
dideliu žibintu – sporto ir kultūros centro gimimo simboliu.

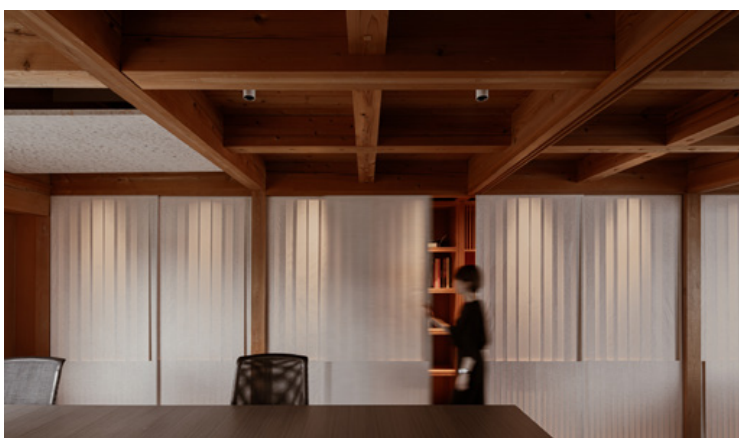






Biuras „Symbolplus“ (Japonija),
 autorius – architektas Satoshi Nobekawa

Užuot pasmerkę nugriauti 23 metų medinį pastatą Tokijoje, architektas su komanda pasirinko tęsti jo istoriją: panaudoję raudono molio apdailos tinką, sluoksnuotas iš perdirbtų medžiagų pagamintas popieriaus perdangas „Tosa washi“, stumdomąsias grotelines medines pertvaras (*shoji*) ir modulines lubų plokštes, sukūrė šiuolaikišką biurą, pritaikytą prie įvairių darbo stilių ir tuo pat metu išlaikantį sąsają su pastato praeimi bei įkūnijančiu ilgalaikes vertybes, grįstas vietos bei amato specifiką ir kultūrinį tęstinumą.





Parkas „Bamboo Villa“

(Kinija), autoriai – kraštovaizdžio studija WEIMAR GROUP

Pagrindinis projekto tikslas – minimaliai kišantis į nusistovėjusį kraštovaizdį skatinti bendruomenės gyvenimo atgimimą. Žaidimų aikštelė, centrinė veja ir erdvė žvejybai prie netoliese esančio ežero, takai žygiams pėsčiomis, dviračiais ir vietos stovyklauti – architektai ir kraštovaizdžio specialistai sveikos gyvensenos teritoriją sukūrė sujungę kelis parkus.





Vyno darykla „Sauska Tokaj“ (Vengrija), autoriai – „BORD Architectural Studio“

Skulptūriškas lėšio formos orientyras vynuogyno kalvose – į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtrauktoje Tokajaus Hegyaljos gyvenvietėje iškilusi vyno darykla „Sauska Tokaj“ sausam baltajam ir putojančiam vynui pristatyti sujungia svetingumą ir gamybą. Visos techninės daryklos zonos įrengtos po žeme, o viešosios erdvės – viršuje. Lėšio formos baras ir restoranas tarsi kaba virš vynuogynų kraštovaizdžio ir sujungia architektūrą su gamta.













Muziejus „Yohoo“

(Kinija), autoriai – AEDAS

AEDAS suprojektuotas naujas dvigubo žiedo (ar begalybės simbolio) konstrukcijos kultūros pastatas permatomo smaragdinio stiklo fasadais tarsi plūduriuoja Hangdžou miesto ežerėlyje. Apskritais kaimais ir banguojančiu stogu pagerbta Liangzhu – viena iš paskutinių didžiųjų neolito amžiaus kultūrų, egzistavusių prieš 5000 metų, ir kartu sukurta gyvybinga viešoji erdvė su laisvalaikio pramogų zonomis, socialiniais centrais bei panoraminiais vaizdais.





Edelmano fosilijų parkas ir muziejus

(JAV), autoriai – „Ennead Architects“

Muziejus, įkurtas dinosauro fosilijų kasinėjimų vietoje Pietų Naujajame Džersyje, siūlo lankytojams unikalią galimybę – praktiškai susipažinti su istoriniais planetos klodais ir pažvelgti į gyvybės formas, egzistavusias kreidos periodu prieš 66 mln. metų. Šioje vietoje tyrimų rezultatais pasakojama apie masinį dinosauro išnykimą į Žemę netoli Jukatano pusiasalio atsitrenkus asteroidui.





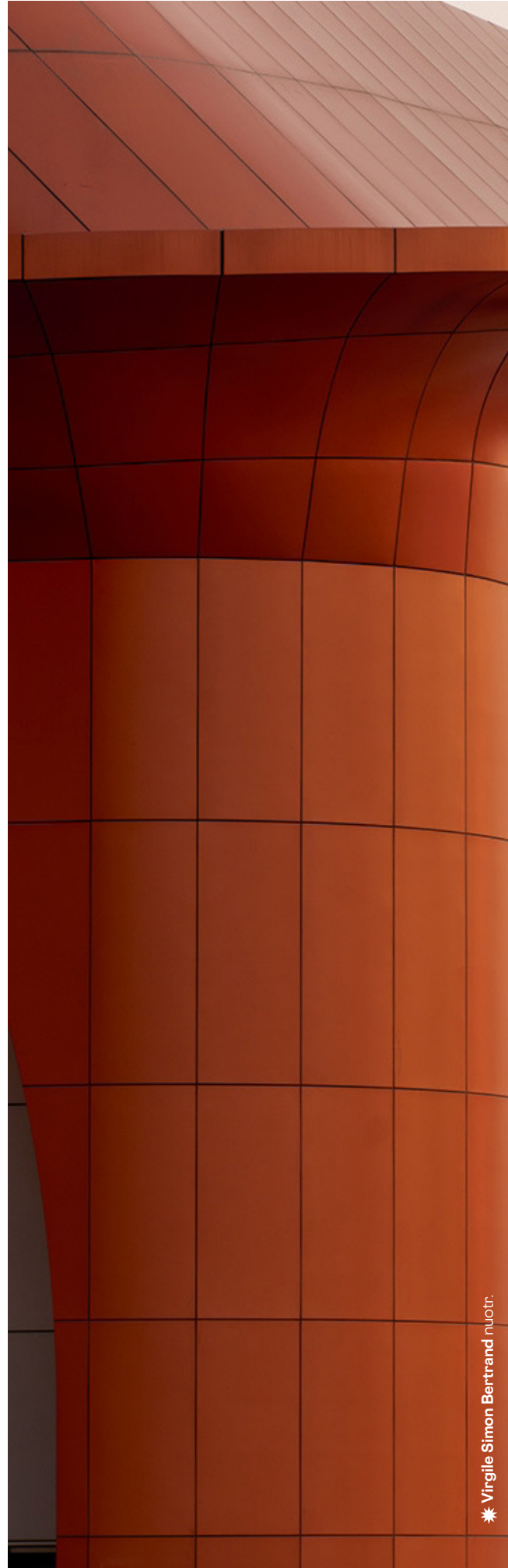
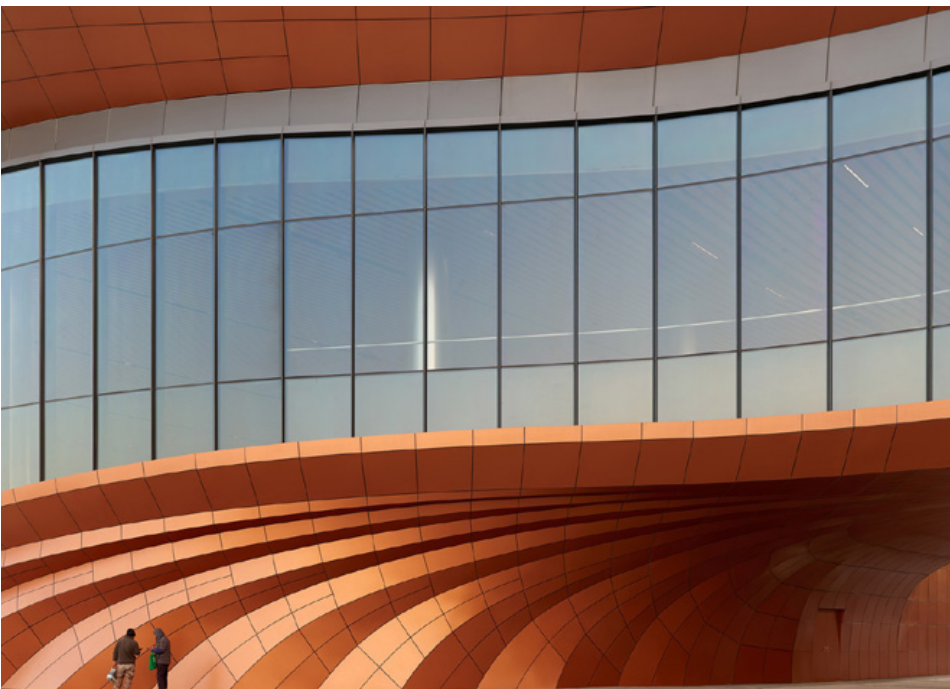
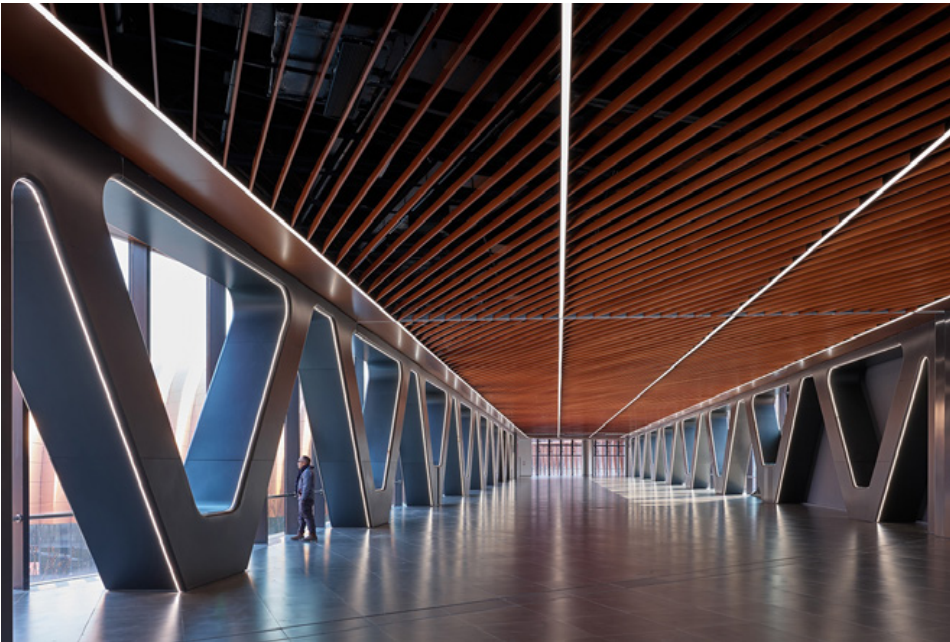


Biurų pastatai „Huamu Lot 10 – The Summit“

(Kinija), autoriai – „Kohn Pedersen Fox“ (KPF)

Mišrios paskirties kompleksas, kurį sudaro trys biurų bokštai, išdėstyti aplink centrinę Šanchajaus aikštę, demonstruoja naują urbanizmo formą: darbuotojai, svečiai ir praeiviai šiame rajone mėgaujasi gamta ir menu. Įspūdingos konsolinės galerijos sukuria vizualinius ryšius su pėsčiųjų erdve aikštėje ir pasakoja praeiviams apie bokštuose vykstantį gyvenimą. Komplekse ir aplink jį integruota moderni lietaus vandens surinkimo ir pakartotinio jo naudojimo sistema.





CIECC – Tarptautinis parodų ir konferencijų centras Pekine

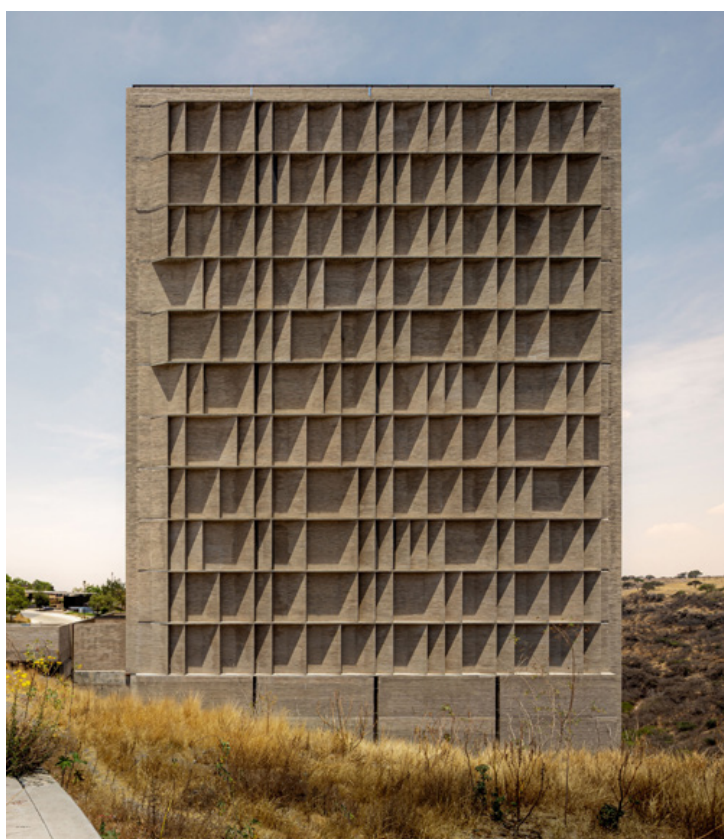
(Kinija), autoriai – „Zaha
Hadid Architects“

Praplėtus buvusį pastatą iki daugiau nei 611 tūkst. kv. m, CIECC (*Capital International Exhibition & Convention Centre*) tapo didžiausia Pekino parodų ir konferencijų vieta: čia yra devynios naujos parodų ir trys priėmimų salės, 9000 vietų konferencijų centras ir 410 kambarių viešbutis. Pasirinkus CIECC kompozitinę stogo sistemą sukurta lengva izoliuota didelių tarpatramių konstrukcija be kolonų suteikia galimybę lengviau pritaikyti erdves. Šiame centre, įvertintame aukščiausios kategorijos Kinijos žaliųjų pastatų programos sertifikatu, įdiegta išmanioji pastato valdymo sistema su natūralia hibridine ventiliacija, lietaus vandens surinkimu, nuotekų perdirbimu ir saulės jėgaine.



Daugiabutis „Real Campanario“ (Meksika), autoriai – „Laboratorio de Arquitectura“

Priemiesčio daugiabučio „Real Campanario“ erdvė padalyta į du vertikalius branduolius, užtikrinančius gyventojams privatumą, – po butą kiekvienoje pusėje ir tiesioginę prieigą prie lifto. Butų patalpas galima išdėstyti pagal individualius poreikius. Plytų fasadai, gilios terasos ir saulę sulaikantis įgilintų langų leitmotyvas sukuria nesenstantį ir šiltą architektūrinį identitetą. Optimalios eksploataavimo savybės užtikrinamos pasyvia pastato reakcija į vietos klimatą.





BUSSINES STAD

OBJEKTAS: „Business Stadium Central“

PLĖTOTOJAS: Nekilnojamojo turto plėtros bendrovė „Hanner“

ARCHITEKTAI: „Zaha Hadid Architects“ – Ludovico Lombardi, Michele Salvi, Patrik Schumacher, Gianluca Racana, Alexandra Fisher, Davide Del Giudice, Alessandra Laiso, Giovanni Basile, Ivo Ambrosi, Szu An Yao; UAB „Unitectus“

INTERJERO ARCHITEKTAS (YODĖK VEIKSMO CENTRAS): Linas Mackevičius, UAB „Elmersa“



DIUM CENTRAL

PIRMASIS ĮGYVENDINTAS **ZHA** PROJEKTAS BALTIJOS ŠALYSE

Buvusio „Žalgirio“ stadiono teritorijoje iškilęs modernios architektūros „Business Stadium Central“ (BSC) – pirmasis jau baigiamas įgyvendinti pasaulinio garso architektūros bendrovės „Zaha Hadid Architects“ (ZHA) projektas Baltijos šalyse. Dinamiškų fasadų kompleksas, kurį sudaro du neaukšti bokštai, sujungti sudėtingos konstrukcijos tiltu, su vidine aikšte net dar vykstant paskutiniams statybos darbams pribloškia savo unikalumu – sudėtinga aliuminio ir stiklo fasadų apdaila, balkonų iškyšuliais, tilto stogo elementų kompozicija.

✱ Laimono Ciūnio nuotr.





„Švelniai išlenktas tiltas remiasi į fasadus ir sukuria skersinių vaizdų seriją, – neįprastą vizualinį sprendinį pristato ZHA asocijuotasis direktorius architektas Michele Salvi. – Komplexo terasos atsiveria į suformuotą

vidinę aikštę ir miestą. Kurdami šio verslo centro architektūrą, pasitelkėme išraiškingą balkonų idėją. Balkonai išsikiša iš fasado ir suteikia pastatui judesio bei įtampos. Mūsų architektūrinius fasado sprendinius įkvėpė ir

kaimynystėje stovintys brutalizmo stilių atliepiantys buvę Vilniaus koncertų ir sporto rūmai. Žinome, kad tai kontroversiškai vertinamas pastatas, tačiau sėmėmės įkvėpimo iš jo dinamizmo, kurį galima atpažinti ir viso

mūsų projekto geometrijoje.“

M. Salvi teigimu, ankstyviausiais projekto etapais jie siekė racionalumo, norėję, kad būtų panaudoti ir tradiciniai statybos metodai. Architekto teigimu, fasadas sudarytas iš 7000 aliuminio elementų, dalį jų galima atkartoti net labiausiai išlenktoje fasado dalyje, tačiau apie 3700 elementų vis dėlto teko projektuoti individualiai. Antra vertus, galutinis rezultatas rodo, kad pasikartojantys, standartiniai apdailos lankstiniai neturėjo įtakos architektūros dinamiškumui, pastato geometrijai.

„Buvo atlikta daug tyrimų, susijusių su fasado apdaila. Norėjome įsitikinti, kad fasado raštas tarp stiklo rėmų pertvaros ir aliuminio apdailos jungčių bus nuoseklus – tarsi oda, prisitaisanti prie gyvūno kūno. Plokščių apdaila buvo sukurta atsižvelgiant ir į rangovo nustatytus ribojimus bei tiekėjų galimybes“, – pasakoja M. Salvi.

Į maždaug 25 tūkst. kv. m komplekso patalpas galima patekti ir iš vidinės aikštės, ir iš gatvės. Didžioji verslo centro dalis skirta biurams, pirmame aukšte bus plėtojama komercinė veikla. Iš čia esančių maitinimo įstaigų atsiveria centrinio atrijaus vaizdas. Viršutinėse komplekso patalpose įsikūrė YOUDEK veiksmo centras.

„Daug dėmesio skyrėme natūraliai bendrųjų erdvių šviesai, jų simbiozei su biurų patalpomis. Ne mažiau buvo svarbu, kad iš SPA centro būtų galima gėrėtis nuostabiais miesto ir jo apylinkių vaizdais. Projektą pavyko palyginti greitai įgyvendinti, užtrukome maždaug 36 mėnesius nuo jo koncepcijos išgryninimo. Esame labai patenkinti galutiniu rezultatu – judesiu, kuris juntamas visame pastate, o ypač balkonais, kurie tarsi atitrūksta nuo fasado, sukurdami šešėlius“, – džiaugiasi M. Salvi išsaugota pirmine projekto idėja.

Gelžbetonių sukurta fasadų elegancija

Ilgametė statybų bendrovė „Fortesta LT“ atliko BLC rytinio ir centrinio (B ir C) korpusų bei promenados monolitinio gelžbetonio įrengimo darbus. Iš viso įrengta daugiau kaip 7500 kub. m monolitinio gelžbetonio konstrukcijų.

Sudėtingi projektai dvidešimtmetį gyvuojančiai įmonei, dirbančiai ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, nėra naujiena, tačiau BSC tapo tikru profesiniu išbandymu.

„Fortesta LT“ direktoriaus Ričardo Račinskio teigimu, betonas verslo centre pasitelktas ne tik kaip konstrukcinė, bet ir kaip dekoratyvinė vidaus apdailos medžiaga. Įmonė įgyvendino originalų architektų sprendinį – aplink verslo centro liftų duris atidengė nedidelius neapdoroto betono fragmentus, kurių faktūra dera prie vidaus erdvių.

„Konstrukcijų požiūriu, šis verslo centras – labai sudėtingas pastatas, – prisimena iššūkius R. Račinskij. – Lenktos formos balkonai, įrengti dideliame aukštyje, atkartoja netoliese stovinčių Sporto rūmų fasado ritmą ir tarsi pakimba ore. Vizualiai graškūs lengvi balkonų iškyšuliai sutvirtinti masyviomis plieninėmis sijomis, kurių kiekviena sveria apie 7 tonas. Sijos buvo suveržtos plieninėmis templėmis, taip suteikiant perdangoms projekcinį įlinkį. Patys efektingiausi sprendiniai buvo sunkiausiai

įgyvendinami, nieko panašaus anksčiau mums nėra tekę montuoti.“

Dėl statybos aikštelės ribojimų kranais nebuvo įmanoma pasiekti kai kurių graškųjų balkonų montavimo zonų, todėl „Fortestos LT“ komandai teko spręsti sijų montavimo iššūkius.

Aukštuminės dalies verslo centro pastato darbus įmonė įgyvendino per metus, dar pusmečio prireikė kitiems darbams atlikti: sudėtingos formos aikštės priešais pastatą perdangoms su nuolydžiais, paaukštiniams, įgilinimais medžiams ir fontanams įrengti.

„Aukštuminę pastato dalį baigėme dviem mėnesiais anksčiau, nei buvo numatyta. Atkaklumas ir sukauptos darbuotojų bei vadovų žinios padėjo įgyvendinti sudėtingas užduotis unikaliame verslo centre“, – didžiuojasi savo komandos profesionalumu „Fortesta LT“ direktorius.





Aluminio fasadų apdaila atlikta pasitelkus skaitmeninį tikslumą ir kūrybingumą

ZHA suprojektuoto verslo centro statybose UAB „Vytrrolma“ buvo atsakinga už visų aliuminio fasadų ir komplekso pastatus jungiančio tilto apdailos elementų gamybą. Iš viso pagaminta daugiau kaip 7000 tūrinių aliuminio gaminių, dengiančių apie 11 500 kv. m fasado ploto.

Maždaug pusė visų elementų buvo unikalūs, tiksliai pritaikyti konkrečiai pastato vietai ir jo geometrijai. Tai vienas didžiausių ir techniškai sudėtingiausių kada nors „Vytrrolmos“ komandos įgyvendintų fasado apdailos projektų.

„Objektas išsiskiria itin ryškia architektūrinių kreivių dinamika. Sudėtingų formų pastato fasadams pagaminome netipinius lankstinius. Jie tarsi besikeičiančios geometrijos tūriai, – išraiškingus ir sudėtingus fasadų sprendinius iš aliuminio apibūdi-

na „Vytrrolma“ vykdančysis direktorius Tomas Mackus. – Dėl nestandartinių plokštumų jungčių reikėjo individualiai gaminti sudėtingus trimačius elementus. Per šį projektą mūsų specialistai dar labiau sustiprino savo gebėjimą pritaikyti masinės gamybos principus apdirbant vienetinius, unikalius elementus, kurie dažnai labiau panėsi į meno kūrinius nei į įprastas fasadų apdailas.“

Siekdami savo gaminiais išlaikyti architektų numatytą vientisą fasado dinamiką, „Vytrrolmos“ inžinieriai projektui skyrė tūkstančius darbo valandų. Tai reikalavo ne tik techninės kompetencijos, bet ir kūrybingo problemų sprendimo gamybos procesų metu: daugelis šio projekto sprendinių buvo kuriami pirmą kartą, nebuvo jų analogų.

Sklاندų ir sėkmingą darbą išskirti niam projekte lėmė „Vytrrolmos“ patirtis dirbant su sudėtingos geometrijos metalo gaminiais, kuriant

netipinius fasadų apdailų sprendinius. Kelis dešimtmečius veikianti įmonė yra subūrusi profesionalią inžinierių ir konstruktorių komandą, todėl geba klientams pasiūlyti aukščiausios kokybės gaminius ir visą paslaugų grandinę iš vieno rankų.

„Visą produkciją gaminame patys ir dažome savo sertifikuotoje dažymo linijoje „Qualicoat Seaside“, todėl kontroliuojame kokybę nuo medžiagų pasirinkimo iki galutinio produkto geometrijos ir paviršiaus padengimo. Esame įsikūrę Utenoje, čia atliekame ir visą gamybą, todėl galime greitai bei lanksčiai prisitaikyti prie besikeičiančių projekto poreikių. Kartu su klientų komandomis sprendžiame montavimo klausimus, o mūsų inžinierių komandos įsitraukia į sprendimų paieškas kartu su architektais“, – įmonės pranašumus, suteikiančius galimybę dirbti tarptautiniuose projektuose, vardija T. Mackus.



Tarptautinio lygio stoglangių sprendiniai

„Tai kompleksiškas, daug niuansų turintis, netipinis projektas, kuriame kartu su plėtojais ir architektais siekėme to paties tikslo – paties geriausio gaminių rezultato, atsižvelgiant į kaštus, technines savybes ir, žinoma, estetiką“, – sako BSC stoglangių sprendinius tiekusi įmonės ANVY direktorius Deividas Šatikas.

Įgyvendinant išskirtinių matmenų stoglangių idėją, D. Šatikui teko tiesiogiai bendrauti su ZHA architektais ir konsultuoti juos techniniais klausimais pagal vietos statybos reglamentą.

„Esame nedidelė komanda, tad diskusijos su vienos garbiausių pasaulio architektūros bendrovių architektais suteikė pasitikėjimo, motyvacijos ir patvirtino, kad įmonė eina teisingu keliu“, – apie dalyvavimą tarptautiniame projekte sako ANVY direktorius.

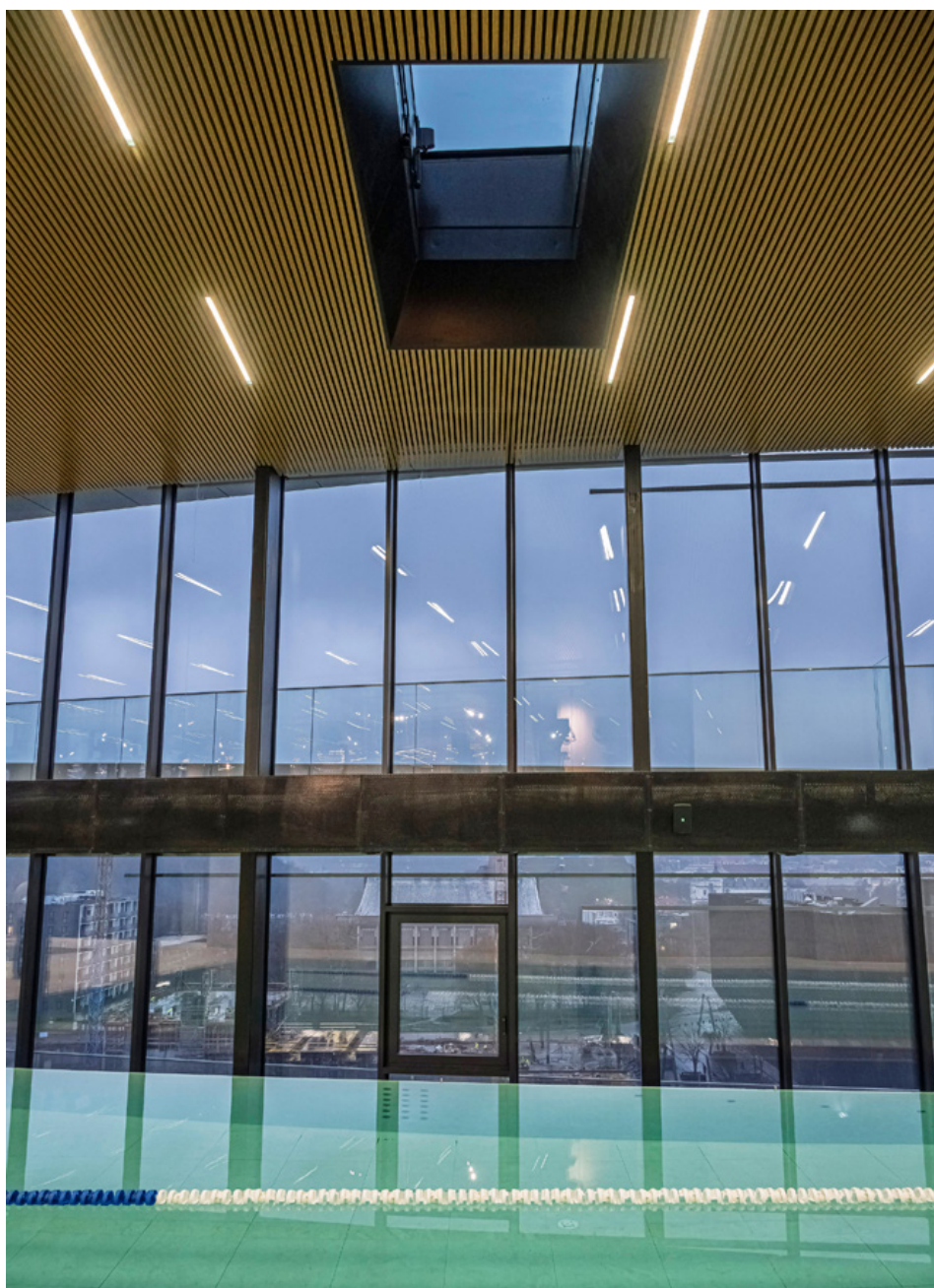
ANVY komanda nebijo iššūkių, tad per kelerius metus trukusį projektą pateikė įvairių stoglangių sprendinių. Jiems sukurti skirta daug darbo valan-



dų ir kantrybės. Pagrindinės diskusijos viso projekto metu vyko dėl išskirtinių matmenų (6 metrų ilgio) stoglangio. Galiausiai buvo nuspręsta gaminti nevarstomą aliuminio rėmo stoglangį, specialiais tarpais apsaugotą nuo šalčio.

Baseino zonai ANVY komanda suprojektavo, pagamino ir sumontavo varstomus mažesnių matmenų stoglangius su itin kokybiškomis korozijai atspariomis elektrinėmis pavaromis.

„Stengėmės, kad užsakovas gautų tik geriausius sprendinius“, – atsakingą įmonės požiūrį į darbą pabrėžia D. Šatikas ir



priduria, kad pačiam labiausiai patinka būtent tokie – nestandartiniai projektai, kuriuose užsakovui pademonstruojamos techninės žinios ir kompetencijos.

BLSC projektas išliks ANVY komandos atmintyje kaip intensyvus brėžinių rengimo ir nenutrūkstamos komunikacijos metas.

„Tai įdomi patirtis su daugybę metų statybų sektoriuje dirbančiais žmonėmis, labai tai vertiname, – teigia įmonės direktorius. – Mūsų tikslas buvo prisidėti prie šio ypatingo architektūros kūrinio ir tiekti jam tai, ką geriausio gebame pagaminti.“

16 metus gyvuojanti UAB ANVY įgyvendina ir pramoninių pastatų, ir privačių klientų užsakymus Lietuvoje bei užsienyje. Nedidelė ANVY komanda, susitelkusi į efektyvų ir itin kokybišką darbą, siekia rinkai siūlyti tik patvarius, ilgaamžius produktus.

„Esame atviri ir sąžiningi su klientais, pateikiame jiems ne tik sprendinių privalumus, bet ir rizikas. Tokiu būdu skatiname tarpusavio pasitikėjimą, kuris ir yra svarbiausias norint sėkmingai įgyvendinti projektus, – sako D. Šatikas. – Ne mažiau svarbu ir atsakomybė bei nuoširdumas klientams. Jaučiu, kad šios mūsų įmonės savybės neša naudą, ateityje ši graža bus dar didesnė.“

Tas, kuriam svarbu rytojus, turi judėti ne bet kaip

„YOUDEK veiksmo centre bus moderni treniruoklių salė, vyks įdomios ir naudingos grupinės treniruotės, plaukimo pamokos 3-4 ir 5-6 metų vaikams. Suaugusieji plaukti bus mokomi tik individualiai. Centro lankytojai galės atsipalaiduoti dviejose pirtyse – saunoje ir garinėje, taip pat didžiulėje sukurinėje vonioje“, – pasakoja Romanas Teličėnas, YOUDEK veiksmo centro projektą plėtojančios UAB „Treniruoklių pasaulis“ bendrakūris.

2026-ųjų balandį 12 metų sukaktį švėsiąčiai įmonei priklausys du prekių ženklai. Pirmasis – mokykla „Plaukimo šeima“, kurios tikslas – skatinti vaikų ir suaugusiųjų fizinį aktyvumą sudominus plaukimu ir išmokius nuplaukti be sustojimo 400 metrų at-



karpa. Per 12 metų šio tikslo siekė daugiau kaip 20 tūkst. mokyklos auklėtinių. Antrasis prekių ženklas – YOUDEK veiksmo centras – neseniai šventė metų sukaktį. „Džiaugiamės per šį trumpą laikotarpį paskatinę daugiau kaip 1500 žmonių propaguoti vienokią ar kitokią fizinę veiklą“, – sako R. Teličėnas.

Šiandien „Treniruoklių pasaulio“ komanda – beveik 100 žmonių: plaukimo sporto profesionalai, vandens aerobikos, grupinių užsiėmimų, salės treneriai, kineziterapeutai. YOUDEK veiksmo centras Rinktinės gatvėje bus jau trečiasis „Treniruoklių pasaulio“ padalinys, atidarytas per pastaruosius penkerius metus.

„Tempas beprotiškas, tačiau rezultatas to vertas. Ar sustosime? Ne. Plėtra vyks ir toliau. Nes mūsų pirmas tikslas – kiekvieną išmokyti plaukti. Antrasis tikslas – kiekvieną įtikinti judėti, nes judantis žmogus judina pasaulį. Šie vertybiniai tikslai – nemenkas iššūkis, tačiau jų siekdami kasdien sulaukiame daug šypsenų, stipriname pasitikėjimą ir norą tobulėti“, – pasakoja R. Teličėnas.

„Treniruoklių pasaulio“ klientai – nuo trejų metų vaikų iki senjorų. Teikiamos paslaugos – plaukimo pamokos, senjorų ir nėsčiųjų mankštos, individualios ir grupinės treniruotės treniruoklių salėje. Įmonės komanda propaguoja reguliary, tinkamą ir naudingą fizinį aktyvumą.

„Pro naujojo YOUDEK veiksmo centro langus atsiveria nuostabus ir niekad nepabostantis Vilniaus senamiesčio paveikslas. Norėjome, kad ir viduje būtų patraukli – namų aplinka: šviesios spalvos, dideli langai su užuolaidomis, paveikslai, maloni grindų danga, jauki atmosfera pasitiks kiekvieną jau laiptinėje. Šiame centre teiksime aukščiausios kokybės fizinio aktyvumo paslaugas – moderniose patalpose siūlydami pažangiausią įrangą ir, žinoma, profesionalių trenerių bei kineziterapeutų konsultacijas“, – sako R. Teličėnas.



Unikaliems projekto sprendiniams – pažangiausia hidroizoliacija

Hidroizoliacijos sistemą ypatingiems BSC baseino su SPA zona ir fontanų sprendiniams įgyvendinti tiekė UAB „SCHOMBURG Baltic“ – Vokietijos bendrovės „SCHOMBURG GmbH & Co KG“ patrunuoja moji įmonė Baltijos šalyse.

„Tai ypatingas, vienintelis toks Lietuvoje projektas. Pastatas sudėtingos konstrukcijos, o baseinas su SPA zona yra paskutiniame, aštuntajame, aukšte, be to, išsikiša iš pastato ir kaba ant perdangų tarsi balkonas. Konstruktoriams reikėjo labai kruopščiai ir tiksliai apskaičiuoti, kokios yra galimos baseino deformacijos ne vien dėl jo apkrovos, bet ir dėl konstrukcijos“, – sako Gytis Jonas Vitkus, „SCHOMBURG Baltic“ vadovas.

„SCHOMBURG Baltic“ šiam projektui išrinko patį geriausią ir elastingiausią savo produktą – naujausios kartos baseinų hidroizoliaciją AQUAFIN-RS300, atsparią UV spinduliams, šalčiui ir slėgiui, laidžią garams. Ši savaime susirišanti ir džiūvimo metu beveik nesusitraukianti ilgaamžė hibridinė hidroizoliacinė membrana buvo naudojama atliekant visus atsakingiausius darbus. Taip pat naudotas betoninių paviršių gruntas „ASO-Unigrund K/Blau“, skirtas absorbuojantiems ir lengvai šlifuotiems paviršiams. Kitam drąšiam sprendiniui įgyvendinti – ypač didelio formato (120 x 60 cm) baseino plytelėms suklijuoti – buvo tiekami maksimalaus elastingumo (S2 klasės) dvie-

jų komponentų cementiniai baseino klijai UNIFIX S3. Taip pat buvo naudojamas silikonis siūlių sandariklis ESCOSIL 2000, atsparus vandeniui, UV spinduliams, šalčiui, įvairioms cheminėms medžiagoms, tarp jų ir chlorui. Naudojant SCHOMBURG sistemą, įrengtos ir baseino prieigos, persipylimo latakai, dušinės. Tam buvo pasitelkti kiti SCHOMBURG produktai: dar nė vieno kliento nenuvylusi deformacijoms atspari dviejų komponentų elastinga cementinė hidroizoliacija „AQUAFIN 2K/M-Plus“, trijų komponentų plytelių siūlių epoksidinis glaistas CRISTALLFUGE-EPOX, atsparus bet kokioms cheminėms medžiagoms, taip pat S1 elastingumo klasės baseino prieigų plyte-

lių klijai MONOFLEX. Deformacijoms siūlėms naudotos kampinės juostos „ASO-Dichtband 2000“.

„SCHOMBURG Baltic“ hidroizoliacijos sistema pasirinkta ir fontanams su vandens siena įrengti. Čia naudoti vandeniui atsparus metalinis mišinys ASOCRET-M30, jau minėtoji elastinga cementinė hidroizoliacija „AQUAFIN 2K/M-Plus“, ypač didelio sukibimo akmens klijai „MONOFLEX White“.

„Mes visada rangovams tiekiamo tik savo bendrovės gaminamų produktų sistemas, konsultuojame, kaip tinkamai jas naudoti, bendradarbiaujame su projektuotojais, rengiančiais darbo projektus“, – pabrėžia G. J. Vitkus, „SCHOMBURG Baltic“ vadovas.





Baseinų kompleksas ir fontanai – vieninteliai tokie Lietuvoje

Daugiau nei dvidešimtmetį viešosios ir privačios paskirties baseinų įrengimo srityje besispecializuojančiai įmonei „Poolpro“ viršutiniame verslo centro aukšte patikėta daug svarbių sprendinių unikaliame YOUDEK veiksmo centro baseino ir SPA komplekse, o aikštėje prieš pastatą – išskirtiniai fontanai.

„Poolpro“ ne tik įrengė 25 metrų suaugusiųjų plaukimo baseiną, vaikų baseiną bei sukurinę vonią, bet ir įgyvendino baseinų technologinės įrangos, vandens ruošimo sistemos, cirkuliacijos bei filtravimo sprendinius. „Šio verslo centro baseinui Lietuvoje nėra analogų – įspūdingi vandens tūriai ir konstrukcijos įrengtos dideliame aukštyje, – apie netipinį projektą pasakoja „Poolpro“ vadovas Vytenis Kveselaitis. – Baseinų įrengimas viršutiniame aukšte kėlė nepaprastų iššūkių. Dėl labai ribotos techninių patalpų erdvės teko kurti nestandartinius įrangos išdėstymo sprendinius, lengvinančius pasiekiamumą ir priežiūrą.“

Baseinams parinktos aukščiausios klasės filtravimo ir vandens paruošimo technologijos, užtikrinančios nepriklausomą vandens kokybę. Greta baseinų „Poolpro“ komanda sumontavo sukurinės vonios technologinę įrangą, o SPA zonos technologinius sprendinius integravo bendradarbiaudama su kitais rangovais.

Didelį dėmesį „Poolpro“ skyrė pastato aikštėje įrengtoms unikaloms vandens instaliacijoms – trims fontanams. Kylančių vandens srovių fontanas integruotas į grindinį su apšvietimu. Sumontuotas dvylikos metrų ilgio fontanas – vandens arka ir tokio pat ilgio krantinčio vandens siena su

dinaminiu apšvietimu. Pagal mastelį, vandens kiekį ir technologinius sprendinius, šie fontanai šiuo metu vieninteliai tokie Lietuvoje. Dėl nestandartinio vandens kiekio ir debito reikalavimų teko fontanams kurti individualius inžinerinius mazgus ir valdymo algoritmus. Kai kurias projekto technologijas komanda integravo pirmą kartą, dėl to įgijo naujų žinių ir sustiprino savo kompetenciją. Taip pat itin naudinga buvo tarptautinio darbo patirtis su ZHA.

Meistriškai įrengtos saugios priešgaisrinės sistemos

Patikimą stacionarią gaisro gesinimo sistemą užsakovas patikėjo įrengti UAB „Ivalta“. Įmonė visose pastato erdvėse sumontavo gaisrinius čiaupus ir sustiprino saugumą gaisro atveju naujos kartos įrenginiais – sprinkleriais (purkštukais). Juose esančios specialiu šilumai jautriu skysčiu užpildytos stiklinės kapsulės reaguoja į aplinkos temperatūrą. Kai ši pakyla iki

tam tikro lygio, kapsulės sprogdina ir suveikia viso pastato gaisrinė sistema.

„Gaisro gesinimo sistema turi atitikti LR priešgaisrinio reglamento reikalavimus. Yra labai aiškiai nurodyta, kaip ji turi būti sumontuota. Mūsų įrengta sistema yra itin saugi. Šis objektas – išskirtinių konstrukcijų ir dizaino, su lenktomis sijomis ir tam tikru apšvietimu. Tad pagrindinis iššūkis įrengiant sistemą buvo „nėsi-pykti“ su dizainu. Rezultatu esame patenkinti ir mes, ir užsakovas“, – pabrėžia įmonės technikos direktorius Darius Nekrošius.

11 metų sėkmingai veiklą plėtojanti įmonė specializuojasi priešgaisrinių, šildymo, vėsinimo, vėdinimo, oro kondicionavimo, priešgaisrinio vandentiekio, nuotėkų tinklų sistemų gamybos srityje ir atlieka visus jų montavimo bei įrengimo darbus. Dirba dideliuose, ypatinguose statiniuose – verslo centruose, spaustuose, laboratorijose, gamybos patalpose.

„Esame profesionalai, tačiau įrengiant sistemas vis dar būna iššūkių. Vienas iš didžiausių per mūsų darbo praktiką – stacionarios gaisro gesinimo ir vėsinimo sistemos įrengimas „Thermo Fisher Scientific Baltics“ gamybiniame pastate, kur pandemijos metu buvo kuriami COVID-19 vakcinų komponentai. Tačiau kad ir kaip ten būtų buvę, visus reikalavimus įvykdėme“, – prisimena D. Nekrošius ir džiaugiasi, kad BSC projektą jo komanda įgyvendino sklandžiai ir laiku.

„Medžiagas sistemoms gaminti perkame iš Lietuvos tiekėjų, o kvalifikuoti mūsų įmonės darbuotojai profesionaliai pagamina sistemas net pagal sudėtingiausius klientų reikalavimus“, – didžiuojasi D. Nekrošius.

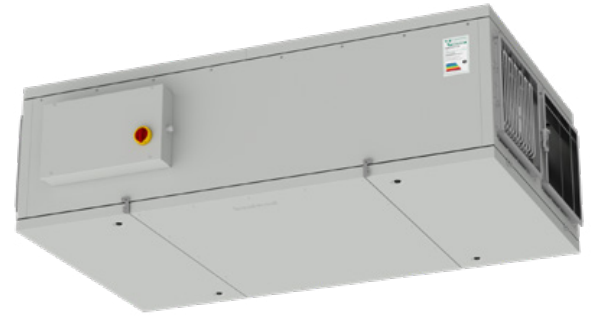




Naujausioms verslo erdvėms – pažangi vėdinimo sistema

Didelio intensyvumo biurų pastatuose vėdinimo sprendimai turi užtikrinti ne tik nuolatinį šviežio oro tiekimą ir šilumos išsaugojimą, bet ir efektyvų energijos naudojimą. Šio projekto atveju pasirinkti KOMFOVENT sprendimai išlaiko komfortiško mikroklimato balansą, optimizuoja energijos sąnaudas ir sukuria darbui bei poilsiui tinkamą aplinką. Visi KOMFOVENT vėdinimo įrenginiai gaminami ir tobulinami Lietuvoje. Ilgametė patirtis kuriant įvairios paskirties pastatų vėdinimo įrenginius, nuo gyvenamųjų namų iki didelių gamybinių ar medicinos srities erdvių, leido išplėtoti pažangius vėdinimo sprendimus.

Verslo centre šviežią orą, iš kurio išvalyti alergenai, bakterijos ir kietosios dalelės, užtikrina efektyvūs ir kompaktiški „VERSO Standard“ įrenginiai, specifiskai sukurti biurams, prekybos centrams, viešbučiams ir kitoms viešosioms bei komercinėms patalpoms. Įrenginiai gaminami vertikalios, horizontalios, universalios ir plokščios konfigūracijos. Taip sukuriamos plačios konfi-



gūravimo ir montavimo galimybes taupant naudingą plotą.

Kitą pastato vėdinimo sistemos dalį sudaro pažangūs „VERSO Pro“ vėdinimo įrenginiai. Jie BSC erdvėms pagaminti su aukštos klasės EC ventiliatoriais ir entalpiniais-sorbciniais rotaciniais šilumogrąžiais. Didelis jų privalumas – gebėjimas itin efektyviai subalansuoti patalpų oro drėgnį. Tai reikšminga ir žiemą, kai lauko oras yra pernelyg sausas, ir vasarą, kai oras yra drėgnas. Palaikant oro drėgnio balansą, mažinamas pastato šildymo ir vėsinimo poreikis visais metų laikais. Be to, šio projekto „VERSO Pro“ įrenginiai veikia kartu su specialiais freoniniais šildytuvais-aušintuvais, prijungtais prie šilumos siurblių. Ši sistema į patalpas tiekiamą orą šildo arba atvėsina pagal žmonių komforto poreikius ir metų laiką.

KOMFOVENT VERSO vėdinimo įrenginiai, sertifikuoti tarptautinės ŠVOK sertifikavimo organizacijos „Eurovent“, užtikrina patikimą veikimą, skaidrius techninių parametru duomenis ir aukštą energinį efektyvumą. Šiais sprendimais garantuojamas komfortiškas vidaus mikroklimatas bei patikimas ir taupus vėdinimo sistemos eksploatavimas.

„Struktur“ inf.

komfovent

poolpro
— BASEINAI.FONTANAI.SPA. —

vytrolma

ANVY
STOGLANGIAI

SCHOMBURG

IUALTA
Ventiliacijos sistemų gamyba ir montavimo paslaugos

FORTESTA

STRUCTUM

IŠMANUSIS MIESTAS 12

STRUCTUM



Pieninės aikštelės atgimimas Utenoje: mobilumas ir gastronomija miesto centre



KONKURSO DALYVĖS: Irūna Kačinskytė, Andrėja Rukšnaitytė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Daugelio funkcijų, tarp jų socialinės ir gastronominės, viešojo mobilumo erdvė

DARBO VADOVĖ: Laura Jurevičienė-Jankauskaitė



kauno
technologijos
universitetas

Vadinamoji Utenos Pieninės aikštelė – teritorija miesto centre, Maironio gatvėje 6A, – istorinė miesto vieta, čia kadaise buvo Utenos pieninė. Šiandien ši teritorija naudojama fragmentiškai – daugiausia kaip automobilių stovėjimo aikštelė, tačiau jos vieta mieste ir simbolinė reikšmė atveria galimybių tapti gyvybingu miesto traukos tašku. Būtent šis potencialas ir paskatino KTU studentes Irūną Kačinskytę bei Andrėją Rukšnaitytę rengti šios teritorijos atgaivinimo projektą, vadovaujamoms lektorės Lauros Jurevičienės-Jankauskaitės.

Projekto autorės pabrėžia, kad dabartinė aikštelės būklė nekuria pridėtinės vertės miesto bendruomenei. Nors vieta yra strategiškai svarbiame miesto centre, dalis teritorijos apleista, jos danga nekokybiška, o erdvė neturi aiškiai apibrėžtos viešosios funkcijos.



„Didžiausias iššūkis – kaip transformuoti automobilių stovėjimo aikštelę į patrauklią viešąją erdvę, tuo pat metu išlaikant ir jos esamą funkciją, ir suteikiant socialinį, kultūrinį bei ekologinį turinį“, – pabrėžia projekto autorės.

Pagrindinė projekto idėja – sukurti daugiafunkcij mobilumo tašką ir bendruomeninę susitikimų erdvę, kurioje susilietų skirtingos judumo formos ir kasdienis miesto gyvenimas. Ši vieta suvokiama ne tik kaip tranzitinė stotelė, bet ir kaip erdvė, kurioje galima sustoti, pabūti, susitikti su kitais, pavalgyti ar pasinaudoti miesto infrastruktūra. Taip Pieninės aikštelė tampa gyvybingu miesto centro fragmentu, kuriame dera judumas ir poilsis.

Projekte numatyta automobilių ir dviračių stovėjimo vietų, elektromobilių įkrovimo stotelių, dviračių nuomos punktas, taip pat viešųjų poilsio zonų su sėdėjimo vietomis, želdynais, sanitariniais mazgais bei informaciniu stendu. Ypač daug dėmesio skiriama gastronomicinei funkcijai. Projektuoja-

mas restoranai, iš kurio atsivers miesto sodo vaizdai, trauks žmones ilgiau čia pabūti, kartu skatindamas socialinį aktyvumą. Erdvė bus patraukli ne tik visiems Utenos gyventojams, tarp jų judumo aistringiesiems bei verslininkams, bet ir miesto svečiams.

Projekto išskirtinumas – sklandi mobilumo, socialinės ir gastronominės funkcijų sintezė. Tai nebe vien techninė infrastruktūra, o gyvas miesto centras, kuriame ekologija, judumas ir bendruomeniškumas veikia kaip vieninga sistema. Autorės siekia atkurti istorinės vietos dvasią ir pritaikyti ją šiuolaikinio miesto poreikiams bei kasdieniams gyventojų įpročiams.

Studentės tikisi, kad atgimusi Pieninės aikštelė taps vieta, kurioje žmonės jausis esantys atviros miesto bendruomenės dalimi. Tai bus erdvė, kurioje norėsis prisėsti, pasikalbėti, paskanauti ar tiesiog apsižvalgyti. Pieninės aikštelė įgytų simbolinę reikšmę – kaip susitikimų vieta, atspindinti Utenos modernumą, gyvybingumą ir pagarbą savo istorijai.

A. Baranausko aikštė Anykščiuose: potencialas tapti gyva miesto erdve



džiausias iššūkis – neapibrėžtumas. Nors ir miesto centre, ši vieta nėra traukos tašku, ji – tik judėjimo koridorius“, – pabrėžia jos. Todėl pagrindinis projekto tikslas – suteikti erdvei prasmę ir paversti ją vieta, kurioje norisi sustoti, pabūti ir įsitraukti į miesto gyvenimą.

Projektu siekiama atgaivinti ilgai tik pereinama teritorija buvusią vietą, paversti ją daugiafunkcė viešąja erdve, kurioje darniai būtų jungiami judumas, poilsis ir gastronomija. Istorinę pieninės vietą projekto autorės suvokia ne kaip praeities relikvą, o kaip atminties ir ateities jungtį, kuriančią emocinį žmogaus ir miesto ryšį. Architektūriniai sprendiniai subtiliai primena buvusią pieninę, o želdynai stiprina ryšį su greta esančiu Miesto sodu.

Tarp numatomų funkcijų – ir mobilitumo plėtra: sprendiniai jungia automobilius, dviračius ir viešąjį transportą, žaliąsias poilsio zonas, pėsčiųjų takus bei susibūrimo vietas su maisto kioskais ir lauko kavinėmis, kviečiančiomis užsukti, tokiu būdu skatinant bendruomeniškumą ir sudarant galimybes spontaniškiems susitikimams. Ši erdvė orientuota į įvairių poreikių bei interesų auditoriją – miesto gyventojus, studentus, keliautojus ir aplinkinių įstaigų darbuotojus, ieškančius patogios, žalios bei lengvai pasiekiamos vietos ir trumpam sustoti, ir ilgiau pabūti.

Vienas ryškiausių projekto bruožų – transformacijų galimybė. Tinklo principu (*gridu*) grįsta struktūra leidžia erdvę lengvai keisti pagal poreikį – nuo ramios poilsio zonos iki mugės, renginio ar mobilumo centro. Tai gyvas miesto audinys, pritaikomas prie skirtingų scenarijų ir sujungiantis ekologiją, socialumą bei funkcionalų judėjimą.

Autorės tikisi, kad šioje erdvėje žmonės pajus urbanistinį gyvybingumą ir bendrumą. Tai bus vieta sustoti, atsipūsti žalumoje, susitikti ar netikėtai įsitraukti į veiklas – mieste, kuris gyvena vienu ritmu su jame esančiais žmonėmis.



KONKURSO DALYVĖS: Margarita Prokopaitė, Atėnė Aliukonytė, Otilija Ieva Končiūtė, Malesta Padgornaitė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: vyskupo ir poeto Antano Baranausko aikštės renovacija

DARBO VADOVAS: Nerijus Stanionis



Vilniaus
dailės
akademija

Vyskupo ir poeto Antano Baranausko aikštė – šiandien dar ne iki galo atskleista Anykščių miesto erdvė, be jokios abejonės, turinti potencialą tapti gyva, daugiasluoksne susitikimų ir judėjimo vieta. Miesto centre, Maironio gatvės ir Miesto sodo sandūroje, esanti vadinamoji Pieninės aikštelė traukia dėmesį gamtinės aplinkos ir urbanistinės struktūros

kontrastu. Būtent šių skirtingų sluoksnių susitikimas tapo pagrindiniu įkvėpimo šaltiniu studentų komandai – Margaritai Prokopaitėi, Atėnei Aliukonytei, Otilijai Ievai Končiūtei ir Malestai Padgornaitėi.

Projekto autorės teigia, kad ši teritorija šiandien veikia kaip pravažiujama, beveik nepastebima miesto dalis, neturinti aiškios tapatybės. „Di-



Jonavos sporto centro transformacija – moderni erdvė aktyviai miesto bendruomenei



KONKURSO DALYVĖ: Olesia Mitrofanova,
OM interjerai

KATEGORIJA: profesionalai

PROJEKTAS: Jonavos sporto centro
pastato renovacija



Jonavos sporto centro pastatas – reikšminga miesto sporto infrastruktūros dalis, turinti didelį, tačiau dar ne iki galo panaudotą potencialą. Žinant, kad 2029 m. Jonavoje vyks Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, ir matant, kiek daug iš šio miesto kilusių sportininkų garsina Lietuvą tarptautinėje erdvėje, šis objektas įgyja dar didesnę svarbą. Būtent noras prisidėti prie miesto atsinaujinimo ir ilgalaikės sporto plėtros paskatino profesionalę Olesią Mitrofanovą imtis šio projekto.

Projekto autorė neslepia per šį projektą atradusi Jonavą, ir tai jai tapo dar vienu stipriu motyvu dalyvauti konkurse. „Man patinka iššūkiai ir dideli projektai, kuriuose tenka spręsti sudėtingus klausimus. Be to, sportas visada buvo mano gyvenimo dalis“, – pasakoja Olesia.

Asmeninis ryšys su sportu – nuo jos pačios aktyvios gyvenimo iki šeimos narių profesionalios bei mėgėjiškos sportinės veiklos – tapo

svarbia emocine projekto ašimi ir paskata ieškoti sprendimų, kurie būtų realiai naudingi miesto bendruomenei.

Šiandien pagrindinė pastato problema – dalinis funkcionalumas. Pastatas naudojamas ne visu pajėgumu, jame vyrauja siauri koridoriai ir praėjimai, daug laiptų, erdvės nėra pritaikytos žmonėms su negalia. Vis dėlto, pasak autorės, tai veikiau ne kliūtis, o projektinis iššūkis, reikalaujantis nuoseklaus planavimo ir aiškių architektūrinių sprendimų, leidžiančių esamą struktūrą pritaikyti šiuolaikiniams poreikiams.

Pagrindinė projekto idėja – atgaivinti Jonavos sporto centro pastatą taip, kad jis funkcionuotų visu šimtu procentų, ir netgi praplėsti jo galimybes. Mieste kultivuojamos įvairios sporto šakos, tačiau siekti aukštų rezultatų trukdo tinkamų erdvių stygius. Šis projektas – tai atsakas į realius poreikius, kuriuos mato ir miesto valdžia, ir sporto centro

administracija: sukurti universalią, šiuolaikišką ir patogią sporto bazę.

Numatoma praplėsti esamą sporto salę, įrengti didesnes ir specializuotas (dziudo, bokso, treniruoklių ir kitų sporto rūšių) erdves. Taip pat planuojamos konferencijų ir šokių erdvės, kurios leistų pastatui veikti ne tik kaip sporto, bet ir kaip platesnės bendruomeninės veiklos centrui. Bus atgaivintos ir kavinės bei valgyklos paslaugos, tai prisidėtų prie socialinio gyvybingumo, skatintų lankytojus ilgiau likti pastate.

Pagrindiniai šios erdvės naudotojai, be abejo, bus Jonavos miesto sporto profesionalai ir mėgėjai. Tačiau siekiama, kad sporto centras būtų patrauklus ir varžybų žiūrovams, miesto svečiams bei platesnei bendruomenei.

Projekto autorė pabrėžia, kad kiekvienas projektas yra unikalus, nes gimsta iš asmeninio santykio su vieta ir žmonėmis. Esminė projekto stiprybė – siekis įsiklausyti į vietos gyventojų poreikius ir sukurti ne tik modernią, bet ir jaukią, atvirą erdvę. O. Mitrofanova tikisi, kad atnaujintas Jonavos sporto centras taps ta vieta, į kurią bus mieliai einama ir sportuoti, ir palaikyti mėgstamų sportininkų per varžybas, ir tiesiog maloniai leisti laiko gyvybingoje, šiuolaikiškoje erdvėje, kurioje apstu patrauklios veiklos.

SVEČIUOSE PAS INTERJERO KŪRĖJĄ



OBJEKTAS: privataus
namo interjeras,
Šatrininkų g., Vilnius
INTERJERO ARCHITEKTAI:
„Incanto Solutions“

Kad ir kiek laisvės būtų suteikta interjero kūrėjui, jam vis tiek kaskart teks atsižvelgti į užsakovų pageidavimus. Tik savo namuose jis nevaržomai gali išskleisti kūrybos sparnus. Tad negalėjome praleisti šios išskirtinės galimybės – pasižvalgyti privačiose interjero architektės erdvėse.

✱ Beno Šileikos nuotr.







„Norėjome sukurti modernų akį traukiantį interjerą. Pirmąjį aukštą įsivaizdavome tarsi galeriją, kurioje puikiai dera skirtingi elementai ir vyrauja išplauto smėlio, pilkai rožiniai, metalo atspalviai. Mus inspiravo naujai parduotuvių interjerai“, – pasakoja Daiva Rabačiauskaitė, UAB „Incanto Solutions“ direktorė, neseniai įsirengusi savo naujuosius namus.

Pirmojo aukšto erdvėje vyrauja šiltos spalvos. Sienos, lubos, grindys, korpusiniai baldai ir net tokio pat tono užuolaidos sudaro foną rožiniams ir metalo akcentams. Grindų danga – epoksido pagrindo natūralus itališkas teracas su marmuro akmenukais. Turėklams pasirinktas labai gražiai šviesoje žaižaruojantis

laminuotas (*triplex*) stiklas.

„Pirmajame aukšte pirmą kartą privačiame projekte panaudojome nematomus šviestuvus „iGuzzini“. Svetainėje stovi dizainerio Tonio Zuccherio sukurtas italų kosminės eros (*Space Age*) Murano stiklo toršeras, pagamintas „Mazzega“. Mažonoje pirmojo aukšto WC patalpoje kaip dydžių kontrastą panaudojome masyvų mėlyną dizainerio Tomo Dixono kurtą šviestuvą“, – vardija išskirtinius pirmojo aukšto apšvietimo sprendinius D. Rabačiauskaitė.

Unikalios formos brutalaus dizaino virtuvės sala ne mažiau stebina nestandartine švelniai rožine spalva.

„Salą liejome iš spalvoto betono. Prieš tai iš putplasčio pasiruošėme

liejimo formą. Tol pjaustėme putplastį įkaitinta viela, kol gavome unikalų skulptūrišką formą“, – pasakoja interjero architektė.

Prie virtuvės salos rožiniu stalviršiu stovi modernios blizgios ikoniškojo „Oskar Zieta Plopp“ taburetės dizaino chromuotos baro kėdės. Jų pūsta forma gauta novatorišku formavimo metodu „FiDU“ – nerūdijančiojo plieno lakštai pripūsti oro.

Svetainės dėmesio centras – labai komfortiška didžiulė juodos spalvos sofa. Ši „Pack“ pavadintą modelį kompanijai „Edra“ sukūrė dizaineris Francesco Binfarė. Sofa primena ledo lytį, o didžiulė atrama suformuota kaip gulinti meška.

„Labai šitos sofos norėjome, tris kartus dalyvavome skirtinguose aukcionuose, ir iš trečio karto pavyko ją nusipirkti įkandama kaina – net trigubai pigiau, nei ji įprastai parduodama rinkoje“, – džiaugiasi D. Rabačiauskaitė.

Darbo kambario akcentiniam baldui panaudota nuostabi pilkai juoda ALPI medžio lukšto plokštė, kaip kontrastas pasirinkta ryškiai mėlyna spintelė greta. Prie medžio masyvo stalo puikiai dera neįprastos formos juoda Prancūzijos dizaino namų „Moustache“ kėdė „Bold“. Ši kėdė, sudaryta iš vamzdinių metalinių dalių, apgaubtų storu poliuretano ir tekstilės užvalkalu, eksponuojama Moderniojo meno muziejuje (MoMA) Niujorke.

Antrajame aukšte jaukumo suteikia net grindų danga – šilko švelnumo minkštas kilimas, kuriuo labai malonu vaikščioti basomis. Pagrindiniame vonios kambaryje, išklotame travertino plytelėmis, ypatinga nuotaika kuriama šlifoto vario maišytuvais ir išmaniais lieto akmenų veidrodžiais.

Abiejų aukštų sienos ir lubos dekoruotos mikrocementu. Pasirinkti raštai ir tekstūros optiškai minkština erdvę ir suteikia jai gyvybingumą.

„Kai dekoratorius kūrė miegamojo akcentinę sieną, paprasčiau jo horizontaliai šukuoto deko idėją įgyvendinti nelygiomis linijomis, šiek tiek stabtelėjant, pasvyruojant lyg truputį apgirtus. Jis puikiai suprato, ko aš noriu“, – juokiasi interjero architektė ir priduria, kad svarbiu akcentu tapo sienos viršuje įtaisytas veidrodinis dizainerio Davide'o Groppi šviestuvai – jis ne tik sukuria šviesos aureolę, bet ir sustiprina sienos deko įspūdį.

Antrojo aukšto apšvietimą suprojektavo ir jam reikiamus produktus tiekė daugelio pasaulinio lygio apšvietimo prekių ženklų oficiali atstovė Lietuvoje UAB „Šviesos technologijos“ (SVT). Glaudžiai bendradarbiaudama su apšvietimo rinkos lyderiais, įmonės inžinerijos ir projektavimo profesionalų komanda jau trečią dešimtmetį mūsų šalyje sėkmingai įgyvendina sudėtingiausius apšvietimo projektus ir teikia klientams apšvietimo priežiūros paslaugas.

Namų charakterį pabrėžia mikrocemento apdaila

Jaukioms namo erdvėms sukurti pasitelktas pastelinių spalvų mikrocementas – universali, vientisa ir itin estetiška danga. Šią analogų rinkoje neturinčią ispanišką sistemą projekto lubų ir sienų apdailai tiekė ir visus jos sprendinius įgyvendino įmonė „Decorum“. Interjero architektės pagėdavimu įmonės darbuotojai specialiai šiems namams sukūrė šviesaus pajūrio smėlio atspalvio mikrocementą.

„Kiekvienos nestandartinės spalvos atveju reikia preciziškai derinti pigmentus, tačiau tokie užsakymai mums nėra nauji, – sako įmonės „Decorum“ dekoratorius Arūnas Dovydas. – Atspalvius ir faktūras formuojame pagal pateiktas nuorodas, audinius, sienų tonus ar net natūralios šviesos spalvingumą konkrečiame interjere. Tokie procesai leidžia sukurti išskirtinį, tik tam projektui būdingą rezultatą.“

Išskirtiniam interjerui mikrocementas pasirinktas dėl unikalų estetikos ir techninių savybių. Tai itin plona, bet labai atspari danga, kuria galima sukurti vientisą paviršių, be jokių sujungimų. Sienoms ir luboms mikrocementas suteikia modernios, lengvos ir natūralios tekstūros pojūtį, ypač tinkamą minimalistiniam šiuolaikiniam interjerui. Mikrocementas gerai sukimba su įvairiais paviršiais, todėl jį galima naudoti ten, kur pasirinkus tradicines dangas reiktų sudėtingo pasiruošimo.

Išvardytieji mikrocemento privalumai suteikė galimybę sklandžiai for-





muoti šviesią namų erdvę. Ne mažiau svarbu ir tai, kad šia medžiaga dengtos sienos atsparios dėvėjimuisi, todėl namų šeimininkai daugybę metų nenusivils jų išvaizda.

„Decorum“ komandos žodžiais, į šį interjero projektą jie pakviesti dėl turimų kompetencijų ir išskirtinio dėmesio klientams. Įmonė kontroliuoja visus užsakymo etapus: konsultuoja užsakovus, parenka tinkamiausią medžiagos tekstūrą, spalvas, apsauginius dekoru sluoksnius, atitinkamai paruošia paviršius ir galiausiai juos dekoruoja. Profesionalai užtikrina nuoseklią darbo procesų seką ir garantuoja projekto kokybę, tikslų techninių standartų ir kūrėjo vizijos atitikimą.

Skulptūriška virtuvės sala - iš rožinio betono

Pastelinių spalvų valgomojo centre akį traukia rožinė virtuvės sala - vieta ne tik maistui ruošti, bet ir jaukiai pasišnekučiuoti su draugais bei artimaisiais. Rožinį barą pagamino įmonės „Spalvotas betonas“ komanda,

ne kartą klientams įrodžiusi, kad betono gaminiai gali būti tokie pat išraiškingi kaip ir medžio ar akmens.

„Mūsų įmonės baldai iš betono - nekasdieniški: pradedant spalvomis, baigiant formomis. Gavę kiekvieną užsakymą, ne tik parengiame projektą, bet ir sukuriame išskirtinę, būtent šiam gaminiui reikiamą betono receptūrą. Dviejų spalvų rožiniam barui sukurti pasitelkėme dvi gamybos sistemas, kurioms teikiame pirmenybę baldų projektuose, - GFRC ir mozaikinio betono derinį. Betono stalviršis išėjo lygus, tvirtas, neįprasto atspalvio ir su teraco efektu“, - apie unikalų gaminių pasakoja „Spalvoto betono“ gamybos vadovas Tautvydas Ringaila ir pabrėžia, kad įmonės darbuotojai, imdamiesi projektuoti betono baldus, pirmiausia visada paklausia apie jų paskirtį, nes pagal tai parenkamas gaminių impregnavimas. Rožinis virtuvės salos stalviršis tinkamas sąlyčiui su maistu, lengvai valomas, jo briaunoms pasirinktas nelygus raštas.

„Spalvotas betonas“ - šeimos vers-

las, kuriame sujungtos meno ir inžinerijos žinios. Įmonėje kuriami įvairūs gaminiai iš betono: nuo grindų plytelių, sienų apdailos iki baldų ir interjero detalių. Įmonės komanda dirba ir su tradiciniu betonu, ir su teracu (mozaikiniu betonu), tačiau vienu iš perspektyviausių baldų gamybos srityje T. Ringaila įvardija spalvotą fibrobetoną (GFRC). GFRC, stiklo pluoštu armuotas betonas, yra draugiškas gamtai, išskirtinio stiprumo, lengvas, plastiškas. „Spalvoto betono“ komanda iš jo gali sukurti net 5 mm storio gaminius, o jų matmenys ir spalvų gama - neriboti.

„Dirbame ne tik Lietuvoje. Bendradarbiaujame su baldų gamintojais, tad mūsų įmonės pagamintos komplektuojamos detalės keliauja ir į užsienį. Griežtai laikomės darbų atlikimo terminų. Galime gaminių sukurti prieš terminą, tačiau niekada - po jo“, - įmonės atsakymą klientams pabrėžia T. Ringaila.

„Structum“ inf.

13

2025 METŲ REIŠMINGIAUSIŲ LIETUVOS OBJEKTŲ

Nuo Vilniaus HERO, pretenduojančio į sveikatingiausius verslo centrus Baltijos šalyse, iki jaudinančio muziejaus DINGĖS ŠTETLAS Šeduvoje. 2025-aisiais Lietuvoje įgyvendinta daug įdomių, inovatyvių ir svarbių statybos projektų. Didelę dalį jų mes pristatėme, o dabar skelbiame, STRUCTUM redakcijos akimis, 13 reikšmingiausiųjų – šaliai, miestui, bendruomenei!





DINGĘS ŠTETLAS

Žilvino Kliučiaus nuotr.

Mažame Šeduvos miestelyje Radviliškio rajone atvėrė duris pasaulinio lygio muziejus „Dingęs štetlas“. Jo vadovo žodžiais, tai liudijimas, kad kultūrų įvairovė yra žmonijos stiprybės šaltinis, o jos atminimas veda į gilesnį supratimą apie kitas kultūras, padeda užmegzti pokalbį apie visus Lietuvos istorijos vingius (tiek didvyriškus, tiek tamsius), ugdo atjautą ir toleranciją.



„Dingusiame štetle“ tiesiame tiltą tarp praeities ir dabarties. Žvelgiame į Lietuvos miestelius, jidiš kalba vadinamus štetlais, ir atvirai kalbame apie sudėtingą Lietuvos praeitį. Pasakojimais rodome, kokią turtingą kultūrą Lietuva prarado kartu su išžudytomis žydų bendruomenėmis. Tuose mažuose miesteliuose tilpo ištisi pasauliai!“ – sako muziejaus direktorius Jonas Heraklis Dovydaitis.

Muziejuje plėtojama įvairialypė veikla padės lankytojams ne tik pažinti, bet ir giliau išgyventi „dingusio štetlo“ istoriją. Jie per įtraukiančius pasakojimus apie spalvingą štetlo gyventojų žydų gyvenimą, apie jų tragišką likimą Holokausto metu žvelgs į tarpukario ir karo meto Lietuvos kultūrą bei istoriją.

Didelis dėmesys muziejuje skiriamas švietėjiškai veiklai – čia rengiami edukaciniai užsiėmimai įvairaus am-

žiaus lankytojams, nuo vaikų iki suaugusiųjų. Muziejaus vadovas tikisi, kad juose lankytojai užmegs artimesnį, tvirtesnį ryšį su mūsų krašto istorija.

„Viliamės, kad muziejus taps gyvu kultūriniu centru – žmonės vyks į muziejuje organizuojamus knygų pristatymus, koncertus, filmų peržiūras, dirbtuves, paskaitas ir po jų rengiamas diskusijas. Savo veikla kursime erdvę įvairių Lietuvos gy-

OBJEKTAS: Šėduvos žydu istorijos muziejus „Dingęs štetlas“, Žvejų g. 14, Šėduva, Radviliškio r.

UŽSAKOVAS: Vėl „Dingęs Štetlas – Šėduvos žydu istorijos muziejus“

STATYBOS PROJEKTO VALDYTOJAS: „Ecas AG“ (Šveicarija) ir UAB „Enfold Lietuva“

EKSPOZICIJOS PROJEKTO VALDYTOJAS: „Ralph Appelbaum Associates“ (RAA)

STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Baltijos plienas“

PARKO DALIES STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Incorpus“

PROJEKTO ARCHITEKTAI: „Lahdelma and Mahlamäki Architects“ – architektas Rainer Mahlamäki (Suomija)

VYKDOMIEJI ARCHITEKTAI: UAB „Studija2a“ (S2A) – Jonas Audėjaitis, Augustas Audėjaitis, Martynas Martišius, Michail Železniak, Giedrė Lapinskaitė, Gabija Pekūnaitė, Dmitrij Bogatyriov, Augusta Daunytė, Žilvinas Kliučius ir kiti



ventojų grupių dialogui“, – dalijasi lūkesčiais J. H. Dovydaitis.

„Dingusio štetlo“ idėja brandinta apie 10 metų. Minčių semtasi iš Varšuvos POLIN muziejaus, kurį taip pat projektavo žymus suomių architektas prof. Raineris Mahlamäki. „Dingusio štetlo“ projektui įkvėpimo architektas sėmėsi važinėdamas po Lietuvos miestelius, kurių mūsų krašte daug, tik gyventojų žydu juose jau nebėra.

„Dingęs štetlas“ – prarasto miestelio ir jo prarastos kultūros atspindys

Žymaus Suomijos architekto prof. R. Mahlamäki, geriausiai žinomo dėl savo darbų su studija „Lahdelma & Mahlamäki Architects“ (LMA), kūryba atspindi šiuolaikines architektūros tendencijas. R. Mahlamäki sukūrė daugybę prestižinių projektų,

tarp jų Suomijos miško muziejų „Lusto“, Suomijos gamtos centrą „Haltia“, Lenkijos žydu istorijos muziejų POLIN Varšuvoje. Visi darbai žavi jautrumu kultūrinei ir istorinei aplinkai, įtraukia modernumo ir tradicijų dermę.

Muziejaus Šėduvoje koncepciją architektas grindžia prarasto miestelio ir jo kultūros, kuri išnyko per vieną 1941-ųjų rugpjūčio naktį, vaizdu.

„Kai pirmą kartą apsilankiau statybvietėje, mane sužavėjo atviras dangus, platus žemės ūkio kraštovaizdis, greta esančios kapinės ir tylus vėjo šnabždesys. Pajutau, kad tai turi tapti būsimąjo muziejaus idėjų atspirties taškais. Suvokiau, kad pastato architektūra turėtų apimti platų Lietuvos ir Šėduvos kultūrinį kontekstą, – sako prof. R. Mahlamäki. – Muziejaus architektūra savo formomis ir visa architektūrine kalba neakcentuoja Holokausto siaubo ir Antrojo pasaulinio karo teroro. Pastatas tylus, pabrėžiantis grožį ir ramybę. Šiame muziejuje nėra medžiagų šiurkštumo, būdingo daugeliui pastatų, susijusių su judaizmu ir jo niūriais istorijos momentais. Greta muziejaus esančios kapinės pasakoja senesnę vietovės istoriją, dar iki Holokausto.“

Muziejaus šerdis – be abejo, ekspozicija, kurios koncepcija buvo parengta dar prieš pradėdant projektuoti pastatą. Architekto užduotis buvo sukurti aplinką parodai, pasakojančiai Šėduvos, Lietuvos štetlo, istoriją.

Šio muziejaus architektūra, pasak architekto, – savotiškas svajonių miestelio peizažas. Dvišlaičiai pastatai sudaro nedidelį štetlą su jį supančiais parkais ir obelimis. Kadangi miesteliai yra organiškai ir laikui bėgant auga, muziejus taip pat gali augti. Prie esamos struktūros galima pridėti vieną ar daugiau galerijų nepakenkiant visumai, todėl praėjusį pavasarį buvo pastatyta papildoma galerija, skirta ekspozicijai praplėsti.

Projektas buvo sudėtingas dėl aukštų standartų ir dėl daugelio tarptautinių įmonių bendradarbiavimo. Pasak architekto, visada pasitaiko komunikacijos sutrikimų ir klaidingų interpretacijų, tačiau šiame projekte jie buvo nedideli ir ištaisomi. Pavyzdžiui, skirtingų šalių projektuotojai ir statytojai turi savo kultūrinę patirtį, savo darbo metodus ir savo aukštos kokybės suvokimą.

„Ilgas, devynerius metus trukęs projektavimo ir statybos procesas pats savaime tapo iššūkiu. Tačiau pagrindiniams projekto žmonėms pavyko išlaikyti entuziazmą, intensyvumą ir tikslumą. Šis projektas yra tarptautinio bendradarbiavimo pavyzdys“, – teigia architektas.

Ypč daug dėmesio medžiagoms ir technologijoms

Konstrukcine muziejaus medžiaga, kaip tinkamiausias būdas sudėtingai pastato formai realizuoti, pasirinktas betonas. „Dingusio štetlo“ muziejaus architektūrą grindėme ne konstrukcijomis, o kraštovaizdžio, vaizdų ir šviesos dialogu. Betoninis karkasas geriausiai atitiko šiuos architektūrinius tikslus“, – pabrėžia R. Mahlamäki. „Būtent dėl idėjos sukurti abstraktų miestelio siluetą, suvokiamą kaip memorialas prarastiems žydų štetlams, fasado sprendiniuose stengiasi naudoti kuo mažiau matomų architektūrinių ir inžinerinių detalių. Fasada suformuoti iš specialiai tik šiam projektui pagamintų anoduoto aliuminio čerpių. Pagrindinis pastato kompozicijos akcentas – atminimo langas, kuriame įamžinti 297 miestelių pavadinimai jidiš kalba“, – tęsia architektas Augustas Audėjaitis, styguojantis vykdomosios šio projekto architektų komandos – architektūros įmonės S2A biuro veiklą.

Objekte įdiegta daug pažangių technologijų ir naujovių. Pasirinkta decentralizuota vėdinimo sistema – kiekvieni galerijai skirtas atskiras vėdinimo įrenginys rūsyje. Siekiant lankytojams užtikrinti maksimalų komfortą, paruoštas oras dideliu kiekiu iš lėto tiekiamas į galerijų erdves. Oro pritekėjimo ir ištraukimo grotelės lauke integruotos evakuacinių išėjimų portaluose ar kitaip paslėptos architektūrinėmis priemonėmis. Viduje grotelės oro srautams tiekti ir ištraukti taip pat maskuojamos arba akcentuojamos architektūriniais sprendiniais: lamelėmis, šešėlinėmis siūlėmis ir pan. Gaisrui aptikti įdiegta aspiracinė sistema. Taip išvengta tradicinių jutiklių ir išlaikyti estetiški projekto autorių reikalavimai.

Pastato valdymo sistema suteikia muziejaus personalui galimybę skirtingais režimais valdyti ir prižiūrėti pastatą, atitikti specifinius muziejaus lankytojų grupių poreikius.

Nuo muziejaus neatsiejamas ir šveicarų kraštovaizdžio architektūros bendrovės „Enea GmbH“ suprojektuotas bei įrengtas parkas. Nors šios įmonės architektai į projektą įsitraukė palyginti vėlai, dėl jų profesionalumo ir nuoseklumo projektas buvo baigtas laiku ir kokybiškai. Muziejaus parke įrengta drenažo sistema, kontroliuojanti drėgmės kiekį želdiniams, taip pat automatinė vandens filtravimo ir laistymo sistema.

Prie projekto dirbo didžiulė tarptautinė komanda

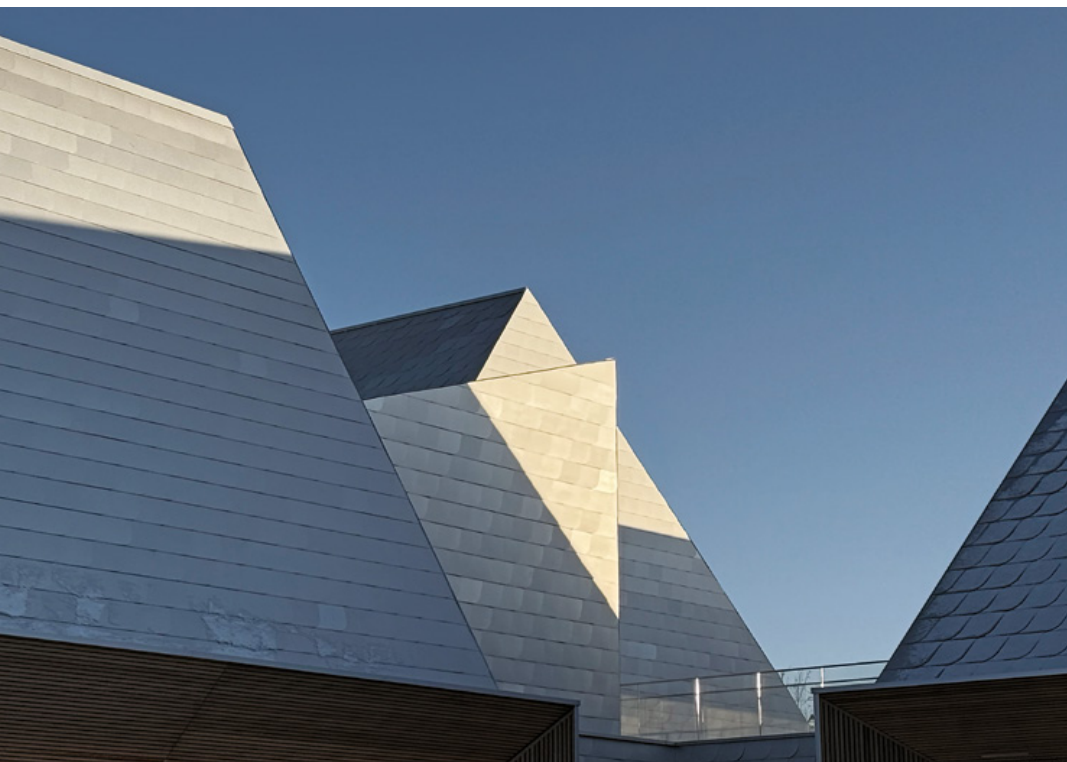
„R. Mahlamäki vadovaujama LMA – „Dingusio štetlo“ projekto autoriai (*Design Architect*), o mūsų „Studijos 2A“ (S2A), kaip vykdomųjų architektų (*Executive Architect*), pareiga buvo įgyvendinti R. Mahlamäki komandos idėjas. Projektavimas buvo bendras kūrybinis procesas, kuriame mes turėjome užtikrinti, kad architektūriniai sprendiniai būtų įgyvendinami pagal Lietuvoje galiojančius statybos ir projektavimo reglamentus“, – sako architektas A. Audėjaitis.

Muziejaus pastato koncepcija glaudžiai susijusi su muziejaus pasakojama istorija, todėl kuriant ekspozicijos turinį svarbų vaidmenį atliko amerikiečių kompanija „Ralph Appelbaum Associates“ (RAA) – didžiausia pasaulyje įmonė, užsiimanti muziejų ir naratyvinių aplinkų planavimu bei projektavimu. Šios trys komandos – LMA, S2A ir RAA – tarpusavyje derino visus muziejaus projekto sprendinius ir kartu vadavo jų įgyvendinimo procesui.

Be LMA ir RAA, projekte dalyvavo ir kitos užsienio konsultavimo bei rangos komandos. Pastato inžinerinių sistemų kokybei užtikrinti projektavimo ir statybos laikotarpiu talino konsultantai iš Jungtinės Karalystės „Ridge & Partners LLP“. Medžio apdaila ir vidaus baldais rūpinosi „Karl Bucher AG“ iš Šveicarijos. „Schori Maffioli Natursteine AG“ įrengė vidaus grindų ir sienų akmenų apdailą, taip pat tiekė akmenį lauko apdailos darbams. Fasadų profesionalai iš Estijos „AS Parmet“ buvo atsakingi už fasadų, lauko langų ir durų darbo projektą bei statybos rangą. Parko koncepciją pasiūlė ir sutelktomis muziejaus architektų komandos bei vietos rangos įmonių pajėgomis įgyvendino Šveicarijos apželdinimo kompanija „Enea GmbH“.

Taip pat svarbu paminėti, kad projekte dalyvavę rangovai buvo atsakingi už savo dalių gamybinių projektų parengimą ir suderinimą su projektavimo komanda. Tokiu būdu buvo siekiama maksimalios kokybės rezultato.

Muziejaus pastato energinio naudingumo projektavimą, o vėliau ir sertifikavimą bei sandarumo konsultacijas ir matavimus atliko prekių ženklui „namuinspektorius.lt“ atstovaujanti komanda (UAB „KA projektai“). Gilindamiesi į pirmuosius pastato brėžinius, profesionalai turėjo ne tik galvoti





apie siūlomas konstrukcijų atitvarų šilumines varžas bei joms užtikrinti naudotinas medžiagas, bet ir apsvarstyti, kokie pastato sandarumo bei konstrukcijų drėgmės poveikio iššūkiai lauks pasirinkus vieną ar kitą variantą. Pasiūlius daug sprendinių, galiausiai buvo rastas absoliučiai visus projekto dalyvius tenkinantis variantas.

Pagal užsakovo pasirinktų konsultantų „Ridge and Partners LLP“ (Jungtinė Karalystė) nustatytus muziejaus patalpų vėdinimo bei šildymo sistemų principinius reikalavimus bei pateiktas šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo (ŠVOK) sistemų užduotis muziejaus patalpų ŠVOK, vandentiekio, nuotekų ir lauko inžinerinių sistemų projektavimo darbus atliko įmonė „Patalpų klimato sprendimai“.

Itin aukštų kokybės reikalavimų projektui pasirinkti visame pasaulyje sveiko patalpų klimato sprendimais garsėjančio ir daugiausia dėmesio energiją taupančių bei tvarių

sistemų kūrimui skiriančio švedų gamintojo SWEGON ŠVOK įrenginiai. Šią kompleksinę įrangą, veikiančią kaip vieninga patalpų klimatą gerinanti sistema, tiekė ir įrangos derinimo darbuose dalyvavo UAB „Integruotos centralizuotos sistemos“ – oficiali švedų gamintojo SWEGON atstovė Lietuvoje.

SWEGON vėdinimo įrenginiai, su projektuoti kiekvienai muziejaus galerijai konkrečiai, pagal poreikį šildo, vėsina, drėkina arba sausina patalpas, taip visada užtikrindami neprikaištingą patalpų mikroklimatą. Bendromis „Patalpų klimato sprendimų“ ir „Integruotų centralizuotų sistemų“ profesionalų pastangomis pasiekta, kad lankytojų salėse netrūkdo triukšmas ar besikaitaliojanti oro temperatūra, be to, nematyti jokių inžinerinių sprendinių.

„Džiugu, kad šiame projekte pavyko pritaikyti daugelyje Vakarų šalių taikomą modelį ir atrinkti rangovus,

pajėgius kokybiškai bendradarbiauti su projekto komanda“, – sako A. Audėjaitis, nors iššūkių, pasako jo, tikrai netrūko.

Iššūkis buvo jau vien tai, kad projektą įgyvendino daugiau kaip 30 įmonių iš 8 šalių, atstovaujančių net 18 tautybių, ir kiekvienai turėjo savitą požiūrį į darbo procesą, atsakomybes bei bendradarbiavimą.

„Šio projekto sėkmė iš esmės priklausė nuo projekto valdytojų – šveicarų įmonės „Ecas AG“ ir UAB „Enfold Lietuva“ komandos, o ypač nuo pagrindinio projekto koordinatoriaus Davido J. Duffy. Jis mus labai daug ko išmokė ir vedė šį be galo sudėtingą projektą iki pat pabaigos“, – pabrėžia architektas A. Audėjaitis.

„Struktum“ inf.

**PATALPU
KLIMATO
SPRENDIMAI**

**betono
mozaika**

NAMŲ INSPEKTORIUS

doka

ICS INTEGRUOTOS
CENTRALIZUOTOS
SISTEMOS

AUKSETAS
STATYBOS IR APDAILOS DARBAI

**ŠVIESOS
TECHNOLOGIJOS**

DAROM.LT
LAUKO ĮRANGA MESTAMS IR PARKAMS

EW/CON
| STATYBA | MONOLITAS |

JUNG

GEBERIT

**NORD
SONA**
Mažiau triukšmo

HERO

Sostinės verslo rajone dešiniajame Neries krante didybe suspindo „Hero“ – ateities verslo centras, statytas vadovaujantis sveikos darbo aplinkos principais. Plėtotojai tikisi, kad jis taps pirmuoju „WELL Gold“ sertifikuotu pastatu visose Baltijos šalyse. Tai reiškia, jog „Hero“ įsikūrusių įmonių komandos dirbs ypač sveikoje aplinkoje, kuri, be abejo, darys reikšmingą įtaką jų veiklos rezultatams.

„Hero“ idėja atspindi, kad šiuolaikinis biuras turi ne tik suteikti erdvę darbui, bet ir užtikrinti sveiką, žmogui palankią aplinką bei tvariais sprendimais prisidėti prie ateities miesto kūrimo, – sako projektą „Hero“ plėtojančios „Realco“ rinkodaros ir komunikacijos vadovė Kristina Grubliauskaitė-Svitajė.

„Hero“ yra labai patogioje vietoje – centriniam Vilniaus verslo rajone dešiniajame Neries krante, iš čia lengvai pėsčiomis pasiekiamas Vilniaus senamiestis. Puikiai išplėtotą ir susisiekimo, dažniausiai naudojamų paslaugų infrastruktūrą. Ir tai yra vos keli iš šio verslo centro pranašumų.

Pastatytas pagal tarptautinį tvarumo standartą „BREEAM Excellent“, „Hero“ pirmasis Baltijos šalyse siekia sveikųjų pastatų sertifikato „WELL Gold“. Dalį šių standartų reikalaujamų sprendimų reikėjo numatyti jau projektavimo stadijoje.

„Hero“ Vilniaus miesto panoramoje išsiskiria dviem, 15 ir 14 aukštų, bokštais, sujungtais trijų aukštų stilobatu, lenktos formos fasadu su segmentiniais trapecijos formos apdailiniais elementais, pagamintais itin aukšto tikslumo robotizuotomis staklėmis. Pastato A++ energinio naudingumo klasę garantuoja aukštos kokybės statybinės medžiagos ir pažangūs projektavimo bei inžineriniai sprendimai.

Verslo centre integruotos inovatyvios inžinerinės ir valdymo sistemos. „Hero“ yra platformos „Flanco“ naujosios versijos V2 flagmanas. Per šią platformą galima skaitmenizuoti

valdyti didžiąją dalį verslo centro funkcijų bei duomenų: visas „Hero“ erdves, nuomininkų duomenis, sutartis, sąskaitas, įėjimo ir parkavimo kontrolę, netgi tvarumo rodiklius. Čia įsikursiančios įmonės per „Flanco“ galės reguliuoti savo darbuotojų srautus ir vidinius išteklius (darbo vietų, susitikimų kambarių ar parkavimo vietų rezervaciją ir stebėseną).

Ant ketvirtojo aukšto stogo įrengta 450 kv. m terasa su zonomis poilsiui, jogai ir aktyviam laisvalaikiui. Yra net 300 m ilgio bėgimo takas ir netradicinio dizaino „Wellness Walk“ laiptinės, skatinančios daugiau judėti.

Bendrąsias „Hero“ erdves puošia ypatingos šviesos salos su menininko Vlodo Suncovo meno instaliacijomis, netrukus bus galima grožėtis ir jaunos Latvijos menininkės Sandros Strelės paveiksais. Pirmojo aukšto hole biurų darbuotojams ir svečiams atsigaivinti įrengtos vandens stotelės, kasdien tiekiami šviežių vaisių ir daržovių rinkiniai.

Gerinant privažiavimą prie verslo centro, visiškai atnaujinta su Kalvarijų gatve besijungianti Krokuvos gatvė. Iš Kalvarijų gatvės pusės prie įėjimo į verslo centrą bus įrengtas skveras, prieinamas visiems miestiečiams.

Šiltų atspalvių vibracijos efektas

Anksčiau verslo centro „Hero“ vietoje stovėjo prekybos centras „Ibrahim“, suprojektuotas prof. architekto

OBJEKTAS: administracinis pastatas, Lvivo g. 21, Vilnius

UŽSAKOVAS: UAB „Sostinės bokštai“

GENERALINIS RANGOVAS IR STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Realco statyba“

PASTATO ARCHITEKTAI: prof. architektas Edmundas Stasiulis, UAB „Cloud architektai“ – architektai Andrius Vilčinskas, Kasparas Liškevičius, Antanas Dagelis, Jovilė Porvaneckaitė

INTERJERO ARCHITEKTAI: „BALT-A architects“ – architektai Agnė Kirslienė, Rytis Čimkus



Edmundo Stasiulio. Dar 2010 m. buvo paskelbtas architektūrinis konkursas biurų pastatui vietoje prekybos centro suprojektuoti. Tuomet konkurso laimėtoju tapo E. Stasiulio sukurtas dviejų trikampių suapvalintais kampais ir tilteliu architektūrinis sprendinys.

„Sklypą įsigijusi bendrovė „Realco“ pakvietė mūsų studiją sukurti architektūrinę idėją. Prisiminėme prof. E. Stasiulio architektūrinę konkursinę idėją ir pakvietėme jį dirbti kartu. Be abejo, konkurse nagrinėta teritorija buvo gerokai didesnė. Prabėgęs



laikas ir technologinių galimybių pokytis skatino peržiūrėti sprendinius, tačiau pastato architektūrinė idėja liko tokia pat: du bokštai, sujungti sklendžiančia jungtimi“, – apie bendradarbiavimą su architektu ir pedagogu pasakoja studijos „Cloud architektai“ vadovas Antanas Dagelis.

„Hero“ išlaikė šį įdomų architektūrinį sprendimą, suteikiantį erdvės ir judėjimo laisvės pojūtį. Tai ne tik estetiškai patrauklus, bet ir funkcionalus dizainas, suteikiantis galimybę efektyviai panaudoti vidaus erdves.

„Visuose savo projektuose pirmenybę teikiame tūriniam fasado sprendiniams: struktūrų formos kuriamos taip, kad kiekvieną valandą būtų stebimas vis kitas šešėlių žaismo virpėjimas. Taip pastatas tampa „gyvas“, jo architektūrinis vaizdas priklauso nuo saulės. Kad galėtume sėkmingai tokius sprendinius įgyvendinti, atliekame itin išsamias studijas, kaip konkrečioje vietoje juda saulė, kokios plokštumos reaguos“, – pasakoja A. Dagelis.

Parengus fasado bandomojo varianto maketą, nuspręsta naudoti abu

testui išrinktus lamelių atspalvius. Nuogąstauta, kad jie nebūtų pernelyg skirtingi, tačiau atlikus analizes su konkretaus dydžio forma ir abiem spalvomis paaiškėjo, kad kontrastą neutralizuoja tamsesnių lamelių atspindžiai į šviesesnes. Susikuria pereinamasis tonas tarp dviejų skirtingų atspalvių, ir pastato fasadas tarsi suvirpa. Spalvos pasirinkimas taip pat buvo kruopščiai svarstytas. Siekta suderinti modernumą ir natūralumą, todėl pasirinkti subtilus pilkas ir šiltas žemės tonai.

Holo konfiguracija, sklendžiantys laiptai ir jų techniniai sprendimai – taip pat „Cloud architektų“ darbas. Vingiuoti laiptai pastato viduje jungia dvi bokštų puses, taip atkartodami bokštų sujungimo idėją išorėje. Konstrukcijas projektavęs Kristupas Vėteris profesionaliai jas suvaldė, ir architektai galėjo įgyvendinti savo viziją. Ilgi betoniniai laiptai tarsi sklendžia erdvėje be jokios matomos atramos. Kopiant jais pro didžiulį stogo langą matyti abu bokštus jungiantis kabančias tiltas.

Bendrųjų erdvių interjeras tęsia fasadų idėją

„Užsakovas pageidavo solidaus, reprezentatyvaus ir jaukaus „Hero“ vestibulio. Įgyvendintas projektas turėjo atitikti tarptautinius BREEAM ir WELL pastatų standartus“, – pasakoja „BALT-A architects“ interjero architektas Rytis Čimkus, drauge su kolege Agne Kirsliene projektavęs bendrųjų erdvių sprendinius. Remiantis WELL standartais, verslo centre „Hero“ sukurta raminanti, maloni darbuotojams aplinka, skatinanti sveikesnį pasirinkimą. Vietoje tradi-

ciškai tamsių evakuacinių laiptinių šalia liftų suprojektuoti išvaizdūs, specialia grafika dekoruoti laiptai, tiesiog kviečiantys darbuotojus jais dažniau naudotis. Blizgios juodos spalvos skulptūriški laiptai tapo pagrindine interjero ašimi, o visas švelnias lenktas interjero formas padiktavo paties pastato architektūrinė raiška. Vadovaujantis WELL standartais, suprojektuotos vaisių ir vandens stotelės vestibulyje, dušai ir rūbinės sportuojantiems darbuotojams. Harmonijos ir ramybės bendrosioms erdvėms suteikia natūralių augalų kalvelė ant grindinio ir skirtingose verslo centro vietose į vazonus pasodinti augalai.

„Ieškojome netradicinio, nematyto sienų apdailos sprendinio. Iš ieškojimų gimė perforuotos sienų plokštės sprendinys pagal mūsų studijos pateiktą raštą. Ties liftais lankytojų navigacijai palengvinti akcentavome plokštes iš vidaus sklindančia šviesa. Jaukiai aplinkai sukurti pasirinktos natūralios riešuto faneruotės sienų plokštės, lubos ir vitrinų profiliai su aukštais (iki 4 m) lenktais stiklais. Riešutmedžio apdailos pasirinkimą taip pat inspiravo pastato fasadų spalvinis

sprendimas – siekėme sujungti eksterjero ir interjero charakterius“, – apie netipinius interjero sprendinius pasakoja R. Čimkus.

Nemažu iššūkiu „BALT-A architects“ tapo užduotis į interjerą sklendžiai integruoti jau suprojektuotus pastato inžinerinių sistemų sprendinius. „Sumąstėme sudėtingus gipso kartono lenkimus dviem kryptimis atrijaus kampuose ir riešutmedžio plokščių lenkimus ant sienų, lubų“, – sėkmingai įveiktus kūrybos ir įgyvendinimo proceso iššūkius vardija interjero architektas.

Prie išskirtinio rezultato prisidėjo daug įmonių

„Transrifus“ komanda šiam projektui suprojektavo, išnuomojo ir įrėngė kelias pastolių konstrukcijas. Statybų metu buvo panaudota laikinoji stogo sistema, sauganti pastato dalis nuo galimo aplinkos poveikio. Ant stogo taip pat sumontuota 12 m aukščio laisvai stovinti modulinė pastolių konstrukcija fasadinių plokščių montavimo darbams, o pastato viduje – platforma apdailos darbams atlikti.

UAB „Kitoks požiūris“ verslo centre





„Hero“ įrengė 24,5 tūkst. kv. m šiuolaikinius biurų erdvių funkcionalumo, priežiūros ir estetikos standartus atitinkančių pakeliamų grindų sistemų, suteikiančių galimybę tiek paslėpti, tiek lengvai perkelti kištukinius lizdus, tinklo jungtis bei kitus infrastruktūros elementus, taip pat be brangių ir sudėtingų rekonstrukcijų greitai pritaikyti patalpas prie naujų poreikių. Įgyvendinęs didžiulį projektą vos per keletis mėnesių, „Kitoks požiūris“ dar kartą įrodė esantis patikimas interjero sprendimų partneris.

Laikydamosi „BREEAM Excellent“ standarto reikalavimų, UAB „Toralis“ centriniame „Hero“ hole ir A bokšto laiptinės aikštelėse paklojo grindų

plyteles, atliko centrinio holo ir laiptinės sienų glaistymo bei dažymo darbus, antrajame, tryliktajame ir keturioliktajame aukštuose įrengė gipso kartono pertvaras, atliko sienų apdailą ir įrengė sanitarinius mazgus.

KAUPRO komanda sumontavo nedėgių medžio lukšto sienų plokštes A ir B bokštų liftų holuose ir nedėgias medžio lukšto lubas 3-iajame aukšte. Siekiant užtikrinti, kad naudojamos medžiagos atitiktų A2-s1 degumo klasę ir tuo pat metu sukurtų interjere medžio jaukumą, puikus sprendimas – lukštuotos fibrogipso plokštės. KAUPRO gali parinkti ir pateikti medžiagas, kurios atitiktų ne tik estetinius, bet ir funkcinius poreikius pri-

klausomai nuo patalpų tipo ir joms keliamų reikalavimų.

Vizualinės komunikacijos sprendinius pasiūlė ir įgyvendino UAB „Dėžutė“. Aukštos raiškos ekranas P1,53 GOB LED ir dvipusiai lauko totemai su profesionaliais ekranais LG 55XE4J, taip pat turinio valdymo sistema „impressBox“, užtikrinanti patogų ir efektyvų komunikacijos valdymą, – viskas iš vieno rąkų: ir technologijos, ir programinė įranga, ir priežiūra.

Įvairius apdailos darbus drauge su kitais šios srities rangovais verslo centre „Hero“ atliko UAB „Minfesta“, kurios patyrę, kvalifikuoti meistrai visada greitai ir profesionaliai teikia įvairias vidaus apdailos ir remonto paslaugas naujos ir senos statybos gyvenamosios, administracinės bei komercinės paskirties objektuose.

Verslo centro kraštovaizdžio sprendinius įgyvendino aplinkos tvarkymo ir medžių priežiūros paslaugų įmonė „Arbora“, jau daugiau kaip 8 metus kompetentingai bei ženkliai prisidedanti prie komercinio, privataus ir valstybinio sektoriaus objektų kraštovaizdžio gerinimo, su tuo susijusių problemų sprendimo.

UAB „Gaisro technika“ taip pat džiaugiasi galėjusi prisidėti prie vienos iš esminių verslo centro „Hero“ funkcionavimo sričių – automatinės gaisro gesinimo sistemos, užtikrinančios viso pastato bei žmonių saugumą ir padedančios išvengti galimų nuostolių, – įrengimo.

„Stratum“ inf.

impress**Box**

TRANSRIFUS

KAUPRO

GEBERIT

DEXTERA

STATICUS

GaisroTechnika

MVP LIETUVA
MOST VALUABLE PARTNER

**betono
mozaika**

Toralis
Statybos ir apdailos darbai

MINFESTA

KONTECH
www.kontech.lt

Promat

ARBORA

KITOKS POŽIŪRIS

BAREMA
R Y T A I

ALGIRDO 3

Įspūdinga architektūra. Prabangios ir natūralios interjero bei eksterjero medžiagos. Privatus kiemas – tarsi miniatiūrinis parkas. Ir natūralios šviesos gausa. sostinės Naujamiestyje iškilęs gyvenamasis kompleksas „Algirdo 3“ – tai išskirtinio komforto ir nepaprastų potyrių erdvė.

OBJEKTAS: gyvenamosios paskirties pastatas Algirdo g. 3 Vilniuje

PLĖTOTOJAS: UAB „Realco“

ARCHITEKTAI: „arches“ – dr. Edgaras Neniškis, Andrius Uogintas, Eglė Daunoraitė, Arūnas Liola, Rolandas Liola, Žilvinas Urbas, Enrika Geštautaitė



„Ties Senamiesčio ir Naujamiesčio riba esantis sklypas – išskirtinė vieta, todėl „Algirdo 3“ matėme kaip namus, kuriuose žmogus galės gyventi gamtos apsuptyje ir vos per kelias minutes pėsčiomis pasiekti miesto centrą“, – sako projekto plėtotėjo „Realco“ rinkodaros ir komunikacijos vadovė Kristina Grubliauskaitė-Svitojė.

Vienos didžiausių nekilnojamojo turto plėtros bendrovių Lietuvoje „Realco“ įgyvendinami gyvenamosios, visuomeninės ir komercinės paskirties projektai išsiskiria aukšta kokybe, inovatyviais sprendimais ir dėmesiu klientų poreikiams. Toks yra ir naujasis bendrovės projektas „Algirdo 3“.

„Tai visavertis gyvenimas miesto centre – žmonės „Algirdo 3“ jausis saugūs ir mėgausis privatumu, tuo pat metu nenutoldami nuo miesto šurmilio. Maksimaliai į aplinką integruotuose pastatuose yra kelių tipų būstai: „miesto namai“, penthauzai ir miesto butai. Įrengtas erdvus uždaras vidinis kiemas“, – vardija naujojo projekto pranašumus K. Grubliauskaitė-Svitojė.

„Algirdo 3“ išsiskiria ir dideliais, iki 140 kv. m, butais. Visuose yra privi-čios terasos arba balkonai dideliais (iki 12 kv. m ploto) aukščiausios klasės aliuminio rėmų langais. Kai kuriuose butuose lubos siekia net 5,5 m. Projekte naudotos tik išskirtinės kokybės medžiagos. Fasadų ir vidaus apdailoje vyrauja natūralus akmuo – rožinis smiltainis, terasose ir balkonuose – ypatingu būdu apdoro-
ta mediena. Ne tik dalis stogų, bet ir uždaras vidinis kiemas apželdinti medžiais ir kitais augalais – iš viso jie užims net apie 38 proc. visos projekto teritorijos.

Vidinis kiemas suskirstytas funkcinėmis zonomis: yra vaikų žaidimų aikštelė, ramybės ir poilsio, sporto erdvės. Kiemo takai iškloti granitu. Arčiausiai gatvės esančio korpuso pirmajame aukšte įrengtos šešios 49–80 kv. m ploto komercinės patalpos.

Komplekse yra 115 vietų požeminė automobilių saugykla su išmania apšvietimo sistema ir elektro-

mobilių įkrovimo stotelėmis, bendra dviračių saugykla.

Projektą, kuriame pritaikyti ir įdiegti net aštuonių sričių – nuo gyventojų sveikatos palaikymo iki būsto atsparumo skirtingais aspektais ir paliekamo taršos pėdsako – inovatyvūs, aplinką tausojantys ir į žmonių gerovę orientuoti techniniai sprendimai, planuojama sertifikuoti pagal BREEAM standartą naudojamų pastatų (*in-use*) kategorijoje.

„Džiaugiamės, kad mums pavyko išlaikyti architektūrinę idėją ir sukurti projektą, išsiskiriantį ne tik estetika, bet ir funkcionalumu bei ilgaamžiškumu, ypatinga ir unikalia atmosfera“, – sako K. Grubliauskaitė-Svitojė.

Viskas yra svarbu ir viskas lemia galutinį rezultatą

„Kurdami pastato koncepciją pasitarkėme ne tik haiku architektūros principus (minimaliomis priemonėmis atrasti unikalų žmogaus ir aplinkos santykį), bet ir žvelgėme kompleksiskai – įvertinome urbanistinį kontekstą, miesto gyventojų prioritetus. Naujamiestyje labai aiškūs užstatymo prioritetai: gatvės zona ir vidinio kiemo erdvė. Stengėmės maksimaliai išsaugoti didelį vidaus kiemą – palikti jį kaip kokybišką aplinką, kurioje gyventojas, parėjęs iš miesto, pasijustų grįžęs į saugų savo pasaulį. Norėjome kuo lakoniškiau, santūriomis priemonėmis išreikšti daugiau – užpildyti erdvę elementais, turinčiais savo istoriją“, – pasakoja „arches“ architektas prof. Edgaras Neniškis, vienas iš projekto „Algirdo 3“ bendraautorių.

Pasak architekto, net fasadų spalva nėra atsitiktinė. Naujamiestyje pirmieji namai iškilo XIX a. antrojoje pusėje – kaip tik tuo metu, kai įvyko proveržis pasaulinėje chemijos pramonėje: žmonės išmoko išgauti spalvas dirbtiniu būdu. Spalvoti tapo ne tik drabužiai, bet ir namai – pavyzdžiui, Naujamiestyje vyravo rožinio atspalvio tinkas. Norėdami priminti šios teritorijos architektūros ištakas, architektai

pasiūlė fasadams naudoti rausvą smiltainį. „Spalvos pasakojimas – irgi haiku tema“, – sako E. Neniškis.

Labai svarbi ir kita sudedamoji idėjos dalis – 3D fasadas, kuriantis giluminę gatvės ir vidaus erdvę, kurioje žmogus gali rinktis: nori lauke bendrauti – išeina į kiemą, nori privatumo – būna įgilintame balkone ar terasoje (priklausomai nuo būsto tipo). Net jei butas iš gatvės pusės, balkone išvengiama pašalinių žvilgsnių.

„Kad gyventojų neslėgtų penkiaaukštės sienos, jų turį iš kiemo pusės suskaidėme: stovėdamas prie namo labai aiškiai matai dviejų aukštų struktūrą, o trečias aukštas įtrauktas, suformuota perimetrinė terasa. Ketvirtas ir penktas aukštai pakelti, tarsi levituoja ore. Pirmuose dviejuose aukštuose panaudojome kolonadas. Tokia metabolistinė superstruktūra ir paslėpėme balkonus bei terasas iš gatvės pusės“, – pasakoja architektas.

Vidiniai fasadai – taip pat išskirtinis sprendinys. Palyginti plonos akmens plokštelės buvo ne klijuojamos, o tvirtinamos mechaniniu būdu. Dėl to buvo pagaminta speciali ventiliuojamo fasado sistema. „Tokių ambicingų geometrinių charakteristikų projektui reikėjo ir investicijų, ir visų specialistų komandinio darbo“, – pabrėžia E. Neniškis.

Siekiant nuo vandens ir drėgmės apsaugoti išskirtinių statybinių medžiagų pagamintus gyvenamojo komplekso „Algirdo 3“ fasadus bei konstrukcijas, ypač daug dėmesio skirta hidroizoliacijai. Viso komplekso hidroizoliacija rūpinosi ir sklandų bei kokybišką darbų atlikimą užtikrino 12 metų patirtį šioje srityje sukaupusi prekių ženklą „TermMax“ (UAB „Sanleda“) komanda, galinti pasiūlyti šiuo metu vienus geriausių rinkoje hidroizoliacijos sprendimų skirtingoms pastato dalims.

„Stratum“ inf.



**betono
mozaika**



DAROM.LT
LAUKO (JANGA) MESTAMS IR PARKAME



UOMAS
STATYBŲ DARBAI

EJOT®

TermMax®
Inovatyvūs šiluminio sprendimai



AIR WAVE

BAREMA
R Y T A I



OBJEKTAS: viešbutis RĖJA,
Žvejų g. 21, Klaipėda
UŽSAKOVAS: BJK
INTERJERO ARCHITEKTAI:
„Yes.design.architecture“

Ypatingoje vietoje, pačioje Klaipėdos senamiesčio širdyje, antrą šimtmetį stovi miesto gyventojų ir svečių pamėgtas viešbutis. Dalies kambarių langais žvelgiantis į Teatro aikštę, su dviem didžiulėmis terasomis, iš kurių atsiveria Klaipėdos raudonų stogų ir ką tik atstatyto Klaipėdos pilies bokšto vaizdai, neseniai jis pakeitė ne tik įvaizdį, bet ir vardą – tapo „Rėja“.

„Viešbučio istoriją skaičiuojame nuo 1839 m., kai vietos spaudoje buvo paminėta, kad čia veikia viešbutis ir restoranas „Prie Baltosios gulbės“ (vok. *Zum weißen Schwan*). Per 1855 m. didįjį Klaipėdos gaisrą viešbutis sudegė, tačiau buvo atstatytas ir nuo tol šiame pastate beveik visą laiką buvo plėtojama tokia veikla. Mūsų „Rėja“ – pasaulinio viešbučių tinklo „Marriott“ prekių ženklui „Design Hotels“ priklausantis viešbutis“, – pasakoja viešbučio „Rėja“ prekių ženklo ir komunikacijos projektų vadovė Karolina Petkevičė.

Pasak K. Petkevičės, viešbutis nedidelis, *boutique* tipo, todėl jį renovuojant susitelkta į tai, kas svarbiausia. Ypač daug investuota į lovas, čiužinius, patalynę, aukščiausių kategorijų natūralias, kokybiškas medžiagas – medines grindis, natūralaus akmens apdailą ir kt. Pastato energinio naudingumo klasę iš F padidinus iki B, pretenduojama į „Green Key“ sertifikavimą.

„Stengėmės kuo daugiau dirbti su vietos gamintojais ir tiekėjais. Taip

pat panaudojome senas statybines medžiagas, pavyzdžiui, sijas registratūros balde“, – pasakoja K. Petkevičė ir mini išskirtinius naujojo interjero sprendinius: Manto Petruškevičiaus bangų įvaizdį kuriantys medžiai. Didelis akmens paviršiaus stalas. Stiklinis stogas pusryčių erdvėje. Bures primenančios stogo romanetės (aliuzija į viešbučio pavadinimą: rėja yra laivo stiebo skersinis tiesiosioms burėms). Didžiulis rankų darbo šviestuvas restorane. Kilimai su Agnės Juodvalkytės paveikslų atspaudais ir tekstūriniai Vestinos Gustienės paveikslai koridoriuose. Viešbučio kambariuose – natūralaus akmens galvūgaliai banguojančią jūrą primenančiais raštais ir kt.

K. Petkevičės teigimu, viešbučio atnaujinimas kainavo apie 2,5 mln. eurų.

Norėjosi atkurti dvasią

„Viešbutis yra pačiame judraus laivybos miesto centre, todėl nenorėjome kurti poilsio ir ramybės oazės –

kūrėme dinamiško gyvenimo ir žmonių susitelkimo vietą. Todėl naujajame interjere yra ir grubaus metalo, ir akmens, ir netašyto medžio, naudojama lauko apdaila (trinkelės), ryškesnės spalvos, atkartojančios gyvo miesto šviesas. Antra, renovuotas pastatas jau turi savo veidą miestelėnų bei miesto svečių prisiminimuose. Jis yra senojo Klaipėdos dramos teatro kaimynystėje, todėl čia būrėsi ir vakarojo inteligentija, teatralai. Toks glaudus ryšys su teatro menu padarė stiprią įtaką viešbučio naujojo interjero charakteriui. Atspindima ir vietos bendruomenė – kad svečias galėtų trumpam pasijusti jos dalimi“, – pasakoja viešbučio „Rėja“ interjerą kūrusios studijos „Yes.design.architecture“ interjero architektė Indrė Sangus.

Viešbutis sukurtas tarsi sluoksniais. Ir kiekvienas iš tų sluoksnių yra kuo nors ypatingas, turi savo akcentus. Bazinis sluoksnis – grindys, sienos, lubos. Čia stipriausias akcentas – išskirtinių raštų kilimai, kurių neišvysime jokiam kitame pasaulio

viešbutyje. Antras sluoksnis – baldai. Jame buvo svarbiausia ne forma, o medžiagiškumas ir funkcionalumas. Ir galiausiai paskutinis sluoksnis – tai apšvietimas. „Jis šiame projekte akcentinis. Dauguma šviestuvų yra kryptiniai, jie nekuria bendros atmosferos – akcentuoja kokį nors objektą, patalpos kampą, sieną, plokštumą ar kitą detalę. Tokį sprendinį naudojome siekdamos sukurti teatrališką ir nestandartinę atmosferą“, – tęsia I. Sangus.

Pasak kūrėjos, jos komanda priėmė iššūkį „sukurti dviasią“ arba tiesiog pabrėžti tą, kuri pastate sklendo nuo senų laikų. „Kaip kiekvienas žmogus, daiktas turi savo energiją, taip ir pastatas turi savąją. Architekto ir interjero kūrėjo darbas – ją pastebėti ir atskleisti“, – sako I. Sangus.

Viešbučiui atgimti naujai ir prasmingai padėjo bendras darbas su viešbučio savininkais ir visomis atsakingai savo užduotis atlikusiomis įmonėmis.

Vidaus apdailos ir santechnikos bei vonios keramikos įrangos montavimo darbus atliko UAB „Indigo statyba“ profesionalų komanda – pati-

kima generalinės rangos partnerė, užtikrinanti aukštą darbų kokybę nuo pirmojo etapo iki galutinio rezultato. Įmonė teikia viso spektro statybos ir įrengimo paslaugas: nuo betono, monolito ir gelžbetonio konstrukcijų gamybos bei montavimo, mūro darbų iki vidaus ir išorės apdailos, elektros instaliacijos, santechnikos montavimo, gerbūvio ir lauko inžinerinių tinklų įrengimo.

Nestandartinių metalo gaminių (nuo dekoratyvinių elementų iki sudėtingų techninių konstrukcijų) gamybos srityje besispecializuojanti įmonė „Atrast“ viešbučio fojė sukūrė vidinio kiemelio atmosferą pagal interjero architektų viziją suprojektavusi ir pagaminusi uždaro ciklo fontaną – ne tik išskirtinio dizaino, bet ir tvarų, ilgaamžį, atsparų aplinkos poveikiui, paprastai valdomą ir saugų lankytojams. Fontanas yra mobilus, galimas naudoti ir interjere, ir lauke. Nuėmus viršutinę detalę, jis virsta atviru baseinu, o prireikus jame net būtų galima sodinti augalus – kaip vazone.

Viešbučio „Rėja“ vonios kambariai suprojektuoti kaip savarankiškos,



Marius Bukio nuotr.

aiškos architektūrinės erdvės, kuriose funkcionalumas ir estetika dera nekeičiant pastato struktūros. Prabangiuose numeriuose naudojami maišytuvai „Atrio Private Collection“ su *cool sunrise* apdaila ir dušo sistemos „SmartControl“, kuriomis vandens srautas ir temperatūra valdomi tiksliai ir intuityviai. Standartiniuose kambariuose įrengti serijų „Concetto“ ir „Essence“ maišytuvai, GROHE keramika ir dušo sistemos „New Tempesta“, užtikrinančios patogumą, ilgaamžiškumą ir lengvą priežiūrą.

Viešbučiui „Rėja“ taip pat pasirinkti italų gamintojo VIMAR išskirtinio dizaino ir bekompromisės kokybės elektros instaliacijos gaminiai, plėtros ar patalpų pertvarkymo atveju užtikrinantys galimybę lanksčiai reaguoti į pokyčius. Šiuos gaminius tiekė VIMAR oficialus atstovas Lietuvoje – viešbučių elektros instaliacijos projektų ekspertai UAB „Fabrikas“. Įmonė didelę dalį VIMAR elektros jungiklių pagrindinių mechanizmų sandėliuoja savo patalpose, todėl užsakymus atlieka ypač greitai.

„Struktur“ inf.



PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS LENGVOSIOS ATLETIKOS MANIEŽAS

Kauno Žaliakalnio sporto ir laisvalaikio komplekso dëlionė baigta: greta S. Dariaus ir S. Girėno stadiono, atnaujintos Sporto halės, sutvarkyto Ažuolyno ir Dainų slėnio Lietuvai atvertas Prezidento Valdo Adamkaus lengvosios atletikos maniežas (PVALAM). Čia ne tik vyksta varžybos, bet ir ugdomi būsiami mūsų šalies olimpiečiai.

„Simboliška, kad maniežas iškilo toje vietoje, kur Jo Ekscelencija apšildavo prieš svarbiausius startus. Didžiausia padėka kauniečiams, už kurių pinigus šis išskirtinis objektas ir pastatytas. Svarbiausia, kad jis būtų kupinas gyvybės ir judesio. Čia užaugs būsiami olimpiniai čempionai. Nuo šiol Kaunas galės organizuoti net tarptautinius lengvosios atletikos čempionatus. Neabejoju, kad pastangos gerinti sąlygas sportuojančiai jaunajai kartai ir profesionalams atsipirks su kaupu“, – sako Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

Lengvosios atletikos maniežo valdymo teisės perduotos Kauno sporto mokyklai „Startas“, išugdžiusiai daug garsių sportininkų, tarp jų ir olimpiečius Andrių Gudžių, Livetą Jasiūnaite, Adriją Glebauską. Šiuo metu čia sportuoja 2000 vaikų ir jaunuolių nuo 7 iki 23 metų. Mokykloje dirba 37 treneriai.

„Dabar lengvoji atletika turi namus – modernius, atitinkančius visus tarptautinius standartus. Galime čia rengti ir Europos, ir Pasaulio

lengvosios atletikos uždaryjų patalpų čempionatus“, – džiaugiasi septintus metus mokyklai vadovaujantis Mantas Raila.

Iššūkiai ir sprendiniai

Prezidento Valdo Adamkaus lengvosios atletikos maniežą projektavo architektų biuras „Archas“. Manieže įrengti 200 m ir 60 m bėgimo takai, šuolių, ieties metimo, rutulio stūmimo ir tolimųjų metimų sektoriai, taip pat treniruoklių ir gimnastikos salės bei masažo kabinetai, užtikrinantys visapuses sąlygas sportininkų treniruotėms ir poilsiui.

1,5 m įgilinę pagrindinę maniežo salę, architektai suteikė žiūrovams galimybę rungtis stebėti iš aukščiau. Suprojektuotas mobilias 600 sėdimų vietų teleskopines tribūnas galima automatiškai išskleisti per varžybas ir kompaktiškai „supakuoti“ po salės balkonu rengiantis treniruotis.

138 vietų automobilių stovėjimo aikštelė, 70 vietų dviračių saugykla ir pagalbinės patalpos, kaip apšilimo salė, masažo kabinetai, medicinos

punktas, persirengimo kambariai su projektuoti po žeme. Pats geriausias vaizdas, lygiagrečiai Šlovės alėjai, paliktas reprezentacinei funkcijai: kavinei, konferencijų salėms. Pastato antrasis aukštas skirtas trenerių ir administracijos darbo patalpoms, treniruoklių bei gimnastikos salėms.

Fasadui pasirinktos gilios faktūros betono plokštės, jų paviršiaus tekstūra primena ažuolo kamieno rieves. Natūraliu betono atspalviu sukurtas ryšys su greta esančiu Ažuolyno parku ir Žaliakalnio sporto komplekso aplinka.

Pro W raidės principu suformuoto stogo įstiklintas plokštumas, nukreiptas į šiaurę, plūstanti natūrali dienos šviesa sukuria tolygų apšvietimą pagrindinėje salėje, o štai į pietus nukreiptos pasviros plokštumos – ideali vieta saulės jėgainei. Elegantiškos santvaros ir stygos kartu su apvalintais betoninių sienų kampais suteikia harmonijos ir erdvumo pagrindinei salei. Šie stogo sprendiniai, atspindintys „Archas“ įsipareigojimą tvarumui, suteikia pastatui išskirtinį archi-

OBJEKTAS: Prezidento Valdo Adamkaus lengvosios atletikos maniežas, Perkūno al. 3, Kaunas

UŽSAKOVAS: Kauno m. savivaldybė

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Autokausta“

ARCHITEKTŪRINĖS DALIES IR INTERJERO KŪRĖJAI

ARCHITEKTAI: UAB „Archas“ – architektai Tomas Kuleša, Neringa Sobeščukaitė ir Gintaras Čepurna, projekto architektūrinės dalies vadovas Mantas Navalinskas



tektūrinį charakterį, harmoningai derantį su aplinkiniais objektais ir gamtine aplinka.

Unikalius, rinkoje analogų neturinčius ir konkrečiai prie PVALAM stogo konstrukcijų pritaikytus šviestuvus pagal architektų viziją ir atitinkamus apšvietimo reikalavimus suprojektavo, jų gamybos procesą gamykloje prižiūrėjo ir pagamintus į objektą pristatė inžinerinius sprendinius pramonei bei verslui kurianti „BY&N LEDlife“ komanda, individualiai pritaikanti apšvietimo sprendinius net ir nedidelės apimties užsakymų atveju. Objekte buvo įdiegta ir

kitų „BY&N LEDlife“ apšvietimo sprendinių – kaip visada taikant naujausias technologijas ir išlaikant aukščiausią kokybę.

Vidinės maniežo erdvės suformuotos kaip atskiros dėžutės (angl. box), tarp kurių atsiveria pagrindinės salės vaizdas. Pro pastato stiklines vitrinas praeiviai gali matyti sportuojančius atletus. Interjere dominuoja natūralios medžiagos. Trisluoksnio betono sienos, naudotos pastato išorėje, buvo paliktos atviros ir viduje. Siekiant sušvelninti šaltą betono įspūdį, pirmame aukšte sumontuotos ažuolo lukšto plokštės. Rūsyje, kur įrengtos

sportininkų pagalbinės patalpos, dalis sienų nudažytos ryškiomis spalvomis. Taip sukurtas neapdorotos betono sienų tekstūros ir spalvingų akcentų kontrastas.

Architektūros biuras „Archas“ džiaugiasi, kad jų komandos architektūrinė vizija tvari bei įžvalgi ir išliks aktuali nepaisant besikeičiančių tendencijų, pastatas puikiai įsiliejo į aplinką ir tapo svarbia Kauno sporto infrastruktūros dalimi.

„Stratum“ inf.

JUNG



LEDlife

■ GEBERIT

III SCHOMBURG

OBJEKTAS: sporto paskirties pastatas – baseinas, Baltų pr. 8, Kaunas

UŽSAKOVAS: Kauno miesto savivaldybės administracija

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Verslo“

STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Kaminta“

PASTATO ARCHITEKTAI: UAB „Tiksli forma“ – architektai Jokūbas Fišeris, Dovilė Gavėnė

PASTATO PROJEKTUOTOJAI: UAB „Projektų rengimo centras“, projekto vadovė Ana Gurevičienė



ŠILAINIŲ BASEINAS

Prieš pusketvirto dešimtmečio Kaune iškilęs Šilainių baseinas tapo olimpinių vilčių simboliu – čia išugdyta daug garsių sportininkų, tarp jų ir olimpinė bei pasaulio čempionė Rūta Meilutytė, jaunimo olimpinių žaidynių čempionė Agnė Šeleikaitė. Po kelerius metus trukusios renovacijos baseinas vėl atvėrė duris – kad tėtų čempionų ugdymo misiją ir populiarintų plaukimo kultūrą tarp visų miesto kartų, nuo darželinuko iki senjoro.

✱ Manto Zinkevičiaus (Kauno m. savivaldybės archyvo) nuotr.



„Galiu patikinti, kad šiuolaikiškose Šilainių baseino erdvėse komfortiškai jausis ne tik sportininkai, bet ir mūsų auganti jaunoji karta, vyresni kauniečiai bei senjorai“, – sako Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

„Šilainių baseino rekonstrukcija, kurios vertė – beveik 10 mln. eurų, ženkliai pagerino infrastruktūrą: vietoj buvusių keturių takelių įrengta aštuonių 25 m ilgio takelių plaukimo erdvė su 100 žiūrovų tribūnomis prie jos, sekli zona vaikams, naujos persirengimo, trenerių ir medicinos patalpos. Pastato energinio naudingumo klasė pakilo iki A+, įdiegtos modernios vėdinimo sistemos, atnaujinta vidaus apdaila, įrengta sveikatingumo zonų. Baseine galės tuo pat metu treniruotis didesnės grupės, bus galima rengti vietas ir tarptautines varžybas. Taip pritrauksime daugiau jaunimo ir stiprinsime plaukimo kultūrą Kaune“, – džiaugiasi pavykusia renovacija Kauno plaukimo mokyklos renginių organizavimo ir komunikacijos vadovas Paulius Martinkėnas.

Atnaujintas baseinas bus prieinamas visiems – ne tik aukšto meistriškumo sportininkams, bet ir plaukimo mėgėjams, šeimoms su vaikais, žmonėms su specialiaisiais poreikiais. Kauno plaukimo mokykla ir toliau tęs plaukimo, šuolių į vandenį, vandensvydžio, šiuolaikinės penkiakovės ir triatlono treniruotes, organizuos sveikatingumo užsiėmimus, pramogines programas ir varžybas.

Puoselėjant tikslą gausinti plaukimo mėgėjų gretas

Baseino renovacijos projektavimo įmonės UAB „Projekto rengimo centras“ projekto vadovės Anos Gurevičienės teigimu, didžiausias iššūkis buvo į esamo pastato vietą ir leistiną užstatymą įkomponuoti naują pastatą, kuris susiliestų su aplinka ir tuo pat metu būtų išskirtinis. Be to, jame turėjo tilpti visos sportininkams aktua-

lios erdvės ir dar likti vietos sveikatinimo zonoms, kur galėtų ramioje ir jaukioje aplinkoje atsipalaiduoti miesto gyventojai bei svečiai.

Projektuojant pastatą daug dėmesio skirta medžiagiškumui – parinktos ilglaamžės, autentišką atmosferą kuriančios medžiagos, kaip betonas, mediena, stiklas, metalas. Pastato konstrukcijose dominuoja atviras betonas – priminimas apie buvusį statinį ir jo funkcionalistinę dvasią. Interjero erdvę sušvelnina ir sušildo, jai natūralumo ir jaukumo suteikia mediniai akcentai, šviesios natūralios spalvos. Aukštos lubos virš baseino ir dideli vitrininiai langai, pro kuriuos plūsta dienos šviesa, atkartoja senojo baseino braižą.

Pagal plaukimo sporto reikalavimus ir sportininkų poreikius dalis sporto centro pritaikyta treniruočioms bei tarptautinio lygio plaukimo varžyboms. Kita dalis skirta aktyviam poilsiui bei pramogoms. Greta aštuonių 25 metrų ilgio takelių plaukimo baseino su stacionariomis vietomis žiūrovams įrengtas 9,4 metro ilgio baseinas, skirtas mokyti plaukti vaikus. Baseino zona aprūpinta visa reikiama įranga tiek profesionaliems sportininkams, tiek mėgėjams, įrengtos švieslentės, skendimo prevencijos sistema ir kt.

Šalia plaukimo baseino įrengta SPA zona, galinti funkcionuoti nepriklausomai nuo kitų erdvių. Tai vandens pramogų erdvė su atrakcionų baseinu, povandeniniais masažais, masažine vonia, pirtimis, relaksacine zona, trijų tipų pirtimis – turkiška, garine ir sauna.

Laikantįjį fasado karkasą „Stryp-sis“ be jokių šalčio tiltelių pagal architektų pateiktus reikalavimus suprojektavo, pagamino ir į statybietę pristatė „Materials.lt“. Įmonė taip pat tiekė ir ant šio karkaso pritvirtintas 15 mm storio GRC fibrobetono plokštes. Vėdinamųjų fasadų projektavimo, gamy-

bos ir tiekimo srityje besispecializuojanti „Materials.lt“ bendradarbiauja su įvairiais Vakarų Europos gamintojais, todėl savo klientams gali pasiūlyti ne tik vėdinamojo fasado sistemas, bet ir tvirtas, aukščiausios kokybės apdailos medžiagas, visas reikiamas tvirtinimo detales, taip pat sprendinius ir apdailą vidaus erdvėms.

Profesionalūs UAB „Aqua spektras“ technologai pasirūpino, kad 25 m ilgio Šilainių baseinas atitiktų Tarptautinės vandens sporto federacijos („World Aquatics“, WA) reikalavimus ir jame galėtų vykti tarptautinės varžybos. Baseino patalpoms specialiai pagamintas LED ekranas varžybų metu rodytų plaukikų rezultatus, o moderniausia Kaune vandens įranga su geriausiais filtrų užpildais užtikrins sklandų baseino veikimą automatinio režimu. Vandens filtrai patys išsivalo, visos reikiamos priemonės skaidriam vandeniui išlaikyti taip pat dozuoja- mos automatiškai. Vieninga vandens dezinfekcijos UV lempomis ir ozono generatoriais sistema įsigyta iš vieno geriausių gamintojų Europoje. Chloras gaminamas vietoje iš valgomosios druskos.

Įvairių ispanų ir italų gamintojų plyteles plaukimo baseinui ir grindų plyteles jo prieigoms, dušinėms, plytelių mozaikas sukurinei voniai, SPA pramogų zonai bei turkiškai pirtčiai, vinilinę dangą administracinėms patalpoms, didelio formato (90 x 90) plyteles bendrosioms patalpoms, taip pat dalį sieninių plytelių tiekė UAB „Vaineta ir partneriai“, prekiaujanti interjero bei eksterjero apdailos medžiagomis – akmenų masės ir keraminėmis plytelėmis, kiliminėmis dangomis, kiliminėmis plytelėmis, sienų danga, PVC danga, parketu bei laminatu.

„Stratum“ inf.

SCHOMBURG

Materials Tvirtos medžiagos fasadams bei interjerui. Konstrukciniai elementai Levit, Ancon, Halfen.

STIPRO STIKLO IR METALO KONSTRUKCIJOS

aqua spektras

KitaKia Siena spausdinimas ant sienų

VAINETA

authorized distributor
Jakob Rope Systems
OSIMA TROSINĖS SISTEMOS

TORK Think ahead.

ŠV. JOKŪBO KVARTALAS

OBJEKTAS: Šv. Jokūbo kvartalas, Vasario 16-osios g. 1, Vilnius

PLĖTOTOJAS: UAB „Orkela“

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Naresta“

KVARTALO ARCHITEKTAI: „DO architects“, vadovaujanti architektė Gilma Teodora Glytė

ISTORINIŲ PASTATŲ PAVELDO PRIEŽIŪRA: studija „Archinova“, Aušra Gvildienė, Aleksandras Gvildys, a. a. Antanas Gvildys

ŠIMC INTERJERO ARCHITEKTĖS: „ArchDesign“, Akiko Tutlys, Jūratė Norkutė, Miglė Šalnaitė, Aurelija Slapikaitė-Jurkonė, Vida Miškūnaitė-Jarošienė

Buvusi uždara teritorija Vilniaus širdyje, Vasario 16-osios gatvėje, atsikratė visų užtvary ir, miesto panoramoje sušvitusi atgaivinta praėjusių epochų architektūra, grakščiais moderniais pastatais, pradėjo naują, smagus šurmulio kupiną, gyvenimą.

„Istorinė aplinka ir unikali architektūra tapo esminiu Šv. Jokūbo kvartalo vizijos įkvėpimu. Norėjome sukurti šiuolaikišką, darniai į naujamiesčio kontekstą įsiliejančią kvartalą, kuriame derėtų moderni pastatų kokybė, komercinė infrastruktūra ir išsaugotas kultūros paveldas. Pagrindine kvartalo ašimi išliko Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčia, o šalia esantis kom-



pleksas tarsi griežia antruoju smuiku, harmoningai įsiliedamas į kvartalo architektūrą, papildydamas A. Goštauto gatvės ir Neries išklotinę. Taip pat norėjome priartinti kompleksą prie upės, sukurti naujus pėsčiųjų ryšius, atverti visuomenei tai, kas šimtus metų buvo uždaryta“, – sako Šv. Jokūbo kvartalą plėtojančios UAB „Orke-la“ vadovė Anastasija Pocienė.

Galima skirti kelias plėtojamo Šv. Jokūbo kvartalo dalis: Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčia su vienuolynu, viešbučio pastatai su vidiniu kiemeliu ir Šiuolaikinės mokyklos centro (ŠiMC) pastatai su viešu sodu.

A. Pocienės teigimu, didžiausi projekto iššūkiai buvo susiję su paveldo apsauga ir architektūriniais sprendimais. Reikėjo rasti naujos statybos

poreikių ir istorinių pastatų rekonstrukcijos balansą, išlaikyti architektūrinį vientisumą ir suderinti sprendinius su kultūros paveldo apsaugos reikalavimais. Taip pat buvo sudėtinga pritaikyti modernias technologijas ir inžinerinius sprendimus taip, kad jie neiškraipytų autentiško kvartalo charakterio.

Kvartalo viziją kūrė ir įgyvendino net kelios architektų komandos, didelis būrys profesionalių Lietuvos statybos įmonių.

Iššūkiai tapo architektūriniais laimėjimais

Vilniaus Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčia su vienuolynu nuo XVIII a. pradžios buvo vientisas kompleksas kartu su pirmąja Vilniaus pasaulietine ligonine, tačiau sovietmečiu įvyko milžiniškas pokytis – kvartalas buvo pastatais atskirtas nuo miestiečių akių ir viešo gyvenimo. Po kelių bandymų kvartalą atgaivinti, 2019 m., tarptautinį architektūrinį konkursą laimėjo studija „DO Architects“, pasiūliusi tęsti urbanistinę kvartalo tradiciją – formuoti vientisą, gyvastingą erdvę.

„Norėjome sukurti atvirą kvartalą, kurio šiuolaikinė nuosauki architektūra neužgožtų epicentre stovinčios Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčios. Kvartalo įvairovę kuria istoriniai ir šiuolaikiniai pastatai. Taip pat atkurtas gyvas gatvių perimetras, kiemas atvertas miestiečiams“, – apie pagrindinę Šv. Jokūbo kvartalo idėją pasakoja vadovaujanti architektė ir „DO architects“ bendrakūrė Gilma Teodora Gylytė.

Norint atkurti prarastą ryšį su Neries upe, atkasta į žemę panirusi akmeninė pastato siena. Rūsų pavestas pirmuoju aukštu. Akmeninėse sienose, naudojant deimantinį siūlą, išpjautos angos, žvelgiančios į upę, modernia pjovimo technika sienoms suteiktas unikalus teraco raštas.

G. T. Gylytė kartu su komanda prie kvartalo projekto dirbo septynerius metus, per tą laiką būta daugybės bandymų rasti pastatams tinkamą funkcinį variantą. Iššūkių pareikalavo ir visų institucijų interesų derinimas. Architektams diskutuojant su Kultūros paveldo departamentu ir ieškant geriausių sprendinių, kvartalui pavyko suformuoti ne tik gatvės lygį, bet ir įrengti mansardas pastatų palėpėse, gražinant joms pirminį aukštį.

Architektei džiugu, kad pagarbi

šiurkšni architektūrinė kalba leido suderinti kvartale sena ir nauja.

„Ypač džiaugiuosi kvartalo ansamblį papildžiusiu nauju trijų aukštų pastatu, kurio medinė apdaila yra pamiršta žemutinės Naujamiesčio dalies statybinė medžiaga“, – priduria ji.

Kvartalo statybos metu architektų komandai teko įveikti ne vieną techninį iššūkį. ŠiMC pastate, 12 metrų po žeme, suprojektuota sporto salė. Dviejų lygių požeminė automobilių stovėjimo aikštelė yra 2 metrais žemiau upės lygio, o virš požeminės aikštelės zonos įkurdintos inžineriniams įrenginiams skirtos patalpos, dar aukščiau supiltas gruntas medžiams auginti.

„Dviejų architektūros studijų tandemas davė puikių rezultatų“, – sako studijos „Archinova“ architektė Aušra Gvildienė.

Architektės teigimu, „Archinova“ itin prisidėjo prie sklypo tūrinės-erdvinės kompozicijos ir kvartalo erdvių atvėrimo į miestą ir į upę. Vadovaudamasi istoriniais tyrimais ir ikonografinė medžiaga, studijos komanda atkūrė buvusių istorinių pastatų eksterjerą bei stogų kompozicijas ir numatė galimybę vidinio kiemo pastate ir prie A. Goštauto gatvės esančiame pastate įrengti stoglangius, taip sugrąžindami pastatams istorinius siluetus.

„Archinovos“ sprendinių pagrindu atkurtos visų keturių istorinių pastatų vidaus erdvės, restauruotos ne tik detalės, bet ir istorinės angos, laiptai, taip pat numatytos naujų vertikalių

ryšių (laiptų ir liftų) vietos istoriniuose pastatuose. Iš esmės istorinės erdvės dabar tokios, kokios buvo XIX a.

„Archinova“, vadovaudamasi istoriniais tyrimais ir ikonografinė medžiaga, nustatė, kad gilūs į A. Goštauto gatvę atsikusio pastato pamatai gali būti atkasti, o suformavus rūsio zonoje pirmąjį aukštą, jis gali atkurti vizualinį ryšį su upe. Ši idėja puikiai tiko abiem architektų komandoms. Ji atvėrė galimybę, esant poreikiui, prie naujojo viešbučio centrinio įėjimo privažiuoti autobusams ir taksi. Šis kvartalo funkcinio suplanavimo aspektas ir nulėmė pagrindinio įėjimo į viešbutį „AC Hotel by Marriot“ vietą.

ŠiMC interjeras apgalvotas iki mažiausio spalvos fragmento

Pirmasis Šv. Jokūbo kvartale duris atvėrė garsusis ŠiMC – mokykla be skambučių ir uniformų, be konkursų ir atrankų. Mokykla, kurioje svarbu susikalbėti ir būti savimi. ŠiMC ugdymo esmę turėjo atspindėti ir naujosios jo erdvės.

Šis projektas buvo patikėtas „ArchDesign“ suburtai penkių architektų komandai. Ji 3100 kv. m ploto ŠiMC interjero projektą nuo idėjos iki techninių brėžinių įgyvendino per stulbinamai trumpą laiką – 6 mėnesius.

„Turint galvoje apimtį ir struktūrą, tai buvo vienas iš greičiausiai mūsų komandos atliktų projektų“, – sako „ArchDesign“ įkūrėja ir vadovė architektė Akiko Tutlys.

ŠiMC interjeras turėjo atitikti ne tik atviros mokslo įstaigos idėją, bet

ir nekilnojamojo kultūros paveldo, funkcionalumo bei saugumo reikalavimus. Interjero idėjas architektėms iš dalies diktavo netradicinis patalpų išdėstymas ir skirtingų epochų erdvės – nuo šimtmečius menančių pastato skliautų, sienų iš riedulių iki modernių skaidrių architektūrinių inkliuzų.

Architektės Aurelijos Slapikaitės-Jurkonės žodžiais, kuriant interjerą atsižvelgta ir į mokykloje taikomus skirtingus vaikų lavinimo metodus. Pamokos ŠiMC gali vykti netikėčiausiose erdvėse – ne tik klasėje, bet ir koridoriuje ar amfiteatre, dėl to pasirinkti lengvai perstatomi moduliniai baldai. Kiekviename mokyklos aukšte nuotaika kuriama vis kitomis spalvomis, formomis ir apdaila. Pavyzdžiui, pradinukams skirtas pirmasis aukštas išsiskiria terakotos atspalviais, o mansardiniame aukšte, kur vyksta užsiėmimai vyresniųjų klasių moksleiviams, dominuoja samanų žalumo spalvos. Rūsijoje įrengtos įspūdingo dydžio multifunkcinės salės.

Naujajame mokyklos amfiteatre interjero architektės išplėtojo studijos „DO architects“ pastato atvėrimo miestui idėją: suprojektuoti suoliukai, ant kurių sėdėdami mokiniai jaučiasi laiką leidžiantys upės krantinėje. Palubėje sumontuoti debesis primenantys pakabinamų lubų segmentai. Amfiteatro grindų plytelių dangos forma ir antracito pilkos atspalvis kelia asociacijų su lauko trinkelėmis ir tuo pat metu vizualiai praplečia erdvę į lauką.





Architektų idėja kuo sklandžiau sujungti ir praplėsti erdves pratęsiama mokyklos klasėse su stiklinėmis pertvaromis, naikinančiomis ribas tarp kabinetų ir koridorių.

ŠiMC lavinimo programoje labai svarbi muzika, todėl architektų komandai kilo idėja muzikos garsų bangų dažnius paversti raštu. Pasirinktas mokinių atliekamos roko operos „Jėzus Kristus superžvaigždė“ fragmentas. Gautas garso bangų dažnis buvo išdidintas ir paverstas grafiniu motyvu, kuris keliauja per visas mokyklos vitrinines pertvaras ir persikelia į palubę vingiuojančių šviestuvų pavidalu.

„Mokykloje atidengta nemažai mūro sienų, kuriose matomos ne tik XVIII ir XIX a. plytos, bet ir pastate po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo naudotos keramzito plytos.

Mūsų tikslas – parodyti visus laikotarpius, kuriuos išgyveno šis pastatas, – pasakoja interjero projektą kuravusi architektė A. Tutlys. – Kai kurias sienas vis dėlto reikėjo uždengti, tad po ilgų ieškojimų pasirinkome senovinį sienų tinkavimo būdą. Specialistai atkūrė tinko formulę – šį statybinių kalkių ir smėlio mišinį lietuviai naudojo šimtmečius. Beje, šviesios spalvos tinkas nėra dažytas, atspalvį jam suteikė smėlis.“

Visus apšvietimo sprendinius pagal architektų viziją ŠiMC patalpose suprojektavo ir pagamino įmonė „Gaudrė“ – viena pirmųjų Lietuvos įmonių, susitelkusių į šviesos bei apšvietimo sritį ir daugiau kaip 30 metų klientams teikianti tik profesionalius apšvietimo sprendimus.

ŠiMC, kaip ir visų kitų Šv. Jokūbo kvartalo pastatų, tiek naujų, tiek

renovuotų, elektros ir silpnųjų srovių inžinerinių sistemų, išmaniųjų sprendinių bei pastato valdymo sistemos (BMS) įrengimu rūpinosi tarptautinė statybų ir inžinerijos įmonė UAB „Caverion Lietuva“.

Džiaugiasi galėję prisidėti prie ŠiMC, taip pat viešbučio „AC Hotel by Marriott“ interjero įrengimo ir „Šilko namai“. Pasak šios statybos įmonės vadovo Dmitrijaus Jaruševičiaus, jo komanda, išskirtinių, modernių bei sudėtingų architektūrinių sprendinių projektui skyrusi 16 mėnesių nuoseklų bei atsakingo darbo, glaudžiai bendradarbiaudama su interjero kūrėjais, pasiekė aukštos kokybės ir ypatingo grožio galutinį rezultatą.

„Stratum“ inf.



AC HOTEL BY MARRIOTT VILNIUS

Plėtojamame Šv. Jokūbo kvartale užsukti jau kviečia viešbutis „AC Hotel by Marriott Vilnius“. Paveręs aukštomis lubomis, atviromis erdvėmis ir mansardiniais langais, pro kuriuos atsiveria nepaprasta miesto panorama, jis pretenduoja tapti šiuolaikinio svetingumo simboliu, kuriame darniai dera tarptautiniai standartai ir vietos dvasia.

✱ Dovilės Jakštaitės nuotr.

„Prie „Marriott International“ tinklo prisijungęs viešbutis „AC Hotel by Marriott Vilnius“ bus vieta, kur visaverčių potyrių svečiams teiks komforto, kultūros ir įkvėpimo dermė“, – teigia Šv. Jokūbo kvartalo, o kartu ir „AC Hotel by Marriott Vilnius“ plėtojamos UAB „Orkela“ vadovė Anas-tasija Pocienė.

„AC Hotel by Marriott Vilnius“ pritaikytas ir trumpam į sostinę užsukantiems, ir ilgiau mieste pasiliekan-tiems keliautojams. Viešbučio kambariai įrengti atsižvelgiant į skirtingus svečių poreikius. Dalyje kambarių yra mini virtuvėlės, o didesnėms šeimoms ar draugų grupėms bus pasiūlyta net iki šešių sujungtų kambarių. Ypač didelį įspūdį palieka kambariai viešbučio mansardoje, pro kurios langus atsiveria unikali Vilniaus panorama.

Verslo keliautojams pritaikytas į daugiafunkces sales lanksčiai transformuojamas modernus konferencijų centras su modernia technologine įranga. Įrengta erdvi sporto salė.

Gurmanams atidarytas vienintelis Lietuvoje autentiškos baskų virtuvės restoranas. „AC Lounge and Lobby Bar“ erdvėje susilieja šiuolaikiškas dizainas, kultūrinis gyvybingumas ir natūrali draugijos trauka.

„AC Hotel by Marriott Vilnius“ išsiskiria moderniais architektūriniais ir inžineriniais sprendiniais, maloniai stebinančiais komforto ir atsakomybės aplinkai derme. Pastato konstrukcijoms ir interjerui naudotos ilgaamžės aukštos kokybės medžiagos, įdiegtos energiją taupančios šildymo, vėdinimo ir kondicionavimo sistemos, išmanusis LED apšvietimas bei vandenį tausojančios technologijos. Kiekviena detalė – nuo architektūros iki inžinerijos – prisideda prie aplinkos puoselėjimo ir atsakingo išteklių naudojimo.

Tvarumo filosofija „AC Hotel by Marriott Vilnius“ atsiskleidžia ir per mažas, bet prasmingas detales. Pavyzdžiui, viešbutyje įrengtos vandens stotelės skatina svečius, užuot naudojus plastiką, vartoti filtruotą geriamąjį vandenį vietoje.

Komandiniu darbu pasiektas puikus rezultatas

„Šiam viešbučiui buvo keliami labai specifiniai reikalavimai, todėl interjero projektavimas vyko vadovaujantis „Marriott International“ firminio stiliaus (*brandbook*) koncepcija. Daugiau laisvės turėjome projektuodami restoraną ir vestibulio erdves. Nuolat bendradarbiauome su „Marriott In-

ternational“ biuru Londone ir teikėme jiems tvirtinti dizaino sprendinius.

Toks komandinis, palaikantis darbas tapo viena iš pasiekto puikaus rezultato priežasčių“, – pasakoja NORDI-NARY interjero architektė Viktorija Puodžiūtė-Jurkšaitė, viena iš naujojo viešbučio interjero bendraautorė.

Pasirinkę apartamentų ir koridorių apdailai viešbučiams nebūdingą molio tinką, architektai suteikė interjerui šilumos ir jaukumo.

Modernus ir prabangus viešbučio erdvių įspūdis sukurtas daliai bendrųjų erdvių sienų apdailai pasirinkus įmonės DG DIMENSE taikomą dažomąjį DIMENSE dekorą. Šis inovatyvus sprendimas suteikia interjero kūrėjams laisvę eksperimentuoti sienų spalvomis ir kurti išskirtines 3D efekto reljefines tekstūras, be kita ko, primenančias net natūralaus akmens ir žemės faktūras. DIMENSE dekoras labai atsparus ugniai (B-s1, d0 degumo klasė), todėl puikiai tinka tiek komercinėse, tiek viešosiose, tiek gyvenamosiose erdvėse (su vi-





OBJEKTAS: viešbutis „AC by Marriott Vilnius“

UŽSAKOVAS: UAB „Orkela“

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Naresta“

KVARTALO ARCHITEKTAI: „DO architects“, projekto vadovė Gilma Teodora Gyltė

VIEŠBUČIO INTERJERO ARCHITEKTAI: UAB „Nordinary Group“ – Viktorija Puodžiūtė-Jurkšaitė, Rugilė Palevičiūtė, Simas Balnionis, Paulius Armonas

sais dažomojo deko privalumais, beje, galima susipažinti apsilankius DG DIMENSE galerijoje Gedimino pr. Vilniuje).

„AC by Marriott“ spalvų gama – griežtai monochrominė, todėl visas interjeras kurtas pasitelkiant skirtingas tekstūras, formas, žaidžiant atspalviais. Elegantišką modernią atmosferą palaiko šviestuvų ir lietuvių menininkų kūrinių dermė.

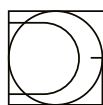
Stiklinio stogo laikančiosios sijos su inžineriniais įrenginiais paslėpti

po specialiomis A degumo klasės medžio lukšto plokštėmis. Iš jų pagamintos ir lenktų sienų detalės. Neprikaištingai akustikai išgauti sumontuotos gipso lubos ir lukšto plokštės su specialia itin subtilia perforacija. Visi šviestuvai valdomi DALI sistema, todėl yra paprasta kurti skirtingus apšvietimo scenarijus.

Viešbučio vestibuliui, restoranui, sporto salei parinktos natūralios medinės parketlentės iš įmonės SKANDINAVIŠKOS GRINDYS. Šios

pagal *woodura* technologiją sukietintos parketlentės tris kartus kietesnės už tradicines ąžuolines grindis, jų surakinimo sistema nelaidi skysčiams, o ypatingu laku dengtas paviršius – itin atsparus dilimui. Be to, joms pagaminti reikia mažiau medienos. Šios išskirtinės savybės ir buvo lemiamos renkant tikras medines grindis viešbučio intensyvaus judėjimo erdvėms.

„Stratum“ inf.



Dimense Décor
Gallery | Vilnius



GRINDUYA

skand
grin
naviškos
dys



UOMAS
STATYBŲ DARBAI



MVP LIETUVA
MOST VALUABLE PARTNER



NAMŲ INSPEKTORIUS



Lighting solutions



ŠIAURĖS LICĖJUS

Vilniaus pašonėje, Didžiojoje Riešėje, kuriama erdvi, šiuolaikiška ir skandinaviškomis vertybėmis grįsta mokykla – naujas „Šiaurės licėjus“. Stulbina ne tik joje įdiegti funkciniai sprendiniai, bet ir architektūrinis charakteris – šviesos triumfas, natūralios medžiagos, aiški logika, jausmas.

„Mokyklos įkūrėjai, planuodami ugdymo modelį, lankėsi Šiaurės Europos šalyse – Suomijoje, Norvegijoje, Danijoje. Juos įkvėpė tenykščiai laimingi, emociškai stiprūs vaikai ir aukšti jų akademiniai rezultatai. Buvo nuspręsta šią patirtį perkelti į Lietuvą, taip ir gimė pavadinimas „Šiaurės licėjus“, – pasakoja Inga Romanovskienė, „Šiaurės licėjaus“ Didžiojoje Riešėje vadovė.

„Šiaurės licėjus“ – pirmoji Lietuvoje mokykla, taikanti šiaurietišką ugdymo filosofiją ir reiškinių tyrinėjimo (*PhenoBL*) metodiką, mūsų šalyje veikianuo 2015 m. „Šiaurės licėjaus“ ugdymo programos populiarumas vis didėja, todėl buvo priimtas sprendimas

kurti dar vieną filialą. Pasak I. Romanovskienės, Didžioji Riešė naujai „Šiaurės licėjaus“ mokyklai su darželiu pasirinkta dėl šiose apylinkėse vis gausėjančios jaunų šeimų bendruomenės ir patogios vietos – netoli Vilniaus, gamtos apsuptyje.

Rengiant architektūrinį projektą išklausti visi

Architektūrinius „Šiaurės licėjaus“ eksterjero bei interjero sprendinius kūrė ir projektavo dvi garsios ir stiprios Lietuvos architektų komandos – studija „2L Architects“ ir „A01 architektai“. Jungtinė architektų komanda siekė atsižvelgti į visas

sinteresuotas šalis, todėl organizavo susitikimus ne tik su užsakovais, bet ir su Vilniaus rajono savivaldybės, vietos bendruomenės atstovais, mokytojais, kolegomis architektais. Dėl šio bendradarbiavimo teko visomis projektavimo stadijomis atlikti korekcijų: perprojektuoti automobilių srautus, interjero raišką, klasių struktūrą. Nors laiko sąnaudos padidėjo, tokiu būdu buvo atsakingai suformuoti projekto sprendiniai.

Daugelį sprendinių inspiravo mintis sukurti knygų ir pažinimo namus be ribų. Mokyklos šerdimi ir akcentu tapo centrinis korpusas, atvira biblioteka, kurioje susiburiama per šven-



tes, pietų pertraukas ar ramiai pasimokyti. Viso korpuso sienos virto knygų lentynomis, o vietoje laiptų buvo suprojektuoti amfiteatras ir čiuožykla. Keturių metrų pločio koridoriai tapo universalios erdvės, kurią galima naudoti tarp pamokų ir po jų – pavyzdžiui, kaip skaityklą. Kūrėjai puoselėjo tikslą kurti universalias, lengvai perplanuojamas erdves. Ir eksterjere, ir interjere vyrauja ramios, šviesios žemės spalvos, kad nebūtų konkuruojama su spalvinga mokyklos veikla.

Mokyklos pastatas išskaidytas į kelis mažesnius tūrius, tokiu būdu sukurta žmogui artima struktūra. Norint prisitaikyti prie sklypo reljefo ir išsaugoti

OBJEKTAS: mokslo paskirties pastatas, Vanaginės g. 51A, Didžioji Riešė, Vilniaus r.
UŽSAKOVAS: UAB „Ugdymo NT Riešė“
GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Veikmės statyba“
STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Viconus“
PAGRINDINIS PROJEKTUOTOJAS: UAB „2L Architects“ – projekto vadovai Viktorija Blažienė, Julius Lapinskas ir Domantas Kličius, konstruktoriai Andrej Šeluchin, Ramūnas Giedrys
ARCHITEKTAI: UAB A01 ARCHITEKTAI – vadovė Živilė Putrimaitė, Greta Anelė Labanauskaitė, Haroldas Jurevičius, Agneta Butkutė

bendruomenės pasodintus medžius, tuo pat metu suformuojant tiesioginius patekimus į visus korpusus, šie suprojektuoti skirtingame aukštyje. Jų jungtyse numatyti vidiniai pandusai. Centrinis ir sporto korpusai atsieja vidinį kiemėlį nuo pagrindinės sklypo dalies, tačiau išlaiko ryšį su lauko sporto erdve ir fizinių abiejų korpusų jungtį. Tai pavyko fasade sukūrus nišą – amfiteatrą, vedantį į vidinį kiemą. Nuo lauko atskirta plačiai atveriamą septynių metrų aukščio įstrižą vitriną su aktyvia saulės kontrole, ši amfiteatrinė jungtis pratęsta ir vidinėje centrinėje erdvėje.

Dar vienas išskirtinis sprendinys – sudėtingos geometrijos surenkami laiptų maršai, atremiami į monolitines sienas. Surenkamuosiuose gelžbetoniniuose laiptuose paslėptos elektros instaliacijos detalės.

Siekiant išsaugoti kuo daugiau aukščio, virš įėjimo įrengtos kompozitinės sijos: tokiu būdu didelis tarpatramis uždengtas nesunkinant konstrukcijos. Paradinio holo konstrukcijoje panaudota santvara per viso trečiojo aukšto aukštį, dėl to suprojektuoti apskriti langai: jie geriausiai dera su konstrukcijomis ir išsaugo natūralios šviesos srautą vidinėse erdvėse.

Mokyklos inžinerinei įrangai suprojektuotas atskiras pusaukštis. Taip palengvintas jos valdymas ir priežiūra, tuo pat metu išvengiant vizualinės taršos ant centrinio korpuso nuo Molėtų plento pusės.

Taip pat pabrėžtinas atsakingas požiūris į aplinką bei ateitį. Jau pir-

muoju statybų etapu persodinta nemažai sklype augusių didelių pušų, kitais etapais procesas bus tęsiamas. Pastato apdailai naudota natūrali mediena su FSC ir EPD sertifikatais, ant stogo įrengta saulės elektrinė, o vidinės ir išorinės žaliosios erdvės integruotos kaip aktyvios edukacinės ir poilsio zonos.

A++ energinės klasės pastatas bus teikiamas BREEAM, vienos prestižiškiausių ir labiausiai pasaulyje pripažįstamų tvary pastatų vertinimo sistemų, sertifikatui gauti.

Išskirtiniai sprendiniai įgyvendinti bendromis žinomų Lietuvos gamintojų, tiekėjų ir rangovų pastangomis.

Prie projekto ženkliai prisidėjo profesionalius sprendimus viešosioms erdvėms – nuo projektavimo iki galutinio įrengimo – siūlanti įmonė FIXMAN. Ji tiekė vaikų žaidimų aikštelių ir sporto įrangą. Būdamas suomių gamintojo „Lappset“, garsėjančio savo įrangos kokybe, funkcionalumu, dizaino inovacijomis ir ilgu gyvavimo ciklu, oficiali atstovė Baltijos šalyse, įmonė visada gali pateikti galimybių pagal užsakovo norimą vietos stilių, plotą ir biudžetą. FIXMAN atstovų teigimu, „Šiaurės licėjaus“ projektas – puikus bendradarbiavimo su architektais pavyzdys: parinkti sprendimai edukuoja, įtraukia, kelia iššūkių ir kartu užtikrina reikiamą saugumą.

„Stratum“ inf.



SAMSUNG

FIXMAN

DEXTERA

KIA IR ŠKODA AUTOMOBILIŲ SALONAS

Naujasis KIA ir ŠKODA automobilių salonas su atskiromis šių prekių ženklų ekspozicijomis bei autoservisais Vilniuje, Ukmergės gatvėje, – pirmasis Baltijos šalyse tarptautinės estų bendrovės „TKM Grupp“ salonas, pastatytas ir įrengtas pagal naują KIA ir ŠKODA rinkodaros koncepciją. Lietuvoje jis tapo flagmanu ir dėl aplinkosauginės priežasties – bendrų pastangų, įdėtų siekiant apsaugoti teritorijoje augantį brandų klevą.

GENERALINIS
RANGOVAS



„TKM grupė puoselėja didelių lūkesčių dėl naujojo KIA ir ŠKODA automobilių salono Vilniuje, laiko jį strategine investicija, stiprinančia grupės pozicijas Lietuvos automobilių rinkoje. Restruktūrizavome savo veiklą, kad prekyba KIA ir ŠKODA automobiliais būtų atskiros verslo linijos. Naujajame salone šių prekių ženklų erdvės ir paslaugos yra atskirtos“, – pabrėžia Jūri Kuuskas, „TKM Auto“ generalinis direktorius.

„TKM Grupp“ – Estijoje įkurta tarptautinė prekybos grupė, kurios istorija prasidėjo dar 1960 m. Dabar grupėje dirba apie 4700 žmonių, aptarnauja-

ma daugiau kaip 750 tūkst. lojalių klientų, o pardavimų apyvarta siekia daugiau kaip 940 mln. per metus. TKM grupė tikisi, kad naujasis automobilių salonas Vilniuje taps flagmanu, didinančiu prekių ženklų KIA ir ŠKODA reitingus bei pardavimo rezultatus Baltijos regione.

TKM grupės interesams Lietuvoje atstovaujančią UAB „Motus auto“ padalijus į dvi atskiras įmones – prekių ženklui KIA atstovaujančią „KIA Auto“ ir prekių ženklui ŠKODA atstovaujančią „Motus auto“ – daugiau dėmesio skiriama kiekvieno prekių ženklo valdymui. Paslaugos labiau pritaikomos

klientų poreikiams, todėl veikla vykdoma efektyviau ir užtikrinamas aukštesnis aptarnavimo lygis.

„Naujajame bendrume KIA ir ŠKODA salone pasiūlysiame dar aukštesnio lygio klientų aptarnavimą ir užtikrinsime modernią, patogią aplinką tiek lankytojams, tiek darbuotojams“, – teigia UAB „Motus auto“ serviso vadovas Tomas Serapinas.

Pasak T. Serapino, KIA erdvei buvo pasirinktas išskirtinis interjero koncepcijos modelis „Infinity Loop“ („Bėgalybės kilpa“): šiltoje minimalistinio interjero klientų zonoje bei modernioje atviroje ekspozicijos erdvėje klien-



OBJEKTAS: automobilių prekybos salonas su autoservisu, Ukmergės g. 286, Vilnius

UŽSAKOVAS: UAB „TKM Lietuva“

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „YIT Lietuva“

PASTATO IR INTERJERO ARCHITEKTAI:

UAB AIF LT – architektai Ingrida Levickienė, Andrius Liubinas, Danielė Dikevičiūtė, Miglė Jakubauskaitė



tai jaučiasi patogiai ir natūraliai įsitraukia į pažintį su automobilių pasauliu.

ŠKODA dalyje dominuoja modernūs sprendimai. Pavyzdžiui, vietoje tradicinio spaudos plakato lauke įrengtas įspūdingas 50 kv. m ploto LED ekranas, jame dinamiškai pristatomos naujos ir technologijos. Klientų zonoje įdiegta papildomų patogumų, užtikrinančių komfortą vizito metu.

Autoserviso ir plovyklų patalpos suplanuotos pagal aukščiausius ergonomikos ir darbo efektyvumo standartus, visa įranga atitinka naujausius šios srities reikalavimus.

„Pagrindinė erdvių paskirtis – už-

tikrinti atstovaujamų prekių ženklų prezentaciją. Tačiau numatyta vietos ir kūrybinei, mokomajai veiklai: naujovių pristatymams, konferencijoms, profesiniams mokymams bei praktikai, padedančiai auginti naują automobilių sektoriaus specialistų kartą“, – sako T. Serapinas.

Projektuojant saloną laikytasi griežtų standartų

„Pagrindinis užsakovų reikalavimas projektuojant pastatą buvo atitikti naujausius prekių ženklų KIA ir ŠKODA standartus. Jie buvo taikomi pastato eksterjerui, erdvių funkciniams

išdėstymui ir interjero sprendiniams. Taip pat užsakovams buvo svarbu pastato tvarumas, funkcionalumas, darnus integravimas į esamą aplinką“, – apie pastatą projektavusiai UAB AIF LT komandai keltas užduotis pasakoja jos vadovė architektė Ingrida Levickienė.

KIA ir ŠKODA automobilių salono fasadų apdailai pasirinkti pasaulyje gerai žinomo ir vertinamo portugalų aliuminio kompozito plokščių gamintojo „Alubuild“ 4 mm storio nedegios plokštės „Buildbond“, pagamintos iš aukštos 5005 klasės aliuminio lydinio. Visi šiame objekte naudoti gaminiai



suprojektuoti ir pagaminti individualiai, pagal realius fasado matmenis. Gaminių žaliavos ir pačių gaminių kokybė bei saugumas naudoti patikrinti gamykloje įrengtoje laboratorijoje. Gaminius tiekė „Fasadų gama“ – oficialus „Alubuild“ atstovas mūsų šalyje.

Reprezentaciniai fasadai su pagrindiniais jėjimais orientuoti į Ukmergės gatvę. Autoservisų zona suprojektuota arčiau „ūkio“ kiemo. Į autoservisų priėmimo sales patenkama pro atskirus jėjimus po stoginėmis. Pastatas lakoniškų formų, jo eksterjeras (fasadų spalviniai sprendimai, medžiagiškumas) atitinka automobilių KIA ir ŠKODA gamintojų reikalavimus, keliamus automobilių salonams su autoservisais.

Skirtingi prekių ženklai – skirtingas ir interjeras. KIA automobilių ekspozicijos salė yra achromatinių spalvų, o klientų aptarnavimo zona – jauki, su medžio apdaila, šiltu netiesioginiu apšvietimu. Visi erdvės elementai išlaiko pusiausvyrą ir tuo pat metu pabrėžia kontrastą. Akcentas – aptakių formų raudona LED juosta, skirianti ekspozicijos salę ir klientų aptarnavimo zoną. Šiuos interjero sprendinius padiktavo KIA interjero dizaino standartai. Naujasis salonas – pirmasis ir kol kas vienintelis Baltijos šalyse KIA salonas, kuriame įgyvendinta ši koncepcija. Interjerui dinamikos suteikia sėkmingai realizuotas koncepcijoje nenumatytas sprendinys – pasviręs stiklinis fasadas ties klevu. Tokiu būdu įgijęs daugiau erdvės, klevas tarsi užaina į pastatą ir tampa jo interjero puošmena.

ŠKODA automobilių ekspozicijos salės ir klientų aptarnavimo zonos interjeras – švarių, paprastų formų, achromatinių spalvų, dėmesys sutelkiamas į eksponuojamus naujus automobilius. Akcentas – logotipo siena su Vilniaus miesto panoramos fototekstile. Šiuos sprendinius padiktavo ŠKODA standartai.

Ekspozicijų salėse apšvietimo ryškumas reguliuojamas (dimeriuojamas), daugumoje patalpų šviestuvai aktyvuojami judesio jutikliais.

Teritorija suplanuota atsižvelgiant

į pastato funkcinę paskirtį bei esamą kontekstą, stengtasi išsaugoti kuo daugiau esamų želdynų.

Patyręs generalinis rangovas įveikia visus iššūkius

Naujojo KIA ir ŠKODA automobilių salono statybų generalinė ranga patikėta tvarios miestų plėtros ir statybų bendrovei „YIT Lietuva“.

„Kaip generalinis rangovas, objekte visada priisiimame atsakomybę už visų statybos darbų organizavimą, kokybę ir atlikimą pagal projektą bei teisės aktus, už subrangovų atliekamų užduočių koordinavimą ir jų darbų rezultatus. Taip pat užtikriname darbuotojų darbų saugos taisyklių laikymąsi statybvietėje, tvarkome visą statybų dokumentaciją ir rūpinamės objekto pridavimu institucijoms. Mes sekame, ar darbai atliekami pagal grafiką, garantuojame statinio kokybę ir šaliname defektus per garantinį laikotarpį. Be to, atsakome už aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi. Taip pat privalome užtikrinti sklandų bendradarbiavimą su užsakovu ir priežiūros institucijomis viso projekto metu“, – vardija generaliniam rangovui tenkančias pareigas naujojo automobilių salono statybų procesui vadovavęs „YIT Lietuva“ statybos projektų vadovas Vilius Leskauskas.

Paklaustas, ar įgyvendinant projektą





būta kokių nors iššūkių, V. Leskauskas neslepia: gal ir būtų kilę keblumų renkantis subrangovus pagal įmonės vidaus tiekimo ir atrankos kriterijus, koordinuojant projektavimo, tiekimo ir darbų grafikus, palaikant statybos proceso spartą ir tinkamą atliekamų darbų kokybę, tačiau daugumą sričių padėjo kontroliuoti įdiegta BIM sistema.

„Galėjome aiškiai nustatyti defektus ir priskirti juos konkrečioms subrangovams, kontroliuoti atlikimo terminų tvarką. Stebėseną vykdo kiekvienas projekte dalyvaujantis komandos narys, tokiu būdu sukuriamas aukšto lygio produktas“, – pasakoja „YIT Lietuva“ atstovas.

Daugiausia iššūkių, jo akimis, kėlė darbai, susiję su brandaus klevo iš-

saugojimu. Tai, pasak jo, kažkiek sunkino statybos procesą: buvo būtina nuolatinė saugomo klevo zonos priežiūra ir komunikacija su arboristais. Antra vertus, siekiant išsaugoti klevą, buvo suprojektuotas salonui išskirtinumo suteikiantis fasado sprendinys. Be to, siekiant išsaugoti medžio šaknis, virš jų sukonstruotas takas ant įsukamų polių – tokiu būdu medžio šaknys nepatiria spaudimo. Taip pat įrengta medžio laistymo sistema, padedanti palaikyti reikiamą drėgmę dirvoje. Tokie sprendiniai, V. Leskausko teigimu, rodo užsakovo socialiai atsakingą požiūrį į aplinką.

Svarbi misija – išsaugoti naujojo automobilių salono sklypo centre augantį paprastąjį klevą – buvo patikėta UAB „Arboristas Renatas“. Pasi-

telkusi geodezinę įrangą, arboristų komanda surinko informaciją apie klevą ir kitų sklypo želdinių būklę bei keliamas rizikas, o šios informacijos pagrindu sukurtas 3D klevo modelis padėjo objekto projektuotojams tiksliai pakoreguoti pastato kontūrą, numatyti apsaugos zonas ir pritaikyti netipines inžinerines technologijas. Klevo gyvybingąsias funkcijas arboristai sustiprino pasitelkę itin veiksmingą novatorišką giluminio aeravimo ir tręšimo technologiją.

„Structum“ inf.

BŪSTO
INVESTICIJOS

alubuild
Shape your vision.

GRINDUVA

UAB Kerista

ŠVIESOS
TECHNOLOGIJOS

Grandininkai.lt



EWCON
| STATYBA | MONOLITAS |

LANDŠAFTO DIZAINAS

ESPERANZA LAKE RESORT





OBJEKTAS: „Esperanza Lake Resort“,
Paungurių k. 1, Trakų r.

PLĖTOTOJAS: „Esperanza Resort“

Trakų rajone, nepaprastai vaizdingoje 11 hektarų teritorijoje, ežerų ir miškų apsuptyje, plytintis kurortinis kompleksas „Esperanza Lake Resort“ atsinaujino ir prasiplėtė. Naujojo dizaino įkvėpimo šaltiniu tapo originali konstrukcija iš šimtamečių Kanados kedro rąstų. Šios medienos sodri tekstūra, natūraliai žavus senėjimo procesas ir šiltas skulptūriškumas paskatino įsišaknyti santūrioje žemės spalvose ir užlieti erdves tylia prabanga.

„Kuriant „Esperanza Lake Resort“ kurorto dizainą vadovautasi japonų filosofijos vabisabio (*wabi-sabi*) principais – priimti netobulumą, paprastumą ir tylų gamtos grožį. Gamta čia yra pagrindinis akcentas, o dizainas – tik priedas. Kiekvienas sprendimas, nuo originalios kedro medienos konstrukcijos išsaugojimo iki vabisabio estetikos kūrimo, priimtas puoselėjant vieną ir tą patį tikslą: suteikti lankytojams galimybę mėgautis ramybe ir tiesiog buvimu tylioje prabangoje. Užuoat primetus kraštovaizdžiui modernią viziją, atmosferą patikėta formuoti miškui, ežerui ir pastato istorijai. Mums buvo svarbu ne priblokšti svečią, o suteikti jam prieglobstį. „Esperanza Lake Resort“ – vieta, kur svečiai gali sulėtinti tempą, vėl susiliesti su gamta ir atrasti paprastumą“, – sako „Esperanza Lake Resort“ vadovė Sima Giržadaitė.

Visas komplekso dizainas – natūralių, santūrių spalvų, derančių prie aplinkinių miškų ir ežero. Pagrindinės medžiagos – kedro ir natūrali ažuolo mediena, akmuo, molis ir linas. Svarbiausias tokio pasirinkimo motyvas – tekstūra, taktilinės savybės ir dėvėjimosi grožis.

Prie interjero sprendinių įgyvendinimo prisidėjo daug Lietuvos ir užsienio gamintojų. Ažuolinius baldus – lovas, spintas, restorano „Olea“ stalus – pagal užsakymą gamino Lietuvos ir Ukrainos meistrai. Stalai ir kėdės

kambariuose atgabenti iš Italijos ir Jungtinės Karalystės. Individualiai atrinkti ir importuoti baldai bei dekoracijos iš Balio – vazos, fojė medinės kėdės ir stalai.

Didžiausias iššūkis renovacijos metu, pasak direktorės, buvo išsaugoti originalų pastato kedro rąstų fasadą – pagrindinį kurorto identiteto bruožą. Reikėjo itin atsargiai šiuos šimtamečius rąstus integruoti į rafinuotesnį, minimalistinį dizainą. Užuoat dengusi ar keitusi rąstus, renovacijos komanda išryškino jų natūralius netobulumus, paliko fasadą autentišką ir matomą, tuo pat metu subtiliai sluoksniuodama naujas medžiagas ir tekstūras. Šios skrupulingos nauja ir sena pusiausvyros paieškos pareikalavo ir architektūrinio tikslumo, ir kūrybinio santūrumo.

„Stratum“ inf.

 **ŠVIESOS**
TECHNOLOGIJOS



AIR WAVE

OBJEKTAS: Daugiafunkcis švietimo ir ugdymo paskirties pastatas, Agilos g. 12, Trušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r.

UŽSAKOVAS: Klaipėdos r. savivaldybė

PLĖTOTOJAS: „Nter Asset Management“ ir UAB SIP 3

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Infes“

MOKYKLOS PASTATO IR INTERJERO ARCHITEKTAI: architektūros ir dizaino studija NORDINARY – projekto architektūros dalies vadovė Viktorija Puodžiūtė-Jurkšaitė, architektai Paulius Armonas, Rugilė Palevičiūtė, Simas Balnionis

SENDVARIO SAULĖS MOKYKLA

Užliedama geltonos spalvos šilumą, Klaipėdos rajono Sendvario seniūnijoje kiekvieną dieną ne tik vaikams bei jų tėvams, bet ir visai bendruomenei šventinę nuotaiką kuria naujoji Sendvario „Saulės“ mokykla – puikus pavyzdys, kaip viešojo ir privataus sektorių partnerystė padeda spręsti savivaldybių švietimo infrastruktūros plėtros iššūkius.

„Sendvario seniūnijos plėtra – viena sparčiausių Lietuvoje. Vos per penkerius metus gyventojų šioje vietoje padaugėjo kone dvigubai. Čia kuriasi jaunos šeimos su vaikais, tad natūralu, kad turime užtikrinti mokinių ugdymą šalia namų. Taigi, Sendvario „Saulės“ mokyklos statyba – atsakas į realų ir sparčiai didėjantį bendruomenės poreikį. Tai pats didžiausias pastarojo meto Klaipėdos rajono savivaldybės projektas“, – sako Klaipėdos rajono meras Bronius Markauskas.

8 tūkst. kv. m „Saulės“ mokyklos projektas įgyvendintas viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP)

būdu. Privatus partneris – investicijų valdymo bendrovės „Nter Asset Management“ fondas „Nter Infrastructure Fund II“. Mokykla pastatyta fondo investuotojų lėšomis ir iš komercinio banko suteiktos paskolos, o Klaipėdos rajono savivaldybė už objektą išsimokės per 12 metų, kasmet mokėdama po daugiau kaip 3 mln. eurų, įskaitant ir visus mokesčius.

„Sendvario „Saulės“ mokykla yra išskirtinis pavyzdys, kaip viešosios ir privačios partnerystės modelis gali duoti konkrečių ir apčiuopiamą naudą vietos bendruomenei – nuo švietimo iki sporto ir kultūros paslaugų. Tai ne tik reikšmingas mūsų fondo

plėtros žingsnis, bet ir svarbus indėlis į Lietuvos socialinės infrastruktūros modernizavimą“, – sako bendrovės „Nter Asset Management“ valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius Mantas Skipitis.

„Saulės“ mokyklą lanko 695 vaikai – 478 mokiniai ir 217 darželinukų. Mokykla – moderni, šviesi ir erdvi, sklinda pro didelius langus plūstančios natūralios šviesos. Erdvės suprojektuotos taip, kad būtų patogios visiems mokiniams, tarp jų ir vaikams su negalia. Šalia pastato įrengta mini futbolo aikštė, rankinio, krepšinio ir tinklinio, lauko teniso ir mažojo teniso aikštelės, lauko treniruokliai



bei lengvosios atletikos užsiėmimų infrastruktūra.

Šis ne tik Sendvario bendruomenei, bet ir šalies švietimo bei ugdymo sistemai svarbus projektas įgyvendintas vos daugiau nei per metus.

„Užsakovo pageidavimu ieškojome racionalių ir taupių architektūrinių sprendimų, – vieną iš esminių pastato projektui keltų reikalavimų įvardija studijos NORDINARY įkūrėja ir projekto architektūros dalies vado-

vė Viktorija Puodžiūtė-Jurkšaitė. – Greitesniam ir sklandžiam statybų procesui buvo pasitelktas BIM projektavimas ir parengtas 3D inžinerinių tinklų modelis, kruopščiai numatytos smulkiausios jo detalės.“

Mokykla pastatyta itin greitai, ir tam lemiamos įtakos turėjo pastato sienų konstrukciniai elementai – surinkamosios trisluoksnio gelžbetonio plokštės, kurių nereikia papildomai apšiltinti ir apdailinti. Gamybos metu sieninėse plokštėse buvo įrengti ir komunikacijų kanalai, todėl statybvietėje jos buvo kokybiškai ir greičiau nei įprastos sumontuotos.

Mokyklos pastatas suskirstytas korpusais. Vienas iš jų pritaikytas darželinukams, kitame įrengtos klasės, o arčiausiai gatvės esančių korpusų funkcija dvejopa: ugdymo ir bendruomenės stiprinimo. Šiuose korpusuose yra biblioteka, didžiulė sporto salė, valgykla ir dalis klasių, skirtų neformaliai ugdymui.

„Iš išorės mokykla paprasta, tačiau jos vidus pilnas šviesos ir išsiskiria originalia planine struktūra. Bendrosiose erdvėse suprojektuoti atrijai sukuria šviesos šulinius, padedančius išvengti ilgų tamsių koridorių įspūdžio“, – pasakoja architektė V. Puodžiūtė-Jurkšaitė.

Mokyklos amfiteatras ir renginių salė pagal poreikį gali būti transformuojami į vieną didelę arba kelias mažesnes erdves. Mokykloje numatyta daug zonų mokinių poilsiui ir susibūrimams. Reikalui esant šias erdves galima greitai paversti klasėmis arba renginių epicentrais. Mokiniai žinias įgyja moderniose STEAM klasėse su skirtingo dizaino reguliuojamais stalais ir kėdėmis – pritaikomų prie augančių vaikų, mobilių ir lengvai derinamų tarpusavyje.

Patikimus sprendinius šiuolaikinėms erdvėms kuriantys lietuvių langų uždengimo ekspertai DEXTERA mokyklos patalpose įrengė per šimtą „Absolute“ sistemos roletų, valdomų patogiomis grandinėmis. Parinkti

šviesiai smėlinės spalvos audiniai – screen tipo ir aliuminizuoti. Screen reiškia, kad audiniai yra tinklinės struktūros, kuri išlaiko natūralią šviesą ir tuo pat metu sumažina akinimą bei matomumą iš lauko. Aliuminizuoti audiniai atspindi tiesioginius saulės spindulius, todėl mažina patalpų įkaitimą per kaitrą ir padeda išlaikyti komfortišką mokymosi aplinką.

Kurdama interjerą, NORDINARY komanda akcentavo laisvę, jaunatvišką energiją, tą simbolizuoja vienas iš pagrindinių akcentų – geltona spalva. Ji kontrastuoja su pilkais sienų atspalviais, suteikia gyvybės, džiugesio, ypač niūriausiais mėnesiais rudens ir žiemą. Geltona spalva panaudota laiptinių turėkluose, grindų dangoje, ant stiklinių pertvarų, durų. Mokyklos vonios kambariuose švyti ryškiai geltoni praustuvai, net sienų plytelių glaistas geltonas. „Saulės“ vardą mokykla pateisina ir geltonais pastato fasado fragmentais, ir gatvėje įrengtais žaismingai nudažytais apšvietimo stulpais.

Geltona kontrastuojanti spalva pasirinkta ir dėl siekio atitikti universalios architektūros principus: grindų dangoje ji padeda žmonėms su regos negalia aiškiau matyti erdves struktūrą, takus, įėjimus. Generalinio rangovo „Infes“ iniciatyva prie klasių ir kitų erdvių atsirado užrašai Brailio raštu.

Žinomas dailininkas ir scenografas Antanas Dubra mokyklos vestibulio sieną papuošė nuotaikingu piešiniu. „Siekėme, kad mokyklos erdvės nebūtų pernelyg rimtos ir neprimintų biuro. Tai turėjo būti jaunų žmonių susibūrimo vieta net ir po pamokų“, – pabrėžia V. Puodžiūtė-Jurkšaitė.

Mokyklos teritorijoje NORDINARY komanda suprojektavo ir skverą, daigafunkcė automobilių stovėjimo aikštelę, užtikrino saugų bei patogų privažiavimą prie mokyklos tėvams, palydintiems vaikus į pamokas.

„Structum“ inf.



**betono
mozaika**



DAROM.LT
LAUKO ĮRANGA MIESTAMS IR PARKAMS



GRINDUYA

DEXTERA

JASINSKIO2

★ Luko Juso nuotr.



OBJEKTAS: verslo centras „Jasinskio2“, Vilnius
UŽSAKOVAS: UAB „Aurochs Investments“
STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „EIKA Development“
PASTATO ARCHITEKTAI:
UAB „SP architektų grupė“ – architektai Saulius Pamerneckis, Indrė Saladžinskaitė, Vytautas Pliadis, Mantas Trapikas
INTERJERO ARCHITEKTAI: „Nomo studija“ – architektės Laura Janavičiūtė, Toma Bačiulytė, Jolita Kemėšytė

Sostinės širdyje, prie J. Jasinskio ir V. Kudirkos gatvių sankryžos, iškilęs verslo centras „Jasinskio2“ ypatingas ne tik dėl inovatyvių sprendinių, įdiegtų pažangių technologijų, bet ir dėl pagarbos miesto architektūros istorijai.

„Jasinskio2“ verslo centras – tai ne tik naujas biurų pastatas, bet ir išskirtinis architektūrinis akcentas, organiškai įsiliejantis į istorinį centrinės miesto dalies audinį. Šis projektas – natūrali anksčiau šalia įgyvendintų „Live Square“ ir „Hilton Garden Inn“ projektų tęsa“, – sako Irmantas Matilionis, „EIKA Group“ rinkodaros ir komunikacijos vadovas.

Pasak I. Matilionio, tokios vietos Vilniuje itin retos ir vertingos. Galimybė plėtoti verslo centrą miesto centre, kaičioje upės pusėje ir taip arti senamiesčio, pasitaiko labai retai. Pastatas kurtas *boutique* verslo centro principu, jame įsikurs vos penki biurai ir tiek pat pirmojo aukšto komercinių patalpų nuomininkų. Tokia struktūra bus sukurta



išskirtinis komforto, privatumo ir kokybės balansas. Miestui šis projektas, I. Matilionio nuomone, taip pat svarbus – dabar J. Jasinskio ir V. Kudirkos gatvių sankryža visiškai pasikeitė: vietoje ilgai buvusių griuvėsių stovi modernus, architektūriškai subalansuotas pastatas.

„Jasinskio2“ buvo statomas pagal tarptautinį tvirų pastatų standartą BREEAM, todėl aukščiausios kokybės mikroklimatą biuro darbuoto-

jams bei lankytojams verslo centre užtikrins pažangios drėkinimo, ŠVOK ir apšvietimo sistemos. Pastatas atitinka A++ energinę klasę.

Po pastatų įrengta dviejų lygių automobilių saugykla, yra iš viso 79 vietos, 8 iš jų pritaikytos įkrauti elektromobiliams. Įdiegta išmanioji parkavimo sistema su automatinės palydos funkcija padeda efektyviau valdyti transporto srautus intensyvioje centrinėje miesto zonoje.

Statant pastatą, pasak I. Matilionio, neišvengta iššūkių. Dėl statybos darbų teko laikinai uždaryti gatves, iškasti šioje vietoje stovėjusio „Tauro rago“ inžinerinius tinklus. Dalis jų buvo nebetinkami, netiksliai sužymėti geodeziniuose brėžiniuose, todėl visus darbus reikėjo itin preciziškai planuoti. Kilo išbandymų ir dėl kaimynystėje esančių senų gyvenamųjų namų. Pastato pamatai buvo atitraukti nuo gretimo namo, o kaimyninė siena suprojektuota kaip konsolinė konstrukcija. Pastatas stovi žemumoje, kur sezoniškai kinta vandens lygis, todėl hidrostatiniam grunto vandens spaudimui atlaikyti požeminėje automobilių saugykloje įrengtos jėgos grindys.

Išsaugota ir dalis istorijos

„Sklypas Tauro kalno papėdėje daugelį metų buvo atpažįstamas kaip populiaraus alaus baro-restorano „Tauro ragas“ vieta. 1968 m. architektų Algimanto Mačiulio ir Eugenijaus Algimanto Gūzo projektuotas pastatas traukė dėmesį išskirtinėmis griežtomis formomis. Jo modernus tūris, atviri gelžbetonio paviršiai, grubi skelto dolomito plokščių apdaila buvo išraiškingas brutalizmo krypties pavyzdys Lietuvoje. „Tauro ragas“ veikė iki 1994 m., buvo plačiai lankomas, o vėliau apleistas liko stovėti iki 2023 m.

„Prie šio projekto dirbti pradėjome dar 2017 m. Suprasdami objekto architektūrinę vertę, ieškojome būdų jį išsaugoti, deja, konstrukcijų būklė ir nauji funkciniai reikalavimai neleido jo integruoti į naują administracinio pastato struktūrą. Nusprendėme kurdami naują tūrį išsaugoti vietos architektūrinę tapatybę – pratęsti „Tauro rago“ istoriją. Naujojo pastato architektūros kalboje sąmoningai reflektuotos brutalizmui būdingos griežtos betoninių plokštumų linijos, monochrominė spalvinė gama, grubi tekstūra. Siekėme ne atkartoti, o tęsti architektūrinę mintį toje pačioje vietoje“, – pasakoja kūrybinei šio projekto komandai vadovavęs architektas Saulius Pamerneckis, UAB „SP architektų grupė“ vadovas.

Pastato išorinės sienos suformuotos iš surenkamojo gelžbetonio elementų, kuriems pritaikytas Lietuvoje iki tol nenaudotas betono paviršiaus apdirbimo technika derinys. Demonstruojant „Tauro rago“ pastatą buvo išsaugotos originalios dolomito apdailos plytos bei gelžbetoniniai karnizų



kampai. Dolomito plytų fragmentai integruoti į naująjį tūrį kaip dekoratyvios pagrindinių faktūrinio betono fasadų detalės, taip pat panaudoti pasažo erdvės bei požeminės automobilių saugyklos sienų apdailai.

Architekto teigimu, istorinis kontekstas padiktavo idėją atkurti pėsčiųjų ryšius sklypo viduryje suformuojant viešą pasažą, kuris pratęsia istorinės Dainavos gatvės trasą. Pasažo erdvėje įrengtas amfiteatras, apželdintas skirtingais daugiamečiais augalais.

„Siekdami išlaikyti buvusio „Tauro rago“ dviasį ir charakterį, verslo centro fasade įkomponavome originalias dolomito plokštes, o visiems prieinamame pasaže atkūrėme buvusios pastato sienos kontūrą, funkcionuojantį kaip vieta atsisėsti. Taip pat panaudojome „Tauro rago“ betoninius karnizus – jie virto meniniais

lauko šviestuvais“, – pasakoja architektas S. Pamerneckis.

Pasažę eksponuojamas ir skulptoriaus Rimanto Okulič-Kazarino išlietas bronzinis senojo „Tauro rago“ pastato maketas.

Projektas įgyvendintas bendromis profesionalus subūrusių įmonių pastangomis. Štai UAB „Termoliuksas“ komanda požeminėje verslo centro automobilių saugykloje sumontavo dvejus priešgaisrinius stumdomuosius vartus, taip pat susukamą priešgaisrinę tekstilinę užuolaidą ir ypač sandarius plieninius segmentinius įvažiavimo vartus, o administracinėse patalpose įrengė vienus priešgaisrinius stumdomuosius vartus su teleskopiniu tvirtinimu prie lubų. Ilgametę patirtį sukaupusi ir strateginę partnerystę su patikimais gamintojais puoselėjanti įmonė sklandžiai ir nepriekaištingai įgyvendina bet kokio sudė-

tingumo projektus, garantuojančius saugumą pastato erdvėse.

Pastato sklypo apželdinimo projektą greitai ir kruopščiai įgyvendino kvalifikuoti teritorijų apželdinimo ir priežiūros paslaugų, vejų įrengimo srityse besispecializuojančios UAB „Genflora“ specialistai. Jie apšodino teritoriją mažalapėmis liepomis, kalniniais serbentais, tarpiniais kukmedžiais, hortenzijomis, lanksvomis, kitais daugiamečiais augalais, pavasariais visų akis džiuginsiančiais poetiniais narcizais ir dirvožemį aplink augalus padengę pušų mulčiu.

Pastato eksterjero sprendinius tęsia ir interjero idėja – aiškos vertikalios struktūros, natūralių medžiagų, šviesos ir šešėlių žaismas. Siekta, kad vidus, užuot konkuravęs su pastatu, pratęstų jo logiką – sukurtų racionalių ir juslinių potyrių, miesto ritmo ir vidinės ramybės balansą. Erdvės jungiamos per šviesos, proporcijų ir faktūrų tęstinumą. Fasadų ritmika ir vertikalės virsta vidaus architektūros struktūra – proporcijomis, linijomis, apšvietimo kryptimis. Nuo šviesaus įėjimo holo iki tylesnių liftų ir laiptinių išlaikomas vientisas tonas: ramus, lėtas, tarsi vandens pulsas pastato viduje.

Centrinio holo ašis – metalizuotas amorfiškos formos recepcijos baldas. Jis tarsi sustingęs vanduo: kietas paviršius slepia judesį, šviesą ir gyvybę.

Interjerą kūrusi „Nomo studija“ kiekvieną projektą pradeda nuo klausymo – vietos, šviesos, žmogaus. Studijos darbus vienija aiški filosofija: kiekviena erdvė turi turėti savitą identitetą, būti išgryninta, autentiška ir sukurta ilgam.

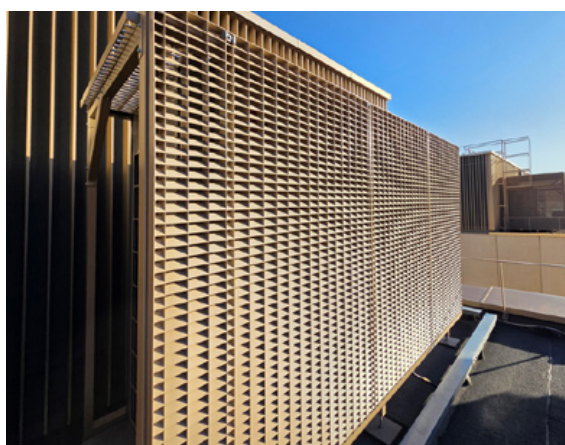
„Structum“ inf.

✱ Leono Garbačiausko nuotr.

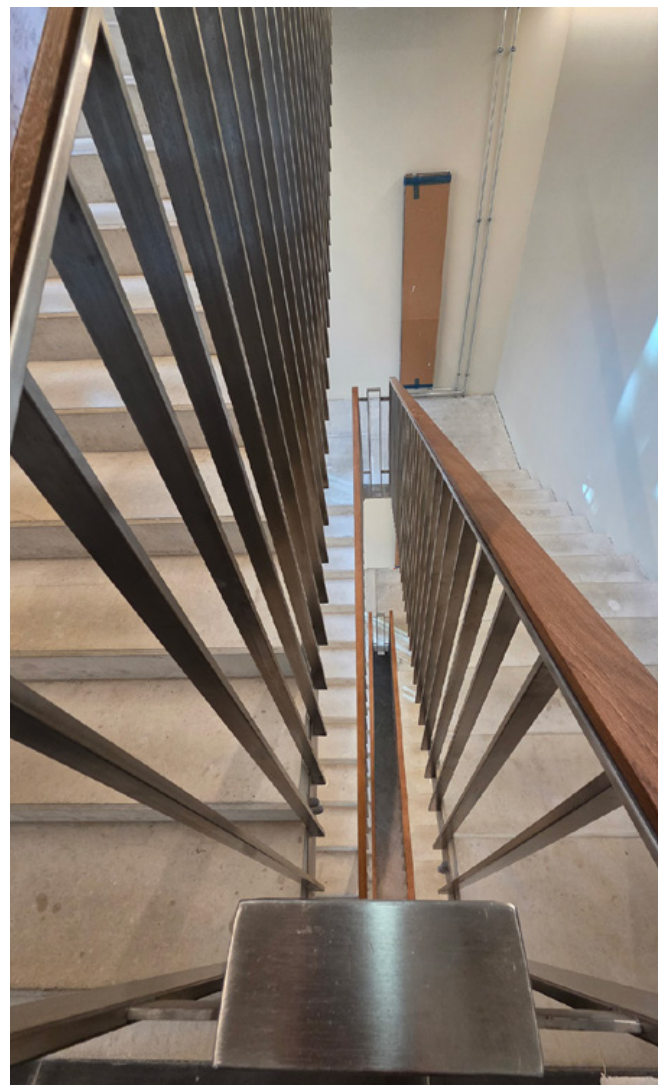


LENGVOSIOS METALO KONSTRUKCIJOS – FUNKCIONALŪS PASTATO AKCENTAI

Nuo apsauginės tvorelės iki skulptūros – metalo konstrukcijų ir jų dalių gamybos MB „Metalbaut“ komanda greitai ir profesionaliai įgyvendina kiekvieną architektų idėją, susijusią su mažaisiais architektūros metalo sprendiniais.



Vienas iš pastarųjų projektų, prie kurių įgyvendinimo ženkliai prisidėjo „Metalbaut“, – verslo centras „Jasinskio2“ Vilniuje. Stiklo turėklai ir gaisrinės kopėčios, ŠVOK įrenginių uždanga, nerūdijančiojo plieno turėklai su mediniais ažuoliniais porankiais, lauko turėklai ir nerūdijančiojo plieno vazonai, varteliai, kiti smulkūs architektūriniai elementai – akivaizdus patyrusių įmonės suvirintojų ir montuotojų profesionalumo įrodymas.



OBJEKTAS: administracinis pastatas, Švitrigailos g. 19, Vilnius

PLĖTOTOJAS: Nekilnojamojo turto (NT) plėtros ir valdymo bendrovė „Vilbra“

STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS IR TECHNINĖS PRIEŽIŪROS

VYKDYTOJAS: UAB „Keista“ (iki 2024 m. rugsėjo),
UAB „Contestus“ (iki projekto pabaigos)

PASTATO ARCHITEKTAI: „Architektūros kūrybinė grupė“ –
Remigijus Bimba, Giedrė Barzdžiukaitė, Remigijus Valionis

BENDRŲJŲ ERDVIŲ INTERJERO ARCHITEKTAI: Tomas
Milkamanavičius, Edvinas Baltrušaitis

SEB SKYRIAUS INTERJERO ARCHITEKTAS: Mindaugas Leliūga,
UAB „Architektas LT“



Uptown Park 2: TARSI MIESTO VARTAI

Vilniaus Naujamiesčio rajone iškilusį naują „Vilbros“ šešių aukštų verslo centrą „Uptown Park 2“ architektai projektavo kaip simbolinių Vilniaus miesto vartų dalį. Būtent čia, Kauno ir Švitrigailos gatvių sankryžoje, į judrią miesto arteriją įsilieja svečiai, atvykstantys iš oro uosto.



„Teritorijos konsolidaciją pradėjome dar 2020-aisiais. Tuo metu buvo baigiamas „Uptown Park“ – administracinis pastatas Švitrigailos g. 13, todėl, įvertinę tolesnės kvartalo plėtos perspektyvą ir pasikonsultavę su architektūros profesionalais, nusprendėme greta statyti dar vieną administracinį pastatą – „Uptown Park 2“, – pasakoja Justas Kasparavičius, objektą plėtojančios NT plėtos ir valdymo bendrovės „Vilbra“ projektų direktorius.

J. Kasparavičiaus teigimu, naujojo verslo centro patalpas nuomininkams pagal abipusiškai suderintą projektą iki galo įrengia plėtotojas, laikydamasis nustatyto standartinio biudžeto, kurio visiškai pakanka pro-

jekciniams apdailos sprendiniams (*brandbook*) įgyvendinti.

Pastate įdiegtos tikslingos, bet ne perteklinės, apskaitos sistemos, ŠVOK monitoringas, suteikiantis galimybę prisitaikyti tiek prie metų laikų, tiek prie individualių nuomininkų poreikių ir kt. Įrengta saulės jėgainė, elektromobilių įkrovimo vietos, hibridinio fasado sprendiniais sumažintas patalpų prikaitimas nuo saulės. Prie pastato galima privažiuoti ir parkuotis tik iš vienos pusės, nes iš trijų pusių nutiesti pėsčiųjų takai, suformuoti gėlynai. Įrengtos ir antžeminė, ir trijų aukštų požeminė automobilių stovėjimo aikštelės.

Kai A++ energinio naudingumo klasės pastate įsikurs dauguma nuomininkų, jis bus teikiamas „BREEAM in-use“ sertifikatui gauti.

Projektuotas kaip miesto pradžios simbolis

„Naujamiesčio rajonas, prasidedantis Kauno ir Švitrigailos gatvių sankryžoje, virsta reprezentaciniu įvažiavimu į miestą – judria arterija, kuri pasitinka iš oro uosto atvykstančius svečius. Kartu su priešingoje gatvės pusėje stovinčiu technologijų miestelio „Cyber City“ pastatu naujasis verslo centras tampa tvirta siena, ženklinančia judėjimą į sostinės epicentrą“, – trumpai naujojo verslo centro architektūrinę idėją pristato jį projektavusios „Architektūros kūrybinės grupės“ direktorius architektas Remigijus Bimba.

Aukščiausios kvalifikacijos architektams verslo centrą teko projektuoti netipiniame trikampiame sklype, kurio formą padiktavo dviejų gatvių perimetras: iš vienos pusės – į Kauno gatvės sankryžą įstrižai įsiliesianti Amatų gatvė, kurioje kadaise stovėjo amatininkų dirbtuvės, o dabar intensyvi gyvenimą primena atnaujintas akmeninis grindinys su papildomai suformuotu šaligatviu, iš kitos pusės – Švitrigailos gatvė su siauru šaligatviu.

„Tarp šių dviejų gatvių suprojektuoto verslo centro smaigalys žvelgia į Kauno gatvę. Siekiant vizualinio pastato vientisumo ir tvirtumo, aštrus namo kampas sušvelnintas papildoma plokštuma. Pagrindinis, įgilintas įėjimas į pastatą suformuotas Švitrigailos gatvės pusėje. Kad sukurtume lengvo kabančio pastato įspūdį, pasirinkome dideles skaidraus stiklo vitrinas. Viršutiniuose aukštuose,

skirtuose biurams, dominuoja griežtos fasado proporcijos ir formos, – apie modernius architektūrinius sprendinius, formuojančius rajono veidą, pasakoja architektas R. Bimba ir priduria: – Biuruose stengėmės projektuoti kuo didesnius vitrinius langus, tačiau derinomės ir prie greta stovinčio „Cyber City“ pastato, tad fasade stiklas žaidžia su titano spalvos šveisto metalo sprendiniais. Šveistas metalas priklausomai nuo apšvietimo keičia raštą, taip suteikdamas fasadui gyvybės.“

Didžiausi projekto iššūkiai, anot architekto, laukė planuojant vidinę pastato struktūrą. Reikėjo gerokai pasukti galvas, kaip trikampiame pastate padalyti patalpas, kad jos nebūtų pernelyg gilios. Aplinkotvarka taip pat pareikalavo netipinių sprendimų: Amatų gatvė gerokai aukščiau nei Švitrigailos gatvė, todėl teko suformuoti patogų perėjimą iš abiejų pastato pusių pėstiesiems ir verslo centro darbuotojams. Siauras Švitrigailos gatvės šaligatvis sujungtas su plačiu priėjimu prie verslo centro, suformuoti laiptai, o kad viešojo šaligatvio ir verslo centro zonos ribos vizualiai atsiskirtų, vietomis pasodinta augmenijos vazonuose ir suprojektuotas nedidelis parkelis prie pastato.

„Racionalaus tūrio ir solidaus fasado statinyje architektūra ir interjeras veikia išvien. Siekėme sukurti miestietiškas, nesenstančias erdves, kurios būtų universalios ir atlieptų urbanistinį Naujamiesčio charakterį“, – sako drauge su kolega Edvinu Baltrušaičiu bendrųjų erdvių interjerą kūręs architektas Tomas Milkamavičius, daugiau kaip 10 metų besispecializuojantis gyvenamųjų namų ir biurų interjero architektūros srityje.

Suformuoti pastato identitetą ir sukurti erdvinius ryšius, pasak T. Milkamavičiaus, padėjo bendrosiose erdvėse panaudotos laikui nepavaldžios Naujamiesčiui būdingos industrinės medžiagos, kaip teracos, keramika, nerūdijantysis plienas, ažuolo faneruoti, anoduotas aliuminis, stiklas.

„Siekėme sustiprinti pirmojo aukšto lengvumą bei skaidrumą ir atverti jį miestui. Vizualiai sujungėme Švitrigailos ir Amatų gatves, pasirinkę atvirą stiklo vitrinų skaidymą ir palikę praėjimą, tačiau nuomininkus atskyrėme uždaromis medžio apdailos pertvaromis“, – trumpai apžvelgia svarbiausią sprendinį T. Milkamavičius.

Kartu mes galime daugiau

Naujojo verslo centro statybos darbų valdytojo funkcijos ir statybų techninė priežiūra buvo patikėta daugiau kaip 20 metų rinkoje sėkmingai veiklą plėtojančiai bendrovei „Contestus“.

„Pagrįstai galime vadintis statybos projektų valdymo profesionalais. Patariame ir padedame užsakovui priimti palankiausius sprendimus ir įvykdyti visus su projektu susijusius žingsnius nuo idėjos iki įgyvendinimo. Giname užsakovo interesus, atsižvelgiame į jo norus, galimybes ir poreikius“, – sako „Contestus“ projektų direktorė Erika Stasiukynė ir skaičiuoja, kad įmonė yra prisidėjusi prie daugiau kaip 100 statybos projektų valdymo bei NT objektų plėtros visoje Lietuvoje bei užsienyje.

„Contestus“ į „Vilbros“ projekto įgyvendinimą įsitraukė ne nuo pradžių. „Statytojui priimti sprendimą pakeisti projekto valdytoją nėra lengva, tačiau tokių atvejų pasitaiko vis dažniau. Žengti į objektą, kurio laikančiųjų konstrukcijų įrengimo dar-

bai jau įpusėję, ir didelė dalis pagrindinių rangovų jau pasirinkti, nėra lengva, tačiau tikrai įgyvendinama užduotis. Šiam projektui valdyti skyrėme patyrusią komandą, todėl pokytis buvo sklandus, nesukėlė nei objekto vėlavimo, nei biudžeto padidėjimo“, – pabrėžia E. Stasiukynė.

Objektas buvo statomas be generolinio rangovo, todėl visą projekto valdymą, įskaitant statybos darbų organizavimą, rangovų konkursų rengimą, objekto dokumentacijos tvarkymą, projektavimo koordinavimą, baigiamųjų statybos procedūrų koordinavimą, reikėjo atlikti „Contestus“ komandai. Ji taip pat atliko statybos darbų techninę priežiūrą ir koordinavo bei iki šiol koordinuoja nuomininkų patalpų įrengimo procesą.

„Kaip minėjau, prie projekto prisijungėme ne nuo pradžių, o kiekvienos įmonės darbo stilius, patirtis, požiūris, tikslai ir siekiai yra skirtingi, todėl perėmus jau pradėtus darbus teko šiek tiek prisitaikyti. Mūsų komanda labai glaudžiai bendradarbiaavo su užsakovo komanda, užmezgė-

me išties profesionalius ir draugiškus santykius, todėl visos problemos buvo palyginti lengvai ir racionaliai sprendžiamos. Nors visuose projektuose siekiame to paties – nenuvilti užsakovo lūkesčių ir pasiekti objekto tikslus, ne kiekviename projekte galime džiaugtis tokiu sėkmingu bendradarbiavimu“, – atkreipia dėmesį E. Stasiukynė, vadovavusi „Contestus“ komandai šiame projekte.

E. Stasiukynės nuomone, didžiausia ir įmonės, ir užsakovo stiprybė šiame projekte buvo komanda. „Statybos direktorius Linas Pikelis, statybos vadovas Benediktas Pužauskas, techninės priežiūros vadovas Arūnas Rozenbergas ir mūsų komandos ašis bei dvasia – projekto koordinatore Indrė Grigaitė, – vardija E. Stasiukynė kolegas, kurie ženkliai prisidėjo, kad projektas būtų sėkmingai įgyvendintas, džiaugiasi sėkmingu projektu, pozityviu bendradarbiavimu su užsakovu ir apibendrina: – Žiūrint viena kryptimi ir siekiant tų pačių tikslų tikrai galima nuveikti daugiau!“



* Katažynos Palubinskos (SEB banko archyvo) nuotr.



Įgyvendinti patikimi ir ilgalaikiai pastato konstrukcijų sprendiniai

13 500 kv. m ploto biurų pastato konstrukcijų rangovas UAB „Mosta“ objekte pastatė 5200 kub. m gelžbetonio konstrukcijų ir sudėjo apie 900 tonų plieninės armatūros. Verslo centras buvo statomas laikantis aukščiausių kokybės bei tvarumo standartų ir siekiant pratęsti besiformuojančią verslo kvartalo koncepciją.

Didžiausi inžineriniai ir statybiniai iššūkiai „Mostos“ komandos laukė trijų aukštų požeminės automobilių stovėjimo aikštelės darbų procese. Didelės apkrovos, sudėtingos geotechninės sąlygos ir nuo aplinkybių priklausanti logistika reikalavo lanksaus projekto valdymo. Požeminėse erdvėse statybos darbus sunkino ribotos įrangos judėjimo ir medžiagų tiekimo galimybės. Be to, darbai vyko urbanizuotoje teritorijoje, todėl jie negalėjo kelti nepatogumų aplinkiniams gyventojams ir biurų darbuotojams. Nepaisant kilusių sunkumų, profesionalus darbų planavimas ir ilgametė darbuotojų patirtis gelžbetonio konstrukcijų įrengimo srityje užtikrino, kad „Mosta“ komanda sklandžiai ir laiku įgyvendino dar vieną modernų projektą.

„Daugiau kaip 15 metų mūsų specializacija – sudėtingų gyvenamųjų, komercinių ir pramoninių objektų poreikiams pritaikytų konstrukcijų įrengimas. Visada dirbame kaip tvirta komanda, pasitelkę inovatyvias technologijas ir išskirtinį meistriškumą. Įmonės stiprybė – įvairiapusės kompetencijos specialistai, galintys suvaldyti bet kokio sudėtingumo statybos darbų procesus“, – didžiuojasi ilgametę patirtį sukaupusia profesionalia komanda „Mostos“ direktorius

Tomas Mačkinis ir priduria, kad įmonė, be konstruktyvinės rangos darbų, dažnai atlieka ir statybos generolinio rangovo funkcijas.

Verslo centro „Uptown Park 2“ projekte, anot direktoriaus, išryškėjo stiprioji komandos savybė – kokybiškas ir efektyvus darbas, – o atsakingas ir skaidrus bendradarbiavimas su užsakovais ženkliai prisidėjo prie projekto sėkmės.

Integruota produktyvi saulės elektrinė

Viena iš pirmaujančių Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos bendrovių „Saulės grąža“ ant „Uptown Park 2“ pastato stogo įrengė 55 kW galios saulės jėgainę. Ji susideda iš 122 gamintojo „Trina Solar“ saulės modulių, kiekvieno iš jų galia – 455 W.

„Trina Solar“ įranga dažnai pasirenkama komerciniuose objektuose, kurių valdytojams svarbu ilgalaikė nauda ir nuspėjami rezultatai.

Pastato elektros energijos poreikis kol kas nėra tiksliai žinomas, nes nuomininkai savo patalpose dar tik kuriasi. Tačiau jau dabar galima teigti, kad efektyviai panaudojus stogo plotą sukurta galimybė savarankiškai pasigaminti dalį elektros energijos ir taip sumažinti priklausomybę nuo elektros tiekėjų ir kainų svyravimų.

„Šiandien saulės jėgainės verslo centruose yra natūrali šiuolaikinės atsakingos veiklos dalis. Jos padeda mažinti energijos sąnaudas, prisideda prie tvaresnės, švaresnės aplinkos kūrimo, atitinka šiuolaikinius statybos ir energetikos reikalavimus“, – sako Karolis Proscvičius, „Saulės grąžos“ komercijos vadovas.

Daugiau kaip 13 metų saulės energetikos srityje veiklą plėtojanti UAB „Saulės grąža“ yra subūrusi beveik 100 patyrusių specialistų komandą. Įmonės specializacija – saulės elektrinės, energijos kaupimo sistemos, elektromobilių įkrovimo stotelės namams, verslui ir organizacijoms. UAB „Saulės grąža“ sėkmingai įgyvendino tūkstančius projektų nuo 3 kW iki 30 MW galios, tarp jų – nestandartiniai ir inovatyvūs elektrinių sprendimai, pažangios hibridinės energijos sistemos, unikalūs saulės parkų projektai.





Tinkami roletai - ir produktyvumo veiksnys

Prie ergonomiškos darbo aplinkos kūrimo naujajame verslo centre prisidėjo ir DOMUS LUMINA komanda: ji įgyvendino sprendimą, kuriame dera dizainas, funkcionalumas ir komfortas, – sumontavo beveik 200 *screen* roletų su 3 proc. šviesos pralaidumo audiniu. Tokie roletai idealiai tinka biuro erdvėms, kuriose itin svarbu efektyviai valdyti natūralią šviesą.

Modernūs *screen* roletai – vienas populiariausių pasirinkimų šiuolaikiniuose biuruose. Jie subtiliai filtruoja šviesą, neleidžia patalpoms įkaisti ir saugo nuo tiesioginių saulės spindulių, kartu neužtemdydami erdvės. Tai padeda išlaikyti vizualinį komfortą, mažina akių nuovargį dirbant prie ekranų ir kuria produktyvią, jaukią darbo atmosferą.

DOMUS LUMINA projektų komanda nuosekliai įgyvendina įvairiausių objektus – pradėjusi nuo profesionalaus poreikių įvertinimo ir tikslių matavimų, baigia tinkamiausių sprendimų parinkimu.

Šis projektas dar kartą parodė, kad tinkamai parinkti roletai – tai ne tik estetiška interjero detalė, bet ir svarbus modernios darbo aplinkos kokybės elementas, tiesiogiai prisidedantis prie darbuotojų gerovės.

Inovatyvių ir stilingų interjero dangų sprendiniai patikėti profesionalams

Projekto užsakovui buvo svarbu, kad aukščiausius šiuolaikinio verslo standartus atitinkančiame „Uptown Park 2“ visi centro darbuotojai ir svečiai jaustųsi komfortiškai, todėl jis, be kita ko, daug dėmesio skyrė bendrųjų erdvių sienų apdailai. Užsakovo lūkesčius atitiko prekių ženklo „Mano siena“ komanda: ji pasiūlė ir tiekė bendrosioms pastato erdvėms tobulai tinkančią sienų dangą – specialias besiūlio sujungi-

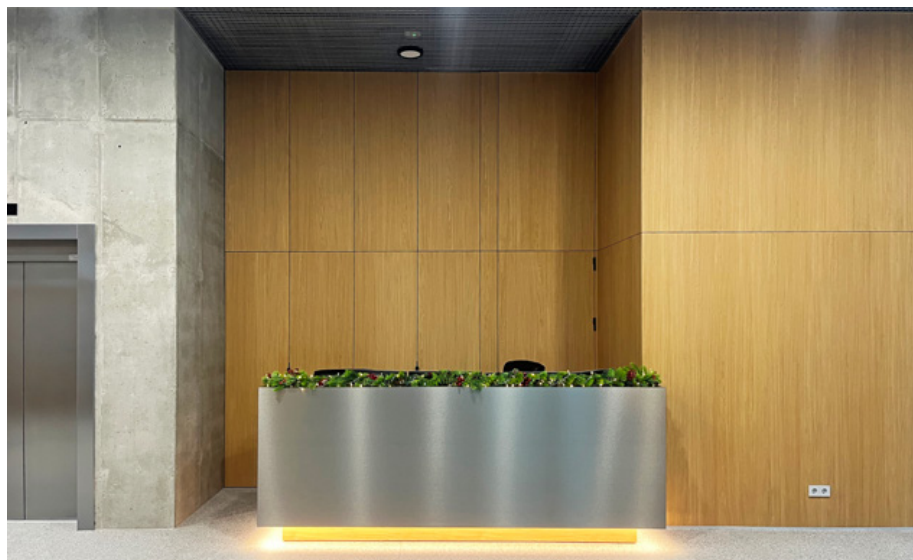
mo plokštes „Clickwall master oak“. Taip pat atliko jos montavimo darbus visuose holuose ir WC patalpose, įrengė nematomas WC patalpos duris ir pagamino pirmojo aukšto holo baldą iš metalizuotos plokštės.

„Pagrindinis iššūkis buvo išlaikyti sieninių plokščių ir durų vientisumą, gražiai suvesti smulkias detales, ilgoje ir aukštoje sienoje užtikrinti architektų numatytą skaidymo idėją. Projektą pavyko įgyvendinti sėkmingai ir laiku, rangovas klausė mūsų patarimų, dirbome kolegiskai ir profesionaliai, todėl ir galutinis rezultatas džiugina abi puses“, – sako įmonės vadovas Robertas Margevičius.

„Mano siena“ ne vienus metus specializuojasi sienų, grindų ir lubų dangų gamybos, tiekimo ir įrengimo srityje, esant poreikiui ir projektuoja, taip pat sprendžia akustines patalpų problemas. Kūrybinga profesionalų komanda siūlo inovatyvius ir stilingus, nestandartinius interjero dangų kūrimo sprendimus namams ir biurams.

„Esame bene vieninteliai Lietuvoje specializuoti nestandartinių sienų dangų tiekėjai ir gamintojai, siūlome originalius sienų dangų produktus ir jų montavimą. Atliekame individualios medinės grindų dangos paviršiaus paruošimą, atspalvio parinkimą ir padengimą, taip pat įgyvendiname individualius lubų dangos, akustinius sienų ar lubų, individualių formų pertvarų, laiptų ir kt. sprendinius. Turime technines galimybes ir unikalią patirtį įgyvendinti visas architektų ir klientų vizijas“, – teigia R. Margevičius.

Neseniai „Mano siena“ baigė keletą itin prabangių privačių objektų Vilniaus senamiestyje, vis daugiau bendradarbiauja su Danijos partneriais, įrengiančiais biurus ir sporto klubus.





Tobulą mikroklimatą užtikrina inovatyvi įranga

Vėsinimo sistema visose „Uptown Park 2“ patalpose pasirinko „Samsung Electronics Baltics“. Čia įdiegti tarptautinės bendrovės „Samsung“ oro vėsinimo įrenginiai „WindFreeTM“, užtikrinantys komfortą ištisus metus.

„Išskirtinis projektas – išskirtiniai mūsų bendrovės gaminiai. Vidiniai oro vėsinimo įrenginiai „Samsung WindFreeTM“ – unikali patentuota „Samsung“ technologija: oras per daugiau kaip 20 tūkst. mikroskylių vėsinamas tolygiai ir maloniai, be šiurpulį keliančių šaltų gūsių. Šie įrenginiai veikia taip tyliai, kad yra rekomenduojami miegamuosiuose ir vaikų kambariuose. Būtent tylus veikimas ir jokių šalto oro gūsių buvo vieni svarbiausių šio projekto užsakovų reikalavimų: nuomininkams turi būti patogu ir malonu dirbti“, – pabrėžia Tadas Skiparis, „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK produktų verslo plėtros vadovas.

Verslo centre tobulą mikroklimatą ištisus metus užtikrins „Samsung“ šil-

dymo ir vėsinimo įranga – kiekvienoje erdvėje sumontuoti vienodi vidiniai keturkrypčiai kasetiniai oro vėsinimo įrenginiai „Samsung WindFreeTM“ kartu su trivamzde šildymo bei vėsinimo sistema „Samsung DVM S2“, kurios pagrindinis privalumas – ji gali veikti ir šildymo, ir vėsinimo režimu tuo pat metu.

Taip pat specialiai šiam projektui parinktas išskirtinis valdymas „Samsung bIoT Lite“. Tai „Samsung“ sukurta pastato mikroklimato valdymo naudojant dirbtinį intelektą (AI) sistema, skirta ateities pastatams ir ilgai pakeisianti tradicines pastato valdymo sistemas.

„Projektui parinkti standartiniai „Samsung“ įrenginiai, tačiau jų sistema suprojektuota būtent šiam pastatui, kad atlieptų visus pastato darbuotojų ar lankytojų poreikius. Išsiaiškinti, ko reikia konkrečiame objekte, – kiekvieno projekto kertinė stadija, – sako Margarita Abraitė, „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK skyriaus vadovė Baltijos šalims, ir pabrėžia: – Didžiausias iššūkis kiekviename projekte – užtikrinti

ne tik įrangos parinkimo bei projektavimo, bet ir montavimo kokybę. Šiame objekte „Samsung Electronics Baltics“ dirbo su patikimu rangovu „Civinity Engineering“, todėl montavimo procesas vyko labai sklandžiai.“

M. Abraitės žodžiais, svarbiausias „Samsung“ tikslas – kurti tobulą mikroklimatą kiekvienose patalpose, todėl ir šįkart „Samsung Electronics Baltics“ inžinierių bei projektuotojų komanda glaudžiai bendradarbiavo su užsakovu, projektuotojais, įrangos montuotojais bei pastatą prižiūresiančia įmone, nes tik būtent tokiu būdu galima užtikrinti sklandų įrangos veikimą ir išvengti galimų klaidų.

Atkreipusi dėmesį, kad tiesiogiai nepuščiančių produktų kūrimas tobulam mikroklimatui patalpose užtikrinti yra „Samsung“ prioritetas, M. Abraitė pabrėžia: „Samsung“ – bene vienintelis tokio pobūdžio produkcijos gamintojas, įsteigęs oficialią atstovybę Baltijos šalyse ir taip glaudžiai bendradarbiaujantis su Lietuvos rinkos dalyviais.



Pirmajame aukšte jau verda gyvenimas

„Vilnius sparčiai auga ir keičiasi – čia formuojasi nauji traukos taškai, plečiasi verslo bei technologijų bendruomenės. Norėdami būti arčiau savo klientų, naująjį skyrių įkūrėme Naujamiestyje – vietoje, kuri yra patogi ir gyventojams, ir įmonėms. Naujasis SEB banko Švitrigailos skyrius įsikūrė šalia „Vienaragių“ stotelės, simboliškai siejamos su Lietuvos startuoliais. Šis rajonas tampa vienu iš sostinės inovacijų epicentrų. Čia susitinka kūryba, verslas ir techno-

logijos. Tikime, kad būdami šioje aplinkoje galėsime dar aktyviau bendradarbiauti su startuolių ekosistema, organizuoti renginius, skatinti dalijimąsi žiniomis ir naujas partnerystes“, – sako vieno iš pirmųjų naujo verslo centro „Uptown Park 2“ nuomininkų – SEB banko valdybos narė, Mažmeninės bankininkystės tarnybos vadovė Eglė Dovbyšienė.

Naujajame SEB banko skyriuje įrengtos modernios, įvairiems poreikiams lengvai pritaikomos erdvės. Atsižvelgiant į vis didėjančią skaitmeninių paslaugų paklausą tiek gy-

ventojams, tiek verslui, klientų patogumui sukurta atvira aplinka su savitarnos zona, o verslo susitikimams numatytas modernus konferencijų kambarys. Visa banko skyriaus aplinka – šilta ir atvira, klientai čia kviečiami pokalbio ir vaišinami kava.

„Klimato kontrolė, elektra valdomi pakeliami klientų aptarnavimo stalai, vandens nuotėkio sensorika serverinėje, įdiegtos saugumo sistemos tiek klientams, tiek darbuotojams“, – vardija svarbiausius technologinius sprendinius E. Dovbyšienė ir pasidžiaugia pagal užsakymą gamintais baldais, tiksliai atitinkančiais architekto viziją bei SEB banko funkcinius ir kokybės reikalavimus.

„Kurdami erdves siekėme, kad jos atspindėtų prekių ženklo SEB vertybes ir koncepciją, todėl interjero dizaine akcentavome skandinavišką skaidrumą ir paprastumą. Šį išpūdį kuria šviesios spalvos ir natūralus apšvietimas, lakoniškos baldų linijos, minimalus vizualinis triukšmas (dėl to klientas patogiai jaučiasi ir lengvai orientuojasi patalpoje). Taip pat daug dėmesio skyrėme patikimumui ir kokybei: naudojome ilgaamžes, natūralias medžiagas, suteikiančias dizainui solidumo ir ilgalaikės vertės. Draugišką, pozityvų konsultantų





santykį su klientu padeda užmegzti ir tinkamai parinkti baldai. Čia dominuoja patogūs, tame pačiame aukštyje išdėstyti stalai ir kėdės, prie kurių konsultantai bendrauja su klientais. Baldų forma ir aukštis nesukuria darbuotojų ir klientų hierarchijos. Estetika tarnauja prekių ženklui – šiuolaikiškas, skandinaviškas stilius pabrėžia SEB banko modernumą ir patikimumą, čia nėra greitai iš mados išeinančių interjero detalių, akivaizdžiai demonstruojamos prabangos. Dominuoja ilgalaikiai, interjero vertę kuriantys sprendimai“, – pasakoja architektas Mindaugas Leliūga, kartu su savo komanda UAB „Architektas LT“ kūręs naujojo SEB banko skyriaus interjerą.

Banko skyrius lengvai pritaikomas ne tik kasdieniam darbui, bet ir nedi-

deliams renginiams ar seminarams. Tam tikslui parinkti lengvai perstumdomi baldai, panaudotos mobilios pertvaros. Daug dėmesio skirta akustiniam komfortui. Atvirose konsultacijų zonose naudojamos garsą kontroliuojančios medžiagos (kilimai, lubų plokštės, akustiniais audiniais dengti baldai) užtikrina klientų ir konsultantų pokalbių privatumą.

Svarbų vaidmenį interjere, pasak M. Leliūgos, atlieka dekoratyvinės sienutės iš vertikalių natūralaus ąžuolo spalvos elementų: jie vizualiai „sušildo“ erdvę, kuria patikimumo įspūdį, o pati vertikali jų struktūra kartu yra ir akustinis elementas.

Vietoje intensyvios bendros šviesos suprojektuotas jaukus taškinis apšvietimas. Koncentruota šviesa naudojama tik ten, kur jos labiausiai

reikia, – virš konsultacijų stalų ir laukimo zonose. Tokiu būdu vizualiai apibrėžiama erdvė ir sukuriamas privatumo jausmas, maloni, komfortiška atmosfera.

Visose darbo vietose ir darbuotojų poilsio zonose užtikrintas natūralus apšvietimas. Tai prisideda prie geresnės nuotaikos, mažesnio akių nuovargio ir darbo produktyvumo. Darbo stalai yra ergonomiški – jų aukštis reguliuojamas elektra.

„Didžiausias iššūkis buvo efektyviai derinti atvirumą ir privatumą: sukurti kviečiančią bendradarbiauti erdvę ir tuo pat metu užtikrinti klientų privatumą“, – sako M. Leliūga.

„Struktur“ inf.



Mano
Siena



SAULĖS
GRAŽA



DOMUS
LUMINA



SAMSUNG

ŠVIESOS VALDOVAI 2025

Nuo poetiško istorijos puoselėjimo Brazilijoje iki rūko ir šviesos instaliacijų Seule – per prestižinius apdovanojimus „LIT Lighting Design Awards 2025“ (LIT) Šveicarijoje pagerbta pasaulio apšvietimo dizaino ir technologijų bendruomenė, pademonstravusi savo kūrybingumą bei sąmoningumą, dar kartą įrodė, kad šviesa išlieka viena galingiausių priemonių, formuojančių mūsų pasaulėjautą.

Išskirtinė LIT apšvietimo dizaino apdovanojimų komisija, sudaryta iš pasaulinių apšvietimo lyderių ir novatorių, formuojančių šviesos ateitį, kartu su daugiau kaip 30 įtakingų architektūros, meno ir akademinės srities profesionalų vertino darbus pagal estetinę vertę, novatoriškumą bei socialinį poveikį.

Per 1000 darbų iš 62 šalių varžėsi dėl nugalėtojų titulų skirtingose apšvietimo dizaino kategorijose, demonstruodami, kokia galinga priemonė komfortui ir erdvės ryšiui su žmogumi sukurti, menui kurti buvo ir tebėra šviesa. Džiugu, kad ir šiomet buvo pastebėti bei įvertinti lietuvių darbai. Apšvietimo projektavimo ir sprendimų įmonė „Energy Green“ pelnė pagyrimą („Honorable Mention“) už Panevėžio muziejaus „Stasys Museum“ apšvietimo sprendinius, o Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro apšvietimo dizainas nugalėjo Kultūros pastatų apšvietimo kategorijoje.

Laureatų galerija

Visą 2025 m. LIT apšvietimo dizaino apdovanojimų laureatų sąrašą ir daugiau informacijos apie jų darbus galite rasti litawards.com, o mes kviečiame pasigrožėti išskirtiniausiais darbais.

www.Pagal v2com ir litawards.com informaciją parengė Neda Žvybienė





Metų svetingumo pastatų apšvietimas - viešbutis „Desert Rock Resort“ (Saudo Arabija), sukūrė „Delta Lighting Design“

Slėnyje įsikūręs viešbutis su SPA zona - unikali poilsio vieta. Jo architektūra tarsi susilieja su kalnu. Svečių kambariai iškalti tiesiai uolose. Dirbtinė šviesa sukurta ne dominuoti, o atkreipti dėmesį į pastato architektūrą įterptą natūralų akmenį. Švelnūs šviesos ruožai atsispindi smėlio tinko apdailoje ir atskleidžia skulptūrines urvų formas. Apšviečiant paviršius iš apačios, dirbtinės šviesos srautas koncentruojasi ties akių lygiu. Apšvietimas sustiprina interjero ir eksterjero kontrastą ir suteikia optinio gylio pastato fasadams. Paverčia viešbučio pastatus dideliais žibintais tarp kalnų viršūnių. Terasose įrengti specialūs dekoratyviniai žibintai, kurių šiltas švytėjimas susitinka su vėsiu baseino apšvietimo mirgėjimu. Šilta CCT (koreliuojamoji spalvų temperatūra) viešbutyje, primenanti tradicinių kaitinamųjų lempučių ir žvakių šviesą, sukuria jaukią, atpalaiduojančią atmosferą. Išmanioji lauko apšvietimo valdymo sistema prisitaiko prie sezoninių pokyčių ir tokiu būdu mažina šviesos taršą.











Metų architektūrinis apšvietimas - „Memorial Brumadinho“ (Brazilija), sukūrė studija „Atiaia Lighting Design“

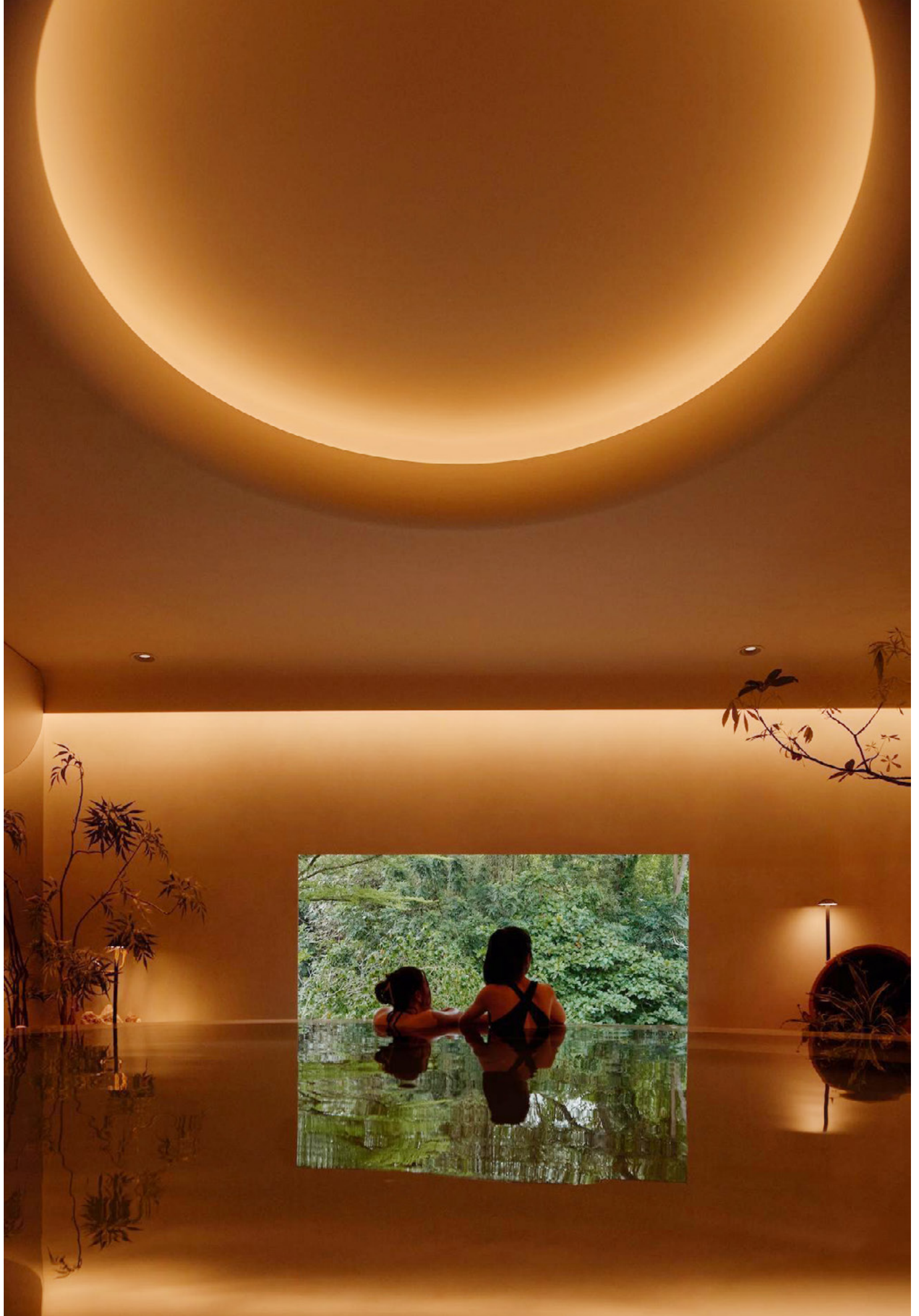
Brumadinho memorialas skirtas 272 žmonėms, žuvusiems griuvus *Córrego do Feijão* geležies rūdos kasyklos užtvankai Brazilijoje, atminti. Per tamsos ir apšvietimo choreografiją lankytojai vedžiami pro žvaigždes atspindinčius baseinus, virš betoninių sienų iškaltus eilėraščius. Kiekvienas apšvietimo spindulys pasakoja istoriją apie praradimą ir pasipriešinimą užmarščiai. Šviesa primena mirusias aukas ir nušviečia kelią visiems, kurie jas aplanko.



**Metų pramoginis apšvietimas -
„Arc ZERO: Eclipse“ (Pietų
Korėja), sukūrė „Studio JT“**

„Eclipse“ instaliacija paprastas, elementarias medžiagas paverčia didingu erdvės, vandens ir šviesos reiškiniu. Aštuonių metrų poliruotas nerūdijančio plieno žiedas išnyra iš baseino. Naktį atrodo, kad žiedas plūduriuoja erdvėje, skleisdamas apšviestą rūką, eterinę ugnį ir vaiduoklišką šešėlį. Kūrinys pratęsia ankstesnius menininko Jameso Tapscotto darbus, pabrėžiančius vizualų dialogą su aplinkiniu kraštovaizdžiu. Instaliacija balansuoja ties skulptūros ir reiškinio riba - nebylia technologijų ir gamtos simbiozės akimirka. Tai naujas požiūris į šviesos, atmosferos ir atspindžių suvokimą.





**Metų aplinkos
apšvietimas –
„Nowhere Bath“
(Singapūras), sukūrė
„Studio Nimmersatt“**

Pagrindinėse maudymosi zonose vengiama bet kokios tiesioginės šviesos virš baseinų. Garų ir pirčių patalpose naudoti specialūs LED linijiniai šviestuvai, specialiai pritaikyti aukštai temperatūrai ir drėgmei. Jauki atmosfera kuriama šilta 2400 K spalvine temperatūra. Pirčių zonoje pirmenybė taip pat teikiama netiesioginiam apšvietimui. Tiesioginis apšvietimas naudojamas tik tikslingai, pavyzdžiui, architektūrinėms formoms išryškinti arba žmonių srautui reguliuoti.











Metų barų ir restoranų apšvietimas - „Molfar Restaurant“ (Belgija), sukūrė „Expolight“

„Molfar“ reiškia tradicinį huculų (etninės ukrainiečių grupės, gyvenančios Karpatų kalnuose) žiniuonį, todėl centriniu interjero elementu tapusi šviesa kartu yra ir ukrainiečių kūrybingumo simbolis. Dominuoja akcentinis vertikalų paviršių ir metalinių detalių apšvietimas, sukuriantis erdvės švytėjimą. Taip pat naudojamas biodinaminis apšvietimas, kintantis priklausomai nuo paros meto. Ryškiausias interjero elementas – pagal užsakymą pagamintas gelsvo stiklo sietynas, gimęs iš *molfaro* simbolikos ir botaninių motyvų sintezės. Skirtingų kampų stiklo fragmentai sukuria daugybę ugninių atspindžių, o geltoni atspalviai imituoja žolelių, dūmų ir liepsnos tekstūras. Dar vienas svarbus interjero elementas – cigaro formos šviestuvai su dviem šviesos šaltiniais, kuriančiais dūmų ir bangų iliuziją ant sienų ir lubų. Visi šviestuvai sukurti specialiai restoranui, o apšvietimo sistema integruota į platformą „Cloud Control“, suteikiančią galimybę sinchronizuoti visus šviestuvus ir nuotoliniu būdu valdyti restorano atmosferą.



Metų svetingumo apšvietimas - viešbutis „Indigo Bandung Dago Pakar“ (Indonezija), sukūrė „Light Directions“

Kūrėjai akcentuoja vestibulio apšvietimą - priemonę pirmajam ikoniskam viešbučio įspūdžiui padaryti. Dvigubo aukščio fojė erdvę akcentuoja medžius imituojančios kolonos. Jos paryškintos įleistu grindiniu apšvietimu ir paslėptu linijiniu LED apšvietimu viršutinėse dalyse. Pagal užsakymą pagaminta svyranti apšvietimo konstrukcija virš holo baro puikiai užpildo erdvę. Paslėpti linijiniai LED šviestuvai sienų plokštėse, vitrinose ir balduose naudojami įvairiose viešbučio erdvėse nuo vestibulio iki svečių kambarių. Jie suteikia dramos, gylį ir vienija erdves. Į lubas įleidžiami šviestuvai naudojami meno kūriniams, stalviršiams paryškinti. Kad apšvietimas atitiktų viešbučio poreikius visos paros metu ir sumažintų energijos suvartojimą, įdiegta išmanioji apšvietimo reguliavimo sistema.





Metų kultūros pastato apšvietimas - Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras (Lietuva), sukūrė „Energy Green“

Teatras išsiskiria unikaliais rankų darbo molio tinko paviršiais, kurie ne tik turi simbolinę prasmę, bet ir kelia natūralų, žemišką jausmą, retą spektaklių erdvėse. Pagrindinėje teatro salėje prožektorių šviesa pabrėžiama jūros bangas primenanti molio tinko sienų tekstūra. Fojė apšvietimas akcentuoja aptakius architektūrinius elementus, o koridoriuose ir bendrosiose patalpose esantys įvairūs optinės šviesos šaltiniai kuria teatrališkus efektus, suteikiančius erdvei jaukumo. Atkurtas senas sietynas tapo šviečiančiu reveransu teatro praeičiai ir jo istorijos tęstinumo simboliu. Apšvietimo sistema reguliuojama pažangiais valdymo įrankiais. Tokiu būdu šviesos intensyvumas pritaikomas pagal poreikius ir užtikrinamas minimalus energijos vartojimas nepakenkiant teatro funkcionalumui.





Metų paveldo apšvietimas – Hatšepsutos šventykla (Egiptas), sukūrė „VBNB Lighting | Víctor Barbero & Noemi Barbero“

Įkvėptas saulės, kylančių kalkakmenio pakopų ir raižytų reljefų, naujasis šventyklos apšvietimas kuria tylios eisenos nuo žemės iki amžinybės įspūdį. Subtiliai apšviestos rampos, pakilimai, skulptūros akcentuoja šventą ramybę. Didžiausiu iššūkiu apšvietimo specialistams tapo individualizuotų LED sistemų tvirtinimas ir valdymas, tačiau visus sunkumus pavyko įveikti bendradarbiaujant su archeologų komanda. Siekiant nepakenkti architektūriniam paminklui, pagal užsakymą pagaminta 600 smiltainio plokščių, prie jų buvo pritvirtintos apšvietimo sistemos. Kiekvienas šviestuvas ir kabeliai su metaline apsauga paslėpti rankų darbo stiklo pluošto korpusuose, imituojančiuose smiltainį. Itin efektyviais šviesos diodais 30 tūkst. kv. m plotą apšviečiamas suvartojant tik 13 kW energijos, o sistema DALI-CASAMBI tiksliai reguliuoja apšvietimo lygį ir optimizuoja energijos vartojimą. Mažai šilumos skleidžiantys šviestuvai saugo šventyklą nuo oro kondicionavimo poreikio.













**Metų gaminio dizainas -
šviestuvas „Amphora“
(Argentina), sukūrė studijos
„One to One“ dizaineris Mar-
tinas Dölleris**

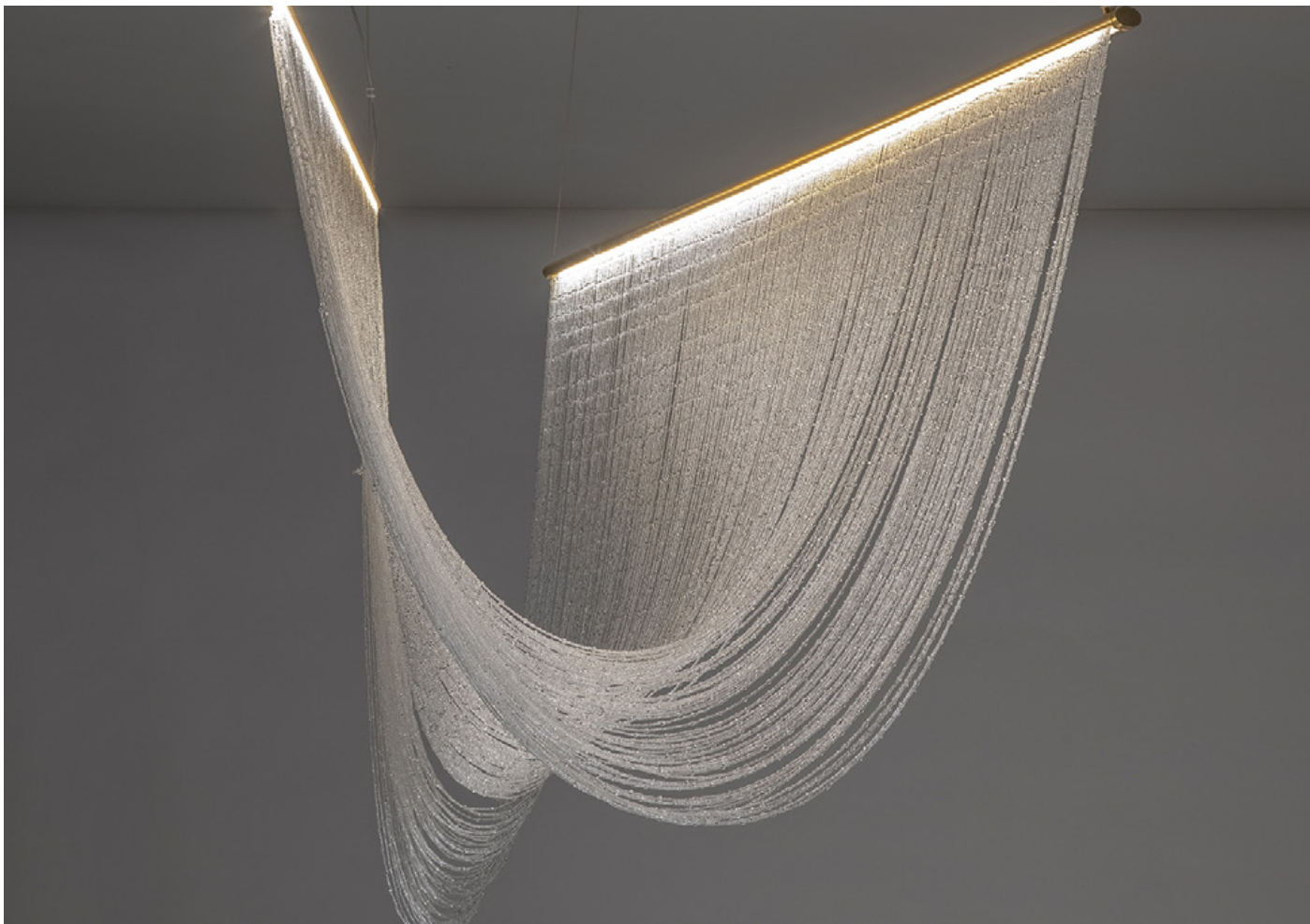
Šviestuvo idėjos įkvėpimo šaltiniu tapo ankštinio augalo konstrukcija ir žodžio „amfora“ (indo su dviem rankenomis) etimologija. Žodžio kilmė reiškia funkciją – „nešamas iš abiejų pusių“. Šviesos sklaidinas tvirtas bronzinis indas gali būti nukreipiamas bet kuria kryptimi. Modulinė sietyno konstrukcija suteikia begales konfigūravimo galimybių, kurias lengva komponuoti bet kurioje erdvėje. Kiekvieno bronzinio elemento patina išskirtinė, ji išgaunama oksidacijos procesų metu. Šviestuvo dizaino unikalumo esmė – reguliuojamos šviesos kryptis: kiekvieną ankštį galima orientuoti taip, kad šviesa kristų tiksliais vektoriais, sukurdamą dramatišką švytėjimą ir dar dramatiškesnius šešėlius. „Amforos“ mastelį galima modifikuoti, todėl ji pritaikoma ir namuose, ir didelėse komercinėse erdvėse. Tvirta bronzinė konstrukcija užtikrina ilgaamžiškumą. Šis kūrinys puikiai atspindi studijos „One to One“ filosofiją: šviestuvas turi atlikti ir apšvietimo, ir meno funkciją.





**Metų individualiai sukurtas
šviestuvo dizainas – sietynas
„Aphrodite“ (Italija), sukūrė
studija „Patrizia Volpato“**

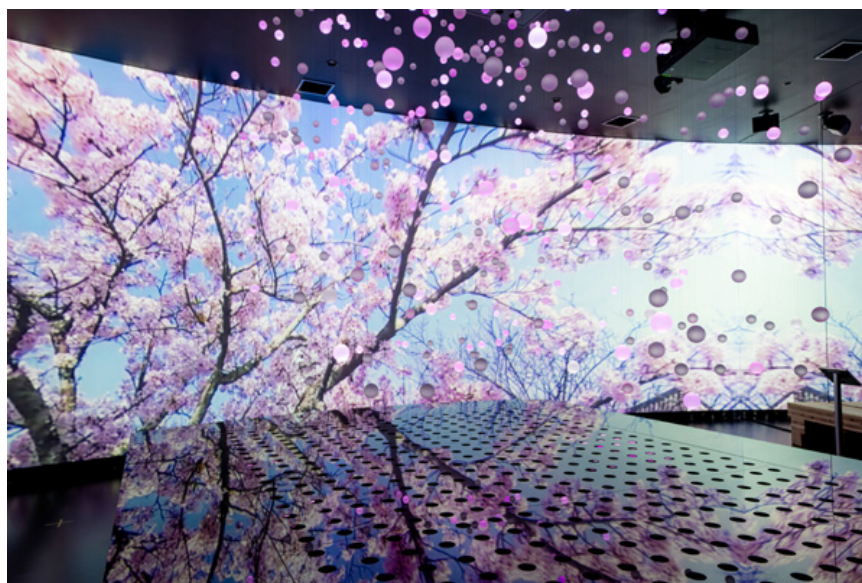
Sietyno dizainas – klasicizmo ir inovacijų dermė, čia iš naujo interpretuojamos audinių draperijos, reprezentuojančios odę menui. Sietyne sujungtos klasikinės skulptūrinės formos, viduramžių stiklo gamybos technika ir pažangiausios 3D spausdinimo technologijos. Didžiausio šviestuvo unikalumo esmė – tradicinė Venecijos stiklo gaminių technika „Conteria“. Tai tradicinis būdas gaminti mažyčius, vienspalvius karoliukus iš plonų tuščiavidurių stiklo strypų. Šis istorinis amatas priklauso UNESCO nematerialiajam kultūros paveldui. Sietyno gamybai senovinis metodas pasirinktas ne tik dėl išskirtinės estetikos, bet ir siekiant prisidėti prie amato išsaugojimo. Stiklo karoliukams gaminti naudotas perdirbtas stiklas, o patiems mažiausiems nerūdijančiojo plieno komponentams pasitelktas 3D spausdinimas.











Metų konceptualusis apšvietimo įrengimas – šviesos instaliacija K.L.V (Kinetic Light Vision) (Japonija), sukūrė interaktyvaus meno studija „Lucent“

Pasitelkus pažangią judesio technologiją, K.L.V instaliacija atskleidžiamas naujas požiūris į erdvinį dizainą. 450 šviečiančių sferų, pakabintų ore ir sinchronizuotų su vaizdo projekcijomis, demonstruoja Šigos prefektūros kraštovaizdžius. Instaliacija pagaminta Kansai paviljonui parodoje „Expo 2025 Osaka-Kansai“. Ryškūs vyšnių žiedų, jonvabalių, fejerverkų, rudeninių lapų vaizdai atgyja per šviečiančių sferų judėjimą, veidrodžius ir išlenktas projekcijas, sukuriant įtraukiantį potyrį. Specialiai K.L.V sukurta žingsniniais varikliais varoma sistema valdo akrilines sferas, pakabintas ant itin plonų laidų. Vertikaliai projektuojami spalvoti LED prožektorių spinduliai apšviečia sferas iš apačios, paversdami jas plaukiojančiomis šviesos dalelėmis. Įtraukiantys vaizdai išlenktuose ir veidrodiniuose ekranuose atkuria kraštovaizdžius aplink didžiausią Japonijos ežerą Bivą. Tai erdvinio judesio piktograma, kurioje spalvos ir ritmai sinchronizuojami su sferų judėjimu.

**Metų mažmeninės
prekybos apšvietimo
dizainas - perdirbtos
akustinės apdailos
stovai (Brazilija),
sukūrė studija „Studio
iô Arquitetura“**

Pristatant didelį tvarių akustinių gaminių iš perdirbto PET asortimentą, ekspozicinei prekybos erdvei reikėjo novatoriškų techninių apšvietimo sprendimų, nes gaminiai dengė beveik visas lubas, sienas ir baldus. Tam buvo sukurti šešiakampiai besisukantys ekspozicijos stovai, iš vidaus skleidžiantys asimetrišką išsklaidytą šviesą. Prie lubų 3 mm LED juostele pakaitomis (tai profilio viduje, tai išorėje) pritvirtintos akustinės popierinės draperijos sukuria banguojantį efektą. Papildomai į ekspozicijos elementus ir akustinę plokštę integruoti LED profiliai, strategiškai išdėstyti techniniai prožektoriai, 8 mm LED juostelės, išryškinančios sienų ir baldų medžiagas, taip pat sieniniai šviestuvai, sudėlioti kaip meninė instaliacija. Projektą papildė dekoratyviniai pakabinami šviestuvai su kaitrinėmis lempomis. Visų pasirinktų šviesos šaltinių labai aukštas spalvų perteikimo indeksas (CRI >90) užtikrina išskirtinį spalvų atkūrimą ir paryškina eksponuojamus gaminius, kurių dauguma - žemiškų rudeninių atspalvių.

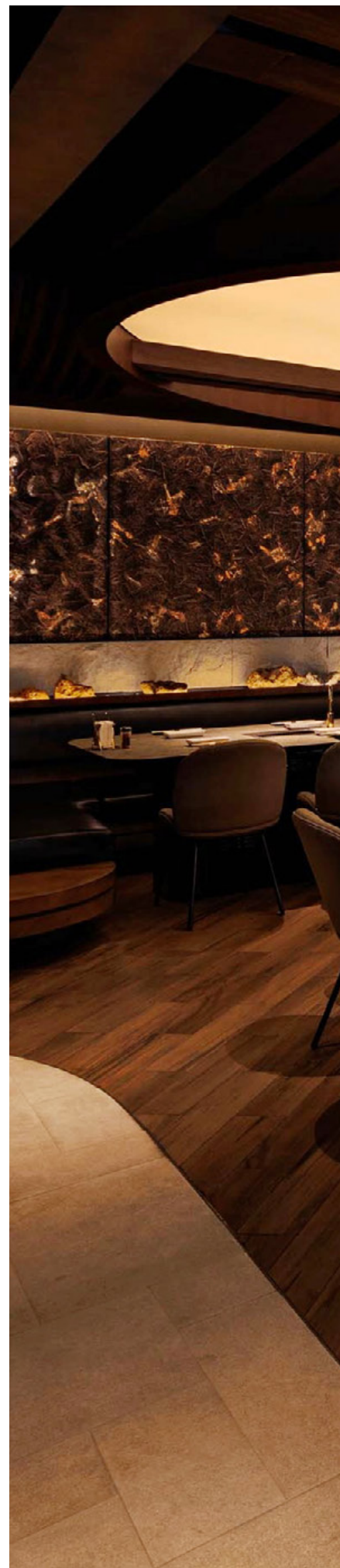






Metų barų ir restoranų apšvietimo dizainas - restoranas „Yakiniku Great“ (Indonezija), sukūrė ERRELUCE

Naudojant 2700 K šiltą baltą spalvą, kiekvienas marmurinis aukščiausios kokybės salės stalviršis apšviečiamas iš viršaus siauro spindulio pakabinamais šviestuvais arba įleidžiamais šviestuvėliais, o mėsai gaminti skirtos grotelės, instaliuotos stalviršiuose, akcentuojamos papildomu apšvietimu iš šonų. Aplinkinės restorano zonos skleidžia intymumą, jam sukurti pasitelktas netiesioginis apšvietimas palei sienas, pertvaras ir architektūrines tekstūras, optiškai įgilinančias erdves. Apšviesti elementai, kaip jaučio emblema ir akmenų skulptūros, suteikia restoranui dramatiškumo. Rezultatas – kinematografiška salės atmosfera: šilta, jauki, įtraukianti šviesos ir šešėlių sąveika. Pritemdytas salių apšvietimas apie 85 proc. sumažina restorano elektros energijos apkrovą. Dauguma restorano svečių salės šviestuvų – moduliniai, lengvai prižiūrimi, iš perdirbamų aliuminio ir stiklo komponentų.









VIP salė: *komforto zona keleiviams traukiniu*

Vis daugiau keleivių atranda išskirtinę erdvę Vilniaus geležinkelio stotyje. Čia įrengta VIP salė – tarsi patogus šiuolaikiškas biuras, įkurtas laiko veltui nešvaistančiam ir komfortą vertinančiam kelionių traukiniu mėgėjui.

„VIP salės idėja kilo siekiant perkelti kelavimo traukiniais potyrius į naują lygmenį ir atliepti dažnai keliaujančiųjų darbo, verslo reikais, taip pat tarptautinių maršrutų keleivių poreikius. Norėjome sukurti erdvę, kuri užtikrintų ramų, patogų ir produktyvų laukimo laiką prieš kelionę. Tai yra dalis mūsų nuolatinio siekio gerinti klientų patirtį ir skatinti rinktis keliauti traukiniais“, – sako Kristina Meidė, UAB „LTG Link“ vadovė.

Nuo geležinkelio stoties šurmulio atskirta VIP salė – aukštesnio lygio komforto, ramybės ir išskirtinio dizaino derinys. Jaukiai apšviestoje estetiškoje modernaus interjero erdvėje malonu atsipalaiduoti prieš kelionę – įsitaisyti krėslė ar ant minkšto baldo ir mėgautis ramia

OBJEKTAS: Vilniaus geležinkelio stoties VIP salė, Geležinkelio g. 16, Vilnius

UŽSAKOVAS: UAB „LTG Link“

INTERJERO ARCHITEKTĖ: leva Folk, UAB „If studio“





atmosfera. Paslaugų zonoje galima įsigyti gėrimų ir užkandžių. Taip pat įrengta patogių darbo vietų su galimybe įkrauti įrenginius, yra atskiras susitikimų kambarys, pokalbių erdvė, atskira WC zona. Visur užtikrinamas nemokamas *Wi-Fi* ryšys.

VIP salė skirta visiems, kurie vertina aukštesnio lygio komfortą, tačiau galimybę į ją patekti sąlygoja bilieto tipas. Nemokamai paslauga gali naudotis asmenys, 1-ąją klase atvykę į Vilniaus geležinkelio stotį arba iš jos išvykstantys, jei jų kelionės trukmė ilgesnė kaip viena valanda. Visi kiti keleiviai, atvykę į Vilniaus geležinkelio stotį ar iš jos išvykstantys traukinių 2-ąją ar 3-iąją klase, kartu su vienkartinio kelionės bilietu papildomai turi būti įsigiję VIP salės paslaugą. Fiksuotas paslaugos mokestis – 4 eurai.

VIP salė Vilniaus geležinkelio stoties keleiviams – pirmasis tokio pobūdžio „LTG Link“ projektas, tačiau nuolat keleivių srautus bei poreikius analizuojanti bendrovė neatmeta tikimybės panašaus tipo paslaugas ateityje teikti ir kituose didžiuosiuose Lietuvos miestuose, taip visur užtikrinama vienodai aukštą paslaugų

kokybę ir kuo geriausias kelionių traukiniais potyrius.

Erdvė turi būti racionaliai suplanuota

„Funkcionalumas – mano kūrybos variklis. Jei erdvė nėra racionaliai suplanuota, vargu ar galime ją išgelbėti stilingais baldais, efektinga apdaila“, – sako architektūros ir dizaino studijos „If studio“ įkūrėja interjero architektė Ieva Folk.

Kurdama Vilniaus geležinkelio stoties VIP salės interjerą, I. Folk pirmenybę teikė būtent funkcionalumui: jis industrinio stiliaus patalpoje prasižyma nuo pirmojo žingsnio. Vos įėjus pro duris, lankytojas dešinėje išvysta patogią skulptūrišką paltų kabylą, o kairėje – barą su karštų gėrimų aparatu, mikrobangų krosnelę, plautuvę, kiek toliau yra lentynos lagaminams pasidėti. VIP salėje subtiliai atskirtos poilsio ir darbo zonos, sudarytos iš skirtingo aukščio darbstačių ir įvairios paskirties fotelių, kėdžių, sofų, staliukų. Taip pat yra atskiras pokalbių kambarys, kuriame neįmanoma pražiopsoti savo traukinio, nes apie artėjančius išvykimus praneša

išmanusis ekranas. Kitas pokalbių kambarys, su akustine apdaila, primena kupė. Uždarius jo permatomas duris, kalbomis netrikdomas kitų keleivių poilsis.

„Užsakovai nevaržė kūrybinės laisvės. Jiems patiko mano idėja sukurti daug skirtingų darbo ir poilsio zonų pavieniams keliautojams ir grupėms“, – džiaugiasi I. Folk, pasinaudojusi išskirtinėmis patalpos ypatybėmis – aukštomis lubomis bei dideliais arkiniais langais raudonais rėmais – ir pirminę industrinę senų betoninių kolonų, retro stiliaus virštinių elektros jungiklių ir palubėje išvedžiotų ŠVOK sistemų išlaikomą salės nuotaką sušvelninusi namų dvasia: ryškiais minkštais baldais, kilimine danga, knygų lentynomis, mažų stalinių lempučių apšvietimu.

Jaukumo ir privatumo atmosfera sustiprinta gyvų augalų žaliosiomis salelėmis, kurias įrengė „Lowrain“ (UAB MM3) komanda, atsižvelgdama į interjero spalvas ir formas, taip pat patalpos viešąją paskirtį ir vietos klimato ypatybes.

„Žmogaus akis pirmiausia erdvėje pastebi minkštuosius baldus ir vešin-





čius augalus – jie suteikia saugumo ir komforto jausmą“, – pabrėžia VIP zoną paversti ne tik laukiamąja, bet ir atsipalaidavimo zona siekusi I. Folk. Jos nuomone, funkcionali ir jauki geležinkelio stoties zona, kur keleiviai gali pailsėti ir padirbėti, kilsteli visos kelionės kokybė.

VIP zonoje nuolat eksponuojami menininkų darbai (šiuo metu – trys „LTG Link“ kalėdinių traukinių projekto vadovės Justinos Gvaizdikaitės tapybos kūriniai), todėl reikėjo ir tinkamo apšvietimo poveikslų minčiai atskleisti. Buvo pasirinktas prožektorinis apšvietimas – lengvai pritaikomas erdvėje, papildomas lempomis ir pagal poreikį paprastai koreguojamas.

Dalis VIP salės baldų gaminti pagal užsakymą, dalis – standartiniai, daugiafunkčiai. Rinkdama darbo stalus, interjero kūrėja daugiausia dėmesio skyrė jų ergonomikai, vertindama baldų audinius ir kiliminę dangą, pirmenybę teikė lengvai prižiūrimiems ir patvariems, nes salę kasdien aplanko daugybė žmonių.

VIP salei – tik išskirtiniai baldai: estetiški, funkcionalūs ir patikimi

Ši VIP erdvė – didelio intensyvumo reprezentacinė aplinka, skirta šiuolaikiniam aktyviam žmogui tarp ke-

lionių dirbti, pailsėti ir susitikti pokalbio. Todėl renkant baldus buvo atsižvelgiama ne tik į jų estetiką, bet ir į patikimumą, ilgaamžiškumą, aiškią gamintojų reputaciją B2B segmente. Pasirinkti tarptautiniai gamintojai, kaip „Haworth“, „Actiu“, „Intuit“, „Silen“ ir HAY, – jų gaminiai plačiai naudojami viešose erdvėse, kuriose svarbu ne tik estetikos, bet ir eksploatacijos rodikliai, ergonomika, ilgalaikė produkto vertė.

Funkcionalioje erdvėje taikomi skirtingi darbo ir poilsio scenarijai pagal skirtingus keleivių poreikius, todėl ir baldų sprendiniai yra skirtingi. „Silen“ akustinė pokalbių būdelė suteikia galimybę susikaupti ar atlikti konfidencialius skambučius judrioje stoties aplinkoje, o įvairūs sėdėjimo ir darbo zonų ergonomiški baldai, tarp jų ir aukšti stalai prie lango, – išsirinkti vietą pagal asmeninius poreikius. „Haworth“ stalai, „Actiu“ baro kėdės, „Intuit“ darbo ir poilsio baldų sprendiniai, staliukai „HAY Slit“ formuoja nuoseklią, vizualiai įkvepiančią ir profesionalią aplinką, kurioje dizainas veikia kartu su funkcija.

„Renkant baldus *business lounge* erdvėms, labai svarbu atliepti skirtingus keleivių poreikius – trumpų susitikimų, individualaus susikaupimo darbo ar poilsio tarp kelionių. Todėl

siūlėme lanksčius, patogius ir patikimus kasdienio intensyvaus eksploatavimo sprendimus. Kokybiški akustiniai sprendiniai ir patogūs ergonomiški baldai net judrioje stoties aplinkoje užtikrina ypač komfortišką darbo sąlygas. Džiaugiamės, kad parinkti produktai natūraliai papildė projekto viziją ir padėjo sukurti patogią aplinką keliaujantiems“, – apie indėlį į VIP salės projektą pasakoja „LT.Project“ verslo baldų pardavimo vadovė Eglė Skliančukaitė.

„Structum“ inf.

LT'PROJECT

**LOW
RAIN**
Biophilic design

www.lowrain.it +370 686 93089



SAVIRAIŠKA,
VANDALIZMAS
AR SAVITAS
MIESTO VEIDAS?



GRAFIČIAI – FENOMENAS, KURIS VISAME PASAULYJE KELIA PRIEŠTARINGŲ NUOMONIŲ. VIENI JUOS LAIKO VANDALIZMU, KITUS JAUDINA KŪRĖJŲ GEBĖJIMAS SAVO SOCIALINIUS IR POLITINIUS SKAUDULIUS, POŽIŪRĮ PERTEIKTI PIEŠINIAIS IR UŽRAŠAIS VIEŠOJOJE ERDVĖJE. KAIP ATRODO KOMPROMISO TARP KŪRYBINĖS LAISVĖS IR VISUOMENĖS INTERESŲ PAIEŠKOS FORMUOJANT MODERNAUS MIESTO VEIDĄ? AR TAS KOMPROMISAS APSKRITAI ĮMANOMAS, JEI GRAFIČIAI – MENAS, GIMĘS IŠ MAIŠTO PRIEŠ NUSISTOVĖJUSIAS TAISYKLES IR TRADICINES VERTYBES.

* Freepik nuotr.

www Eva Kovas, Neda Žvybienė, Rosita Rastauskienė, Anželika Jalmokaite

Žmonija piešiniais ant sienų apie savo gyvenimą pasakojo dar žiloje senovėje. Praeities kartų kūrybinę liudija daugiau kaip 30 tūkst. metų senumo piešiniai Šovė (pranc. *Chauvet*) urve Prancūzijoje, Australijos aborigenų menas ir įvairiausiais ženklais išmargintos Pompėjos miesto sienos, kadaise atlikusios viešo miesto dienoraščio funkciją.

Šiuolaikinis gatvės menas – grafičiai išpopuliarėjo praėjusio amžiaus 8-ąjį dešimtmetį Niujorke. Aerozoliniais dažais miesto aplinkoje kuriamoms freskoms iš pat pradžių buvo būdingas sociopolitinis atspalvis, tačiau didelė dalis miestų bendruomenės į tokius nuomonės pareiškimus žvelgė su pasipiktinimu, laikė tai vandalizmu. Tokie menininkai kaip Lee Quiñones-LEE, Fredas Brathwaite'as-Fab Five Freddy, Keith'as Haringas ir Jeanas-Michelis Basquiat, ant sienų, metro, traukinių ir pastatų reiškiantys savo požiūrį į rasinę bei socialinę nelygybę, valstybės įvykius, ėmė keisti nuomonę apie gatvės meną ir priartino jį prie to, kuris eksponuojamas galerijose.

Per pastarąjį pusšimtį metų urbanistinė vizualika dramatiškai pasikeitė. Daugelis jo kūrėjų išaugo iš vandalizmo stadijos ir keičia ne tik miesto sienas, bet ir kolektyvinę sąmonę. XXI a. gatvės menas sklandžiai integruojamas į daugybės miestų audinį. Nors gatvės menininkai puoselėja skirtingas vertybes, juos įkvepia tokia pat ambicija: formuoti miesto įvaizdį. Savo kūriniais jie atgaivina viešąsias erdves ir skatina bendruomenę atvirai kalbėtis svarbiomis temomis, kelti nepatogius klausimus ir ieškoti į juos atsakymų. Grafičiai tapo svarbiu miesto kultūros elementu, miestų administracijos visame pasaulyje pradėjo remti jų kūrėjus. Gatvės menas buvo pripažintas ir dabar yra vertinamas ne kaip destruktivus reiškinys, o kaip miesto tapatybės dalis ir bendruomenės balsas. Tokių menininkų kaip Banksy darbų geidžia ir galerijos, ir privatūs kolekcininkai.

Antra vertus, miestai nėra vieningi ir harmoningi, tai atspindi ir jų viešieji vaizdai, sukurti skirtingas socialines vertybes puoselėjančių žmonių. Tokioje terpėje bręsta aktyvi miesto bendruomenė, dėl to itin svarbu subalansuoti kūrybinę laisvę ir visuo-



menės interesus. Deja, ne visos gatvės kūrybinės apraiškos gerina miesto estetiką, jos gali būti net neteisėtos. Ir net menišką grafitis gali būti netinkamas, jei jis atsiranda netinkamoje vietoje arba jo turinys yra nepriimtinas. Pabrėžtina ir tai, kad nesuderinti piešiniai ant svetimo turto – tai visada neplanuotos išlaidos to turto savininkui, nes jam tenka juos pašalinti savo lėšomis.

Taigi, miestų valdžiai kyla didelis iššūkis: viena vertus, ji turi atsižvelgti į menininkų poreikius, palaikyti jų idėjas ir nevaržyti kūrybinės laisvės, išlaikyti socialinį teisingumą, nuomonių įvairovę. Antra vertus, reikia kontroliuoti tą procesą, kad būtų išvengta neteisėtų veiksmų ir konfliktų su bendruomene, taip pat užtikrinti miesto estetiką ir švarą.

PILKO BETONO TRANSFORMACIJA Į SPALVINGAS ERDVES

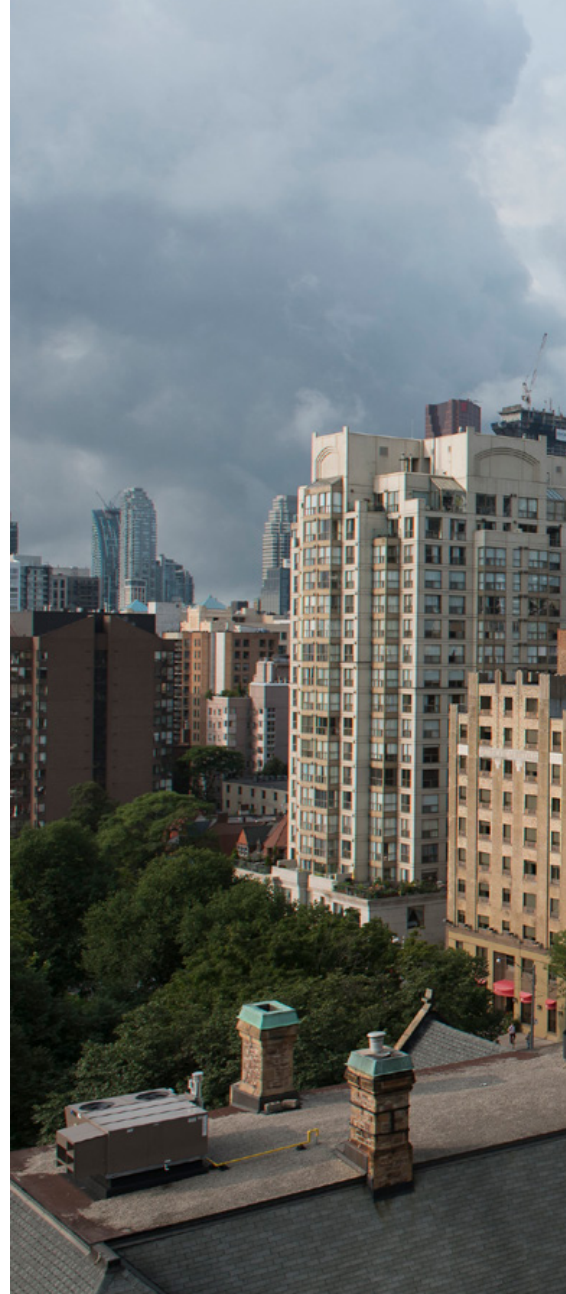
Tapytojas Okuda San Miguelis stebina pasaulį ryškiais spalvų deriniais ir sudėtingomis geometrinėmis formomis, kurios mainosi tarsi kaleidoskopas ir susipina su stilizuotomis gyvūnų ir žmonių figūromis. Okudos darbai ne tik puošia miesto sienas – jie skatina bendruomenės diskusijas apie meno reikšmę ir vietą šiuolaikiniame mieste. „Aš transformuoju pilką betoną į spalvingas erdves“, –

savo meninę misiją apibūdina kūrėjas. Šiuo metu kūrybinius sumanymus jam įgyvendinti padeda jo studijos Madride komanda, susidedanti iš 25 žmonių.

Okuda gatvės menininko kelią pradėjo nuo apleistų gamyklų ir kelių atitvarų Santandere, Ispanijoje, transformacijos. Taip jis įgudo patraukti žmonių dėmesį viešojoje erdvėje. „Mes, gatvės menininkai, labai skiriamės nuo žmonių, kurie visada tapo savo studijoje, – sako kūrėjas. – Mes pratę atvirai rodyti kūrybos evoliuciją ir nuolat gauti atsiliepimų – žmonės reaguoja, sąveikauja su mūsų kuriamu menu.“

Įkvėptas siurrealistų Salvadoro Dali, René Magritte'o ir El Bosco kūrinių, menininkas savo darbuose plėtoja meilės, laisvės ir egzistencializmo temas, ypač pabrėždamas daugiakultūriškumą. 20 metų po pasaulį keliaujantis Okuda sako: „Bekeliaudamas tapau pasaulio piliečiu. Manau, kad žmonijos turtas – skirtingos tradicijos, įvairios kultūros. Tai yra pagrindinis žmonių evoliucijos variklis.“

Norėdamas sustiprinti savo darbo socialinį poveikį, Okuda įkūrė „Coloring the World Foundation“ – fondą neturtingų bendruomenių gatvės meno projektams remti. Jo tikslas – atgaivinti kuo daugiau apleistų erdvių. ►







BA Street Art





TILTAS TARP KULTŪRŲ IR EPOCHŲ

Prancūzų ir šveicarų menininkas Saype žavi pasaulį savo ambicingu 2019 m. Paryžiuje pradėtu, vėliau Brazilijoje, Japonijoje, Pietų Afrikoje, kitose šalyse pratęstu projektu „Už sienų“: biologiškai skaidomais pigmentais jis piešia milžiniškas susikibusias rankas, simbolizuojančias vienybę ir solidarumą. Norėdamas pabrėžti senovinių struktūrų grožį ir praeities bei dabarties sąryšį, dvidešimtajam šio projekto etapui Saype pasirinko Gizos piramides. „Šis efemeriško meno ir tūkstantmečių senumo konstrukcijų susitikimas simbolizuoja žmonijos tęstinumą ir tarpusavio ryšį per laiką“, – sako Saype, savo darbais pabrėžiantis gerumo ir vienybės svarbą šiuolaikiniame pasaulyje, tiesiantis meno tiltą tarp kultūrų ir epochų.







„East Side Gallery“ Vokietijos sostinėje – dar vienas pavyzdys, kaip istoriniai paminklai gali būti transformuoti į šiuolaikinius kultūros simbolius. Berlyno siena, 1961 m. atskyrusi Vakarų ir Rytų Berlyną, tapo ne tik fizine, bet ir ideologine riba, Šaltojo karo simboliu. Menininkai iš abiejų pasaulio pusių naudojo sieną kaip drobę savo požiūriui reikšti. 1980-aisiais iki 4,3 m paaukštinta siena virto unikalia vieša erdve, kurioje pasaulio menininkai galėjo viešai eksponuoti savo darbus. Vakarų Berlyno pusėje siena buvo ištisai padengta grafičiais, o Rytų pusėje liko tuščia, taip atspindėdama represiją ir laisvės kontrastą. Šiandien rytinė Berlyno sienos atkarpa yra viena didžiausių pasaulio lauko meno galerijų, kasmet pritraukianti milijonus lankytojų ir skatinanti diskutuoti politinėmis bei socialinėmis temomis, pradedant Šaltuoju karu, baigiant globalizacija. Urbanistų nuomone, „East Side Gallery“ yra sėkmingos kultūrinio paveldo ir šiuolaikinio meno sintezės pavyzdys, rodantis, kaip į miesto erdves integruotas modernus menas puoselėja kolektyvinį atminimą ir skatina turizmo plėtrą.



GATVĖS MENAS IR VIZUALINIO TRIUKŠMO KONTROLĖ

2006 m. San Paulo mieste Brazilijoje įsigaliojęs „Cidade Limpa“ (isp. „Švarus miestas“) įstatymas radikaliai pakeitė miesto vizualinę erdvę: čia buvo uždraustos lauko reklamos, iškabos, plakatai ir grafičiai. Nors buvo raginimų priešintis tokiems draudimams, šio įstatymo iniciatorius meras Gilberto Kassas vis dėlto sulaukė didelio visuomenės palaikymo. Pašalinus reklamas, daugelis miestiečių tvirtino pasijutę tarsi kitame mieste, iš

naujo įvertinę miesto erdves ir architektūrą.

Deja, kartu su reklamomis buvo pašalinti ir gatvės meno kūriniai, pelnę San Paului tarptautinį pripažinimą. Tarp tokių darbų buvo ir 680 m ilgio freska, kurią ant greitkelio **23 de Maio** sienos nupiešė garsūs gatvės menininkai brazilai OSGE-MEOS (dvyniai Otavio Pandolfo ir Gustavo Pandolfo) ir Francisco Rodrigues da Silva-Nunca su Nina Pandolfo. Ironiška, kad tuo metu, kai San Paule šis meno kūrinys buvo naikinamas, OSGEMEOS ir Nunca savo

darbus eksponavo Londone, gatvės meno parodoje „Tate Modern“ galerijoje. Kilęs tarptautinis pasipiktinimas įžiebė viešas diskusijas apie tai, ką vertėtų laikyti menu, ir privertė San Paulo miesto valdžią iš naujo įvertinti grafičių vaidmenį bei įtaką miesto kultūrinei aplinkai. Galiausiai buvo nuspręsta sukurti gatvės meno registrą.

Ši iniciatyva puikiai iliustruoja, kaip keičiasi požiūris į gatvės meną: opinija verčia suprasti, kad jis nebeatsiejamas nuo miesto, formuoja jo kultūrinę tapatybę.



LEGALŪS GRAFIČIAI - PUOŠMENA, NELEGALŪS - NUOSTOLIAI

Los Andželas – tarsi milžiniška grafičių galerija, kurioje nuolat keičiami eksponatai. Su miesto valdžios pritarimu kuriamos meninės erdvės atgaivina apleistas ir pamirštas pramonines zonas. Iš jų pirmiausia paminėtinas Meno rajonas (angl. Arts District) rytiniame Los Andželo centro pakraštyje. Čia pastatų ir fabrikų sienos išmargintos gausybe grafičių, tarp jų ir maždaug šimtu freskų. Ypač daug turistų sutraukia „The Container Yard“ – buvęs japonų ledų fabrikas, virtęs renginių erdve, taip pat gatvės meno talentų inkubatoriumi. Gretimose gatvėse galima pasigrožėti įspūdingais garsių menininkų, tarp jų Kalifornijoje gyvenančios filipiniečių kilmės grafičių menininkės Allison Torneros Hueman ir detalių karaliumi vadinamo korėjiečio Chriso Chan-

gyango Shimo, pasaulyje plačiai žinomo Royyal Dog vardu, darbais.

Kita Los Andželo gatvės meno įžymybė – Venecijos paplūdimys. Ir tai visiškai nenuostabu, nes banglentininkų bei vandens slidininkų kultūra ir gatvės menas – neatsiejami. Čia tarp krepšinio aikštelių ir riedlenčių parko grafičiams įrengtos specialios meno sienos – visi gatvės menininkai kiekvieną savaitgalį jose gali pademonstruoti savo talentą. Šį projektą, kaip ir daugelį kitų tokio tipo projektų Los Andželo apygardoje, globoja menininkų įsteigtas fondas „The Setting The Pace Foundation“, jau 37 metus plėtojantis neteisėtų grafičių prevenciją per vaikų ir jaunimo mokymą realizuoti savo kūrybinius sumanymus tam tikromis gatvių meno technikomis ir šriftais.

Tačiau yra Los Andžele ir neigiamų gatvės meno apraiškų: miesto valdžia patiria milžiniškų nuostolių dėl nelega-

lių grafičių, todėl tarp jos ir grafičių kūrėjų bendruomenės nuolat kyla rimtų nesutarimų. Vienas iš tokių pavyzdžių – 2016 m. pradėtas, bet taip ir neįgyvendintas dviejų prabangių apartamentų dangoraižių ir ištaigingo penkių žvaigždučių viešbučio projektas „Oceanwide Plaza“. Visus tris nebaigtus statyti pastatus grafičių kūrėjai per kelerius metus pavertė savo darbų galerija, keliančia prieštarų reakcijų: vieni miesto gyventojai šiuos grafičius laiko vandalizmo apraiška, mano, kad jie skatina nusiikalstamumą, kiti juos vertina kaip originalią kūrybinės išraiškos formą, atspindinčią miesto kultūrinį gyvenimą.

Miesto valdžia, projektą „Oceanwide Plaza“ traktuojanti kaip ekonominės nesėkmės ir miesto nevilties simbolį, suskato ieškoti būdų apleistai nuosavybei sutvarkyti. Objektui apsaugoti ir grafičiams pašalinti buvo skirta 1,1 mln. dolerių.





KULTŪRINIO PAVELDO KELIAMI IŠŠŪKIAI

Italijos miestai, ypač lankomiausi turistų, priversti spręsti dilemą: kas svarbiau – grafičių kontrolė ar nevaržoma kūrybinė laisvė. Nors gatvėms menininkams įrengiama ar pasiūloma vis naujų sienų, vandalizmo atvejų vis dar gausu. Turistai, besilankantys Italijoje, dalijasi prieštariningomis emocijomis, kurias sukelia grafičių vandalų nuniokotos istorinės miestų dalys.

Italijos miestų bendruomenės, kaip ir kitų šalių miestų gyventojai, skyla į dvi dalis: vienu nuomone, gatvės menas įpučia gyvybės nuobodžioms ar apleistoms miesto dalims, kiti, pirmiausia nekilnojamojo turto savininkai ir verslininkai, piktinasi, kad grafičiai gadina jų turtą ir mažina jo vertę.

Urbanistai, kultūros paveldo specialistai ir miestų administracijos suka galvas, kaip subalansuoti inovacijas ir

istorinių objektų konservaciją.

Romos miesto požeminėse perėjose, metro stotyse grafičių menininkai sukūrė gyvą ir spalvingą atmosferą, patrauklią ir turistams, ir vietos gyventojams, tačiau nekontroliuojamas grafičių plitimas ant istorinių pastatų fasadų kelia grėsmę šių objektų estetinei vertei ir išlikimui. Todėl Romos miesto valdžia, tikėdamasi atgrasyti potencialius vandalus, ne tik įrengia legalios gatvės meno praktikos erdvių, bet ir sugriežtino baudas už nelegalią tapybą ant kultūros paveldo objektų. Be to, vietos bendruomenėms aiškinama kultūros paveldo svarba ir tiek teigiamas, tiek neigiamas grafičių poveikis miesto estetikai ir istorijai.

Kiek kitaip į gatvės meną žiūri Milano miesto valdžia. Pasaulinė mados ir kultūros sostinė yra tapusi ir marga grafičių galerija. Ypač išsiskiria Isolos rajonas: čia grafičių menas yra ne tik toleruojamas, bet ir

aktyviai skatinamas – jam skirta daugybė sienų, menininkams suteikta visiška laisvė kurti. Isolos pavyzdžiu plėtojama ir Tortona – buvusi pramoninė zona dabar tapo vienu iš pagrindinių miesto meno ir dizaino centrų, ją garsina milžiniškos freskos, transformuojančios senų fabrių sienas į spalvingą meno galeriją po atviru dangumi.

Be to, Milane nuo 1975 m. kaip alternatyvios kultūros ir meno inkubatorius veikia Ruggero Leoncavallo socialinis ir kultūrinis centras. Į savo parodas bei projektus gatvės menininkus vis įtraukia ir MUDEC (it. *Museo delle Culture di Milano* – Milano kultūros muziejus), taip pristatydamas lankytojams grafičių meno įvairovę ir potencialą. Prie gatvės meno legalizavimo ir populiarinimo taip pat prisideda grafičių kursai ir dirbtuvės tiek tiek pradedantiesiems, tiek pažengusiems menininkams.



Katanija Sicilija, Italija

GATVĖS MENAS SKATINA BENDRUOMENIŠKUMĄ IR BENDRYSTĘ

Australijoje atliktas gatvės meno valdymo tyrimas rodo, kad vizualinė tvarka dažnai vertinama labiau nei kūrybinė raiška ir įvairovė. Kultūrinės reikšmės paveldo principus taikyti kažkieno paliktiems užrašams viešojo transporto stotelėse atrodo paika, tačiau daugybė sienų piešinių yra įtraukti į miestų paveldo registrus. Antra vertus, apklausos rodo, kad dalis bendruomenių jų menu apskritai nelaiko: nors grafičiai, miesto plakatų, gatvių bei šaligatvių ženklai formuoja ir pagyvina viešąsias erdves, jie dažniausiai yra peikiami.

Vis dėlto Australijos didmiesčiuose, pirmiausia Sidnėjuje, Melburne ir Brisbane, gausu legalizuotų grafičių vietų, kurios pritraukia turistų srautus kaip kultūrinės atrakcijos, ir tai skatina smulkiojo verslo plėtrą.

Sidnėjaus Bondajaus paplūdimyje (angl. *Bondi Beach*) esanti siena nebuvo oficialiai skirta grafičiams, tačiau aplinkinių kvartalų vaikai pamėgo čia eksperimentuoti su purškiamaisiais dažais. Policija nuolat juos turėjo vaikyti, o Veiverlio (angl. *Waverley*) rajono taryba kasmet išleisdavo 400 tūkst. Australijos dolerių grafičiams pašalinti. 9-ajame dešimtmetyje situacija pasikeitė: miesto valdžia sutiko su jaunimo grupių lyderių siūlymu transformuoti sieną į bendruomenės meno erdvę, taip sutelkiant jaunų menininkų kūrybinį potencialą ir nukreipiant miestui naudinga linkme.

Melburno *Hosier Lane*, XX a. pabaigoje susiformavusi kaip paprasta amatininkų gatvelė, pastaraisiais dešimtmečiais visame pasaulyje išgarsėjo kaip viena įspūdingiausių gatvės meno galerijų. Čia savo gebėjimų parodyti ir kitų įkvėpti plūsta talentai iš viso pasaulio.

Svarbu ir tai, kad *Hosier Lane* tapo vietos bendruomenės susibūrimo vieta, prie gatvės meno kūrybos prisideda arba ją palaiko daugelis vietos gyventojų ir verslininkų. Tai dar vienas įrodymas, kad gatvės menas daro didelę įtaką miestui ir kuria jo identitetą. Siekdama kuo labiau paskatinti menininkų kūrybiškumą ir bendruomeniškumą, maždaug prieš dešimtmetį miesto taryba gatvės plotą kūrėjams pradėjo skirstyti pagal pateiktas paraiškas. Pagrindinis atrankos kriterijus – be abejo, kūrinio įtaka bendruomenei.



Melburnas, Hosier Lane



Melburnas, Hosier Lane



Sidnėjus, Bondi siena

KOVA UŽ MINTIES LAISVĘ

Lietuvoje grafičiai, atsiradę kaip subkultūros pasipriešinimo, minties laisvės ir identiteto paieškų simbolis, kai kuriuose miestuose vis dar laikomi vandalizmu, o kitų miestų planotojai nesumoja, kaip tokio formato meną ištraukti iš atsitiktinių eksperimentų ir integruoti į urbanistines strategijas, paverčiant jį reikš-

minga miestų kultūros dalimi. Tačiau jau ne tik didmiesčiuose galime pamatyti įvairių grafičių, pradedant gatvės menininkų piešiniais ir baigiant tarptautinių festivalių dalyvių projektais.

Lietuvos gatvės menui būdinga stilištos įvairovė ir teminė improvizacija, čia dera ir socialiniai, ir politiniai, ir folkloriniai, ir nacionalinio paveldo

motyvai. Taip grafičiai iš tiesiog piešinio ant sienos virsta kultūros fenomenu, pasakojančiu apie šalies istoriją, tradicijas ir ateities vizijas. Tokie menininkai kaip Ernest Zacharevic demonstruoja, kaip grafičiai gali viešosioms erdvėms suteikti naują vizualinę ir emocinę prasmę. Įtraukus ir Vilniaus Užupio respublikos bei Kauno senamiesčio gatvės menas.



Piešinys, skirtas garsiam lietuvių kilmės JAV avangardinio kino kūrėjui, menininkui ir poetui Jonui Mekui, dailininko Žygimanto Amelyno nutapytas ant sienos Vilniuje, Jono Meko skersvėyje, tapo svarbia Užupio rajono, žinomo savo bohemiška ir menine atmosfera, dalimi

Piešinį Vilniaus senamiestyje, netoli Halės turgaus, Vilnius gavo dovanų iš Izraelio Valstybės ambasados Lietuvos ir Izraelio diplomatinių santykių 30-mečio ir artėjančio Vilniaus 700 metų jubiliejaus proga. Piešinio autorė - Izraelio menininkė Zoe Sever, bendradarbiavusi su lietuvių menininkais Martynu Ivinsku ir Viktorija Starygina. Kūrinys pavadintas „Jei pasiryžti - tai nebe svajonė“ (angl. *If You Will It, It Is No Dream*)





Didžiulis Alberto Einsteino piešinys puošia pastatą prie Vilniaus autobusų ir geležinkelio stočių V. Šopeno gatvėje. Einsteinas pavaizduotas kaip jaunatviškas keliautojas su tatuiruotėmis ir kuprine. Piešinys simbolizuoja idėją, kad niekada nėra vėlu imtis naujų dalykų ar siekti savo svajonių. Kūrinys yra „Erasmus+“ programos projekto dalis. Autorius – Artur Širin, taip pat atpažįstamas EttoJa vardu

Vilniaus įžymybė jau tapo stoties rajone ant sienos ukrainiečių kilmės menininko Arturo Širino-Ettojės sukurta 16 m pločio ir 20 m aukščio piešinys „Erasmus+ SIENA: niekada nevėlu...“ – besišypsantis lengvai atpažįstamas Albertas Einsteinas. Jis labai jaunatviškas, ir ne atsitiktinai: projekto iniciatoriai Švietimo mainų paramos fondas ir VŠĮ „Menų fabrikas“ šiuo darbu norėjo priminti, kad

mokyti, keliauti, atrasti ir patirti niekada nėra vėlu.

Lietuvoje vyksta ir įvairių festivalių bei projektų gatvės menui skatinti. Vienas pirmųjų sėkmingų pavyzdžių – įmonės „JCDecaux Lietuva“ iniciatyva 2010 m. surengtas festivalis „NESCAFÉ Streetart“ jaunimo pamėgtam riedlenčių parkui prie Baltojo tilto atnaujinti. Per festivalį grafičių meistrai išpiešė rampas pa-

naudodami parko atnaujinimo rėmėjų simboliką.

Didžiulio Lietuvos ir užsienio grafičių menininkų susidomėjimo ir pripažinimo sulaukia nuo 2013 m. Vilniuje kasmet vykstantis gatvės meno festivalis „Vilnius Street Art“.

Tiesa, kai kurių gatvės menininkų nuomone, tokie festivaliai visame pasaulyje tapo nuobodūs ir prognozuojami – galbūt dėl to, kad finan-

suojami iš mokesčių mokėtojų pinigų, o gal jų organizatoriams stinga vizijos, gal riboja įstatymai ir miestų tarybų nutartys. Vis dėlto šie renginiai atveria naujų menininkų, bendruomenių bei miestų valdžios dialogo galimybių ir, be abejo, suteikia menininkams progą parodyti savo talentą. Štai 2015 m. „Vilnius Street Art“ dalyvauti pakviestas italų menininkas Millo čia įveikė iššūkį – pirmą kartą pasirinko sieną su langais ir meistriškai įkomponavo juos į piešinį. Langai tapo inkiliukų sienomis, o pro langus žvelgiantys žmonės – „paukščiais“. Menininkas savo darbą pavadino „Freedom“.

Vilniaus erdves puošia net ambasados. Izraelio Valstybės ambasada 2022 m. artėjančio sostinės 700-ojo gimtadienio ir Izraelio diplomatinių santykių su Lietuva 30-mečio proga padovanojo miestui freską. Ją Sena-

miestyje ant namo priešais Halės turgų sienos nutapė menininkai Martynas Ivinskas ir Viktorija Starygina.

Vis dėlto grafičių pradininku Lietuvoje laikomas Kaunas, kuriame pirmieji piešiniai ant sienų atsirado dar 1987–1989 m. Šiandien Kaunas garsėja itin aktyvia gatvės meno kultūra, kuri toliau plečiasi per miesto savivaldybės inicijuotas programas „Kauno akcentai“ ir „Gyvos sienos“. Programa „Kauno akcentai“ finansuoja įvairių meno kūrinių įgyvendinimą miesto viešosiose erdvėse. Be tūrinių, dizaino objektų, remiamas ir profesionalių neofreskų kūrimas.

Programos „Gyvos sienos“ tikslas – vienyti pastatų savininkus, kurie kartu su profesionaliais gatvės menininkais nori nuobodžias ar vandalų suniokotas sienas papuošti neofreskomis ir interaktyviais grafičiais. Pastatų savininkai (nesvarbu privačių ar

daugiabučių) gali užregistruoti savo sieną programos tinklalapyje. Menininkai, matydami šį sąrašą, siūlo savo idėjas konkrečioms vietoms. Finansavimą kūriniams įgyvendinti galima gauti per idėjų konkursą „Kauno akcentai“. Jei savininkai nusprendžia piešinį finansuoti patys, projektas vis tiek derinamas su savivaldybės komisija. Programoje taip pat yra numatytos specialios vietos mieste (pavyzdžiui, Europos pr. tvora, Nemuno krantinė po M. K. Čiurlionio tiltu), kur menininkai gali piešti be atskirų leidimų. „Gyvos sienos“ programa padėjo gimti tokiems žinomiems darbams kaip „Miško sodai“ ir „Kasdieniai džiaugsmiai“. Kauno savivaldybės atstovai yra ne kartą pabrėžę, kad gatvės menas yra labai vertinga priemonė kalbėti apie dabarties aktualijas ir puiki priemonė sudominti turistus, pažinti miestą.



Menininko Povilo Kupčinsko sukurtas pamokslininkų globėjo šv. Bernardino Sieniečio atvaizdas, išsiskiriantis unikalia technika – ugnies neofreska (naudojant suodžius ir liepsną). Kūrinys nutapytas ant buvusio moterų vienuolyno pastato sienos, esančios Šv. Brunono Bonifacio gatvėje 3, Užupyje, netoli Bernardinų sodo ir Vilnelės upės



Kūrinys „Freedom“ („Laisvė“) puošia pastato sieną Vilniuje netoli Halės turgaus. Italų gatvės menininkas Millo (Francesco Camillo Giorgino) sukūrė šį darbą „Vilnius Street Art“ festivalio metu. Millo garsėja didelio masto piešiniais, kuriuose žaidžia su esamomis pastato architektūrinėmis detalėmis. Šiuo atveju pastato langus paverė inkilais

Kaune, Vytėnuose, meno kūriniu virto elektros transformatorinė. Tai idėjų konkurso „Kauno akcentai“ ir projekto „Gyvos sienos“ kūrinys, prie kurio atsiradimo svariai prisidėjo vietos bendruomenė, išsirinusi labiausiai patikusį piešinį ir sutikusi pabūti be elektros, kol menininkų Tado Šimkaus ir Žygimanto Amelyno duetas įgyvendino kūrybinį sumanymą



Visi šie pavyzdžiai liudija, kad į bet kurio miesto plėtros projektus įtraukus gatvės meną galima atgaivinti viešąsias erdves, o apleistas teritorijas transformuoti į meno zonas, prieinamas ir pritaikytas meno bei miesto bendruomenėms, todėl skatinančias ne tik kūrybiškumą, bet ir socialinę sąveiką. Tokie projektai gali inspiruoti pozityvius socialinius pokyčius, įkvėpti miesto gyventojus didžiuotis savo aplinka ir didinti viešųjų erdvių funkcionalumą.

Tik tariantis ir bendradarbiaujant, gerbiant ir puoselėjant vietos menininkų kūrybinę laisvę kuriami ne tik vizualiai patrauklūs, bet ir funkcionalūs miestai. Bendruomenės įtraukimas į tokius projektus užtikrina, kad miesto plėtra atspindės ir tenkins vietos gyventojų poreikius, o menas taps natūralia ir vertinama miesto dalimi.

Freska „Sugrįžau namo“ (angl. *I've returned home*) vaizduoja merginą, pritūpusią lyg paukštis prie inkilo. Tai yra žinomo lietuvių menininko Tado Vincaičio-Plūgo kūrinys. Jis tapo populiariu Kauno miesto meno maršruto objektu



Bene žymiausias Kaune – Jonavos gatvėje esantis meno piešinys „lėminčius“ (arba „Senis“), skirtas „Fluxus“ judėjimo pradininkui Jurgiui Mačiūnui. Jame pavaizduotas senis su pypke tapo vienu pagrindinių miesto simbolių. Tado Šimkaus ir Žygimanto Amelyno sukurtas 440 kv. m ploto piešinys puošia buvusio batų fabriko „Lituanika“ fasadą





„Dadaistinė Mona Liza XXI amžiuje“ – interaktyvus gatvės meno kūrinys nutapytas ant Kauno technologijos universiteto (KTU) studentų bendrabučio sienos. Šis meno kūrinys išsiskiria interaktyvumu. Žmonės, išmaniuoju telefonu išsprendę „Da Vinčio kodą“ (vadovaudamiesi instrukcijomis vietoje), gali valdyti Monos Lizos akinių spalvą. Kūrinio autoriai – menininkai Linas Kaziulionis ir Tomas Stasiukaitis



Gatvės meno kūrėjai Kaune yra ne persekiojami, o skatinami miesto erdvėse kurti legalius piešinius. Kaip įrodymas – lietuvių iliustratoriaus Martyno Aužbikavičiaus darbas ant pastato sienos Kalniečių parke





Asfalto sargas

Vokietijos Wilhelmo-Klauditzo instituto mokslininkai kuria išmaniąją matavimo ir analizės sistemą, kuri stebėtų asfalto būklę jo nepažeisdama ir padėtų efektyviai spręsti dangos atnaujinimo klausimus. Tai itin aktualu, nes mikrojūriai ir gilesnių sluoksnių pažeidimai plika akimi neaptinkami. Tokia sistema nuolat analizuoja kelių būklę dideliame plote ir suteiktų galimybę nustatyti pažeidimo lygį. Pagrindinis šios sistemos elementas – audinys iš linų pluošto ir jutiklių komponentų. Jis nebrangus, todėl tinka naudoti dideliuose plotuose. Audimo proceso metu į labai slydimui ar poslinkiui atsparų natūralaus pluošto audinį įterpiamas mažesnio nei vienas milimetras skersmens jutiklio laidas. Reto audimo storų, sunkių siūlų audinys atlaiko sunkvežimių ir net asfalto klotuvų svorį. Audinio plotis – 50 cm, o ilgis gali būti bet koks. Dar viena projekto naujovė – dirbtiniu intelektu grįsti metodai asfalto pagrindo sluoksnio duomenims analizuoti. Tokiu būdu nustatoma esama kelio dangos būklė ir numatomi galimi pažeidimai.



Brutalizmo ikonos atgimimas

Garsi tarptautinė šveicarų architektūros studija „Herzog & de Meuron“ drauge su „PBDW Architects“ įgyvendino Niujorko brutalistinės architektūros ikonos – Marcelio Breuerio pastato Madisono aveniu renovacijos projektą. 1966 m. statytame name anksčiau veikė Whitney Amerikos meno muziejus, vėliau čia buvo įrengti biurai, o nuo šiol jame bus eksponuojamos aukcionų namų „Sotheby's“ meno ir prabangos prekių kolekcijos. Namas renovuotas išsaugant architektūrinį paveldą: restauruotos mėlono akmens grindys, kesoninės betoninės lubos, skulptūriniai laiptai, taip pat vestibulio elementai.

Laukiamiausias muziejus atidarytas!

Daugiau kaip 20 metų trukusios statybos su vėlavimais ir net sustabdymais pagaliau baigtos – duris atvėrė Didysis Egipto muziejus. Jį dar 2003 m. suprojektavo airių architektūros studija „Heneghan Peng Architects“. Pro 500 tūkst. kv. m ploto teritorijoje esančio muziejaus langus atsiveria panoraminiai Gizos piramidžių vaizdai, jo kiemo centre stovi monumentalė Egipto faraono Ramzio II skulptūra. Muziejus tituluojamas didžiausiu pasaulyje archeologinių ekspozicijų kompleksu, skirtu vienai civilizacijai: jame bus saugoma daugiau kaip 100 tūkst. artefaktų, tarp jų – visa Tutanchamono kolekcija ir legendinis saulės laivas, perkeltas iš Didžiųjų Gizos piramidžių. Iš muziejaus erdvių patenkama tiesiai į didžiulius sodus, kuriuos taip pat suprojektavo „Heneghan Peng Architects“.



Švarūs degalai iš anglies dioksido

Korėjos energetikos tyrimų instituto Vandenilio tyrimų skyriaus mokslininkų komanda, vadovaujama dr. Kee Young Koo, sukūrė katalizatorių, galintį anglies dioksidą paversti esminiu ekologiškų degalų gamybos elementu. Atvirkštinė vandens ir dujų virsmo (RWGS) reakcija yra cheminis procesas, kurio metu anglies dioksidas (CO_2), reaktoriuje reaguodamas su vandeniliu (H_2), virsta anglies monoksidu (CO) ir vandeniu (H_2O). Gautą anglies monoksidą sujungus su vandeniliu, pagaminamos sintezės dujos – pagrindinis sintetinių degalų, pavyzdžiui, elektromobiliams, elementas. RWGS reakcija, kurią pasitelkus CO_2 galima perdirbti į tinkamus naudoti kuro komponentus, laikoma perspektyviu būdu plėtoti tvarios energijos gamybą. Korėjiečių komandos sukurtas vario, magnio ir geležies mišinio oksido katalizatorius žemoje temperatūroje paverčia CO_2 į CO rekordiškai efektyviai ir stabiliai. Šis atradimas atveria kelią palyginti pigių neutralių sintetinių degalų gamybai.





Žalia vandenilio ateitis

Tarptautinė tyrimų komanda, vadovaujama Bairoito universiteto (*Bayreuth*, Vokietija) mokslininkų, sukūrė novatorišką metodą gaminti žaliąjį vandenilį tiesiai iš jūros vandens, nenaudojant papildomų reagentų. Kaip neteršiantis energijos nešėjas, žaliasis vandenilis yra būtinas dekarbonizuojant transporto, pramonės ir elektros energijos gamybos sektorius, todėl jo paklausa sparčiai didėja. Šis išradimas – rimtas žingsnis į ypač tvarią ir aplinkai nekenksmingą didelio masto vandenilio gamybą. Tokiu būdu ne tik mažinami eksploataavimo kaštai (įprastas vandenilis išgaunamas iš iškastinio kuro) bei cheminių atliekų kiekis, bet ir atveriamas kelias anglies dioksido neišskiriančio vandenilio ekonomikai. Išradimo esmė – nikelio pagrindo fotokatalizatorius, galintis skaidyti jūros vandenį tiesioginėje saulės šviesoje be jokių papildomų elementų. Šis fotokatalizatorius atsparus vienam iš pagrindinių jūros vandens cheminių junginių chloridui, skatinančiam korozijos procesus, jam taip pat įtakos neturi kiti jūros vandens komponentai.

Namas iš ateities

„Interaktyvus segmentuotas ateities namas“ – tai adaptyvus konceptualaus dizaino būstas, kurio konfigūraciją galima keisti pagal aplinkos ir gyventojų poreikius. Idėjos autorius – dizaineris eksperimentatorius Michaelas Jantzenas. Plieninio namo konstrukcijos centras – gyvenamoji erdvė, ją supa penki judantys segmentai. Kiekvieną jų galima sukti rankiniu ar automatinio būdu aplink šerdį, taip pritaikant prie saulės šviesos, vėjo, kritulių ir vaizdų. Pasitelkus tokį segmentavimą, namas šildomas saulės spinduliais ir vėsinamas oro cirkuliacija, nuolat keičiama jo forma ir surenkamas lietaus vanduo. Elektros energija išgaunama iš fotovoltinių apdailos detalių, o stiklinės grindys suteikia erdvės ir sutvirtina ryšį su supančia aplinka.



Stiklo stebuklas Ciuriche

Ciuriche (Šveicarija) ispanų ir šveicarų kilmės architektas Santiago Calatrava Stadelhofeno stoties rajone baigė mišrios paskirties pastato „Haus zum Falken“ statybas. Šalia įrengta ir viešoji aikštė bei didžiulė požeminė dviračių saugykla, kurioje tilps apie 800 dviračių. Šio statinio statyba ankštoje, įmirkusioje vietoje kėlė didelių techninių iššūkių, tačiau šie galiausiai buvo išspręsti pasitelkus sudėtingą pamatų sistemą ir tinkamą hidroizoliaciją. Stiklinis naujojo pastato fasadas banguoja per penkis vertikalių profilių lygius ir keičia vaizdą priklausomai nuo paros laiko. Optimizavus pastato apvaskalą pagal šilumos ir garso charakteristikas, viduje triukšmas išlieka minimalus net ir važiuojant pro šalį tramvajams bei traukiniams (beje, Stadelhofeno stotį prieš 30 metų taip pat suprojektavo S. Calatrava). Griežtus aplinkosaugos reikalavimus atitinkantis ir aukštus „Minergie-P“ standartus viršijantis „Haus zum Falken“ įvertintas „LEED Gold“ sertifikatu.

Mokslinė fantastika tampa realybe

Tai ne Holivudo mokslinės fantastikos filmo dekoracija, o garsiosios studijos „Zaha Hadid Architects“ suprojektuotas verslo centras „Yidan“ Šendžene (Kinija). Čia numatyti interneto verslininko Chen Yidano filantropinio fondo biurai, parodų erdvės ir bendradarbiavimo zonos. Pastato įkvėpimo šaltinis – aplinkinių Šendženo kalnų ir kanjonų formos. Tarp dviejų bokštų palikta erdvė atvers saulės šviesai kelią į pastato vidų. Elektros energiją tiekis saulės baterijos, o vandens vartojimas bus mažinamas surenkant ir pakartotinai naudojant lietaus vandenį. Pastatas apdengtas banguojančiomis žaliuzėmis, kurios suteikia šešėlį nuo saulės, tačiau praleidžia dienos šviesą ir neuždenčia vaizdų. Projektas netrukus bus baigtas ir teikiamas žaliojo pastato standarto „LEED Gold“ sertifikatui gauti.





INTERNETINIAI SPRENDINIAI

Sąmatos, kainynai, normatyvai



Šiuolaikiniai stikliniai stogai ir pergolės

Inžinerija, neatsiejama nuo gyvenamosios architektūros ir kraštovaizdžio dizaino



Aukštos kokybės vokiški aliuminio profiliai ir komponentai, pažangios inžinerinės technologijos ir modernus, švarus dizainas: mūsų sistemos – patikimas įrankis architektams, plėtotojams ir profesionaliems montuotojams.

TDS Patio Roof

laikui nepavaldus klasikinis dizainas ir komfortas ištisus metus.

SkyView Flat Roof

kubo forma, maksimalus natūralios šviesos kiekis ir šiuolaikinė estetika.

FlatLine Carport

ypač įvairiai konfigūruojami aukščiausios klasės plokščio stogo sprendiniai.

Pergola System

stilinga ir universali sistema didelėms lauko erdvėms uždengti.





ESCOFET VAZONŲ KOLEKCIJA
DIDELIEMS MEDŽIAMS IR KRŪMAMS
VIEŠOSIOSE ERDVĖSE